

Program rozvoje města Chropyně

Tomáš Tůma

Bakalářská práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tomáš TŮMA**
Osobní číslo: **M090065**
Studijní program: **B 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**

Téma práce: **Program rozvoje města Chropyně**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Zpracujte teoretické poznatky z oblasti rozvoje měst a obcí v ČR.

II. Praktická část

- Zpracujte socioekonomickou analýzu současné situace města Chropyně.
- Vypracujte SWOT analýzu města Chropyně.
- Navrhněte strategické cíle rozvoje města Chropyně.
- Navrhněte katalog projektů pro rozvoj města Chropyně.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

[1] SADYKOVÁ, H., MACHALÍK, K. Historie a současnost města Chropyně. Otrokovice: HART PRESS, 2008. 252 s. ISBN 978-80-254-2083-6.

[2] WOKOUN, R. et al. Regionální rozvoj: východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování. Praha: Linde, 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

[3] WOKOUN, R. et al. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 4.rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Lenka Smékalová
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: 2. dubna 2012
Termín odevzdání bakalářské práce: 18. května 2012

Ve Zlíně dne 2. dubna 2012

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Berou na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3¹;
- podle § 60² odst. 1 autorského zákona má UIB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 178 Zveřejňování školních prací

(1) Vysoká škola souhlasí s zveřejněním disertačních, diplomových, bakalářských a diplomových prací, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků recenzentů a výsledků obhajoby prostřednictvím databáze školních prací, kterou spravuje Ústřední ústřední klasifikace školních prací

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a diplomové práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být již nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny a notifikací veřejnosti o místě a čase konání veřejné obhajoby nebo není-li tak určeno, v místě označené veřejně dostupné, kde se má konat obhajoba práce. Kdož ji má ve veřejném pořádku postavit na své náklady vyplatit, opatřit nebo rozmnožit

(3) Páni, že odevzdáním práce souhlasím se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(1) Pro právo autorského díla neexistuje žádná lhůta. Dílo se považuje za neoprávněně zveřejněné, jestliže vzniklo ze zájmu právníka nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního cíle osoby či jiné osoby k újmě právního díla, zejména škodu nebo studium či jinou škodu autorského nebo souvisejícího práva souvisejícího s tímto právem, vznikla ve škole nebo školském či vzdělávacím zařízení školní dílo.

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 školní dílo.

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Návrh it autor školního díla učinil v rámci výuky nebo jinou součástí školního vzdělávacího procesu nebo v rámci výuky v rámci školního vzdělávacího programu.

- podle § 60¹ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou práci zpracoval samostatně a použité informační zdroje jsem citoval;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahrání do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 18.5.2012

¹ zákon č. 121/2009 Sb. o právu autorském a právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60. Školní dílo:

(2) Nemá právo školní dílo nebo dílo školního díla být dílo, které je poskytnuto jinému licencí, není-li to v rozporu s požadovanými zájmy školy nebo školství či vzdělávacím účelem.

(3) Škola nebo školská či vzdělávací zařízení jsou oprávněny poskytnout dílo jinému školnímu dílu z výše uvedeného v souvislosti s účelem díla či poskytnout licenci podle odstavce 2 přiměřeně odpovídající úhradě nákladů, která na vytvoření díla vynaložila, a to pouze v rozsahu, ve kterém škola, přístrojová zařízení, počítačové vybavení nebo školní dílo školnímu dílu poskytnou nebo školnímu dílu poskytnou.

ABSTRAKT

Tématem mé bakalářské práce je Program rozvoje města Chropyně. Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. V teoretické části se věnuji vysvětlení základních pojmů z oblasti programu rozvoje. Praktická část obsahuje socioekonomickou analýzu a SWOT analýzu, ve které jsou vyhodnoceny silné stránky, slabé stránky, hrozby a možnosti. Na základě SWOT analýzy jsou zpracovány strategické cíle rozvoje obce a katalog projektů. Má bakalářská práce je zaměřena na navrhnutí možných opatření, která podporují rozvoj města a je vypracována na základě zjištění současného stavu a situace ve městě

Klíčová slova: Chropyně, program rozvoje, SWOT analýza, socioekonomická analýza, strategické cíle, katalog projektů.

ABSTRACT

The topic of my bachelor's thesis is The programme of developing Chropyně Municipality. The bachelor's thesis is divided into two parts, theoretical part and practical part. The theoretical part defines the basic terms of regional development. The theoretical part includes the socioeconomic analysis of the municipality and the SWOT analysis, in which strengths, weakness, options and treats are evaluated. According to the SWOT analysis I suggest strategic targets and their steps. The final part is the catalogue of projects. My thesis aims to propose possible steps to promote the development of the city and is elaborated on the findings of the current situation.

Keywords: Chropyně, programme of development, SWOT analysis, socioeconomic analysis, strategic targets, catalogue of projects

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucí mé bakalářské práce Ing. Lence Smékalové za odborné vedení, cenné rady, připomínky a podněty, které mi při zpracování práce poskytla.

Děkuji také tajemníkovi Městského úřadu v Chropyni Ing. Jaroslavu Kotulovi za vstřícnost a ochotu při poskytování podkladů a informací.

Také bych chtěl poděkovat svým blízkým za jejich podporu a trpělivost, kterou mi poskytli při zpracovávání této bakalářské práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 VYSVĚTLENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ SOUVISEJÍCÍCH S OBCÍ	12
2 PROGRAM ROZVOJE OBCE	16
2.1 PRÁVNÍ ASPEKTY A ÚKOLY PROGRAMU ROZVOJE OBCE	16
2.2 ZPRACOVÁNÍ PROGRAMU ROZVOJE OBCE	17
2.2.1 Sociálně ekonomická analýza	18
2.2.2 SWOT analýza	19
2.2.3 Návrhová část programu rozvoje obce	20
3 ZDROJE FINANCOVÁNÍ OBCE	21
3.1 VLASTNÍ PROSTŘEDKY OBEČNÍCH ROZPOČTŮ	21
3.2 PROSTŘEDKY PARTNERŮ ROZVOJE V OBCI.....	22
3.3 CIZÍ ZDROJE (V OBLASTI SAMOSTATNÉ PŮSOBNOSTI).....	23
II PRAKTICKÁ ČÁST	24
4 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA MĚSTA CHROPYNĚ	25
4.1 POLOHA A OBEČNÝ POPIS	25
4.2 SPRÁVA OBCE.....	26
4.3 VNĚJŠÍ VZTAHY	28
4.4 HISTORIE MĚSTA CHROPYNĚ	29
5 SOCIÁLNĚ EKONOMICKÁ ANALÝZA	31
5.1 EKONOMIKA	31
5.1.1 Nezaměstnanost v Chropyni.....	31
5.1.2 Finanční situace obce	31
5.1.3 Podnikatelské subjekty.....	35
5.1.3.1 Výrobní a logistický areál Chropyně	35
5.1.3.2 Podnikatelské subjekty mimo areál.	38
5.1.4 Zemědělství	38
5.2 LIDSKÉ ZDROJE.....	40
5.2.1 Obyvatelstvo	40
5.2.2 Domovní a bytový fond.....	43
5.2.3 Školství.....	45
5.2.4 Sociální služby	47
5.2.5 Obchody	49
5.2.6 Kulturní zázemí.....	50
5.2.7 Sportovní organizace.....	51
5.2.8 Organizace volného času.....	53
5.2.9 Zdravotnictví	56

5.3	INFRASTRUKTURA	56
5.3.1	Dopravní infrastruktura	56
5.3.2	Technická infrastruktura	60
5.4	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	63
5.4.1	Přírodní podmínky.....	63
5.4.2	Zámecký rybník.....	66
5.4.3	Sběrný dvůr	67
5.4.4	Rekultivace skládky „Smeťák“	67
5.4.5	Požár firmy Remiva a jeho následky na životním prostředí.....	68
5.4.6	Ochrana životního prostředí	69
5.5	CESTOVNÍ RUCH	70
5.5.1	Památky města Chropyně	70
5.5.2	Kultura a rekreace	73
5.5.3	Ubytovací a stravovací zařízení	77
6	SWOT ANALÝZA	79
7	STRATEGICKÉ CÍLE ROZVOJE OBCE	86
8	KATALOG PROJEKTŮ	91
8.1	PROJEKT Č. 1	91
8.2	PROJEKT Č. 2	91
8.3	PROJEKT Č. 3	92
8.4	PROJEKT Č. 4	93
	ZÁVĚR	94
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	96
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	105
	SEZNAM OBRÁZKŮ	109
	SEZNAM TABULEK.....	110
	SEZNAM PŘÍLOH.....	111

ÚVOD

Město Chropyně se rozkládá v úrodné nivě řeky Moravy. Chropyně patří do okresu Kroměříž a pod Zlínský kraj. Je městem s rozšířenou působností, skládá se ze dvou městských částí Chropyně a Plešovec. Leží cca 8 km od Kroměříže a 16 km od Přerova. Od hlavních krajských měst Zlínského kraje – Zlín a Olomouckého kraje – Olomouc je vzdálena cca 40 km. Má tedy z hlediska polohy velmi výhodnou polohu pro dojíždění do důležitých středisek v okolí.

Svoji bakalářskou práci jsem se rozhodl zpracovávat na město, ve kterém žiji a které mám rád. Po zjištění, že Chropyně nemá zpracován program rozvoje města, jsem se po dohodě s představitelem města rozhodl zpracovat bakalářskou práci na téma Program rozvoje města Chropyně.

Cílem mé bakalářské práce je zpracovat dokument, který bude na základě analýzy současného stavu - socioekonomické analýzy analyzovat vnější a vnitřní vztahy města, přírodní, ekonomické, sociální a sociodemografické podmínky, technickou, dopravní infrastrukturu a oblast cestovního ruchu. Na základě této analýzy vznikne SWOT analýza, která zjišťuje silné a slabé stránky, možnosti a hrozby. Ze SWOT analýzy pak budu vycházet při stanovení strategických cílů a závěrem mé práce bude katalog projektů.

Informace pro tuto práci budu čerpat z primárních a sekundárních zdrojů. Primárními zdroji budou rozhovory a e-maily s představitelem a pracovníky města a také moje osobní znalosti situace ve městě. Sekundární data budu čerpat z literárních zdrojů, dokumentů měst, kraje a okresu a také z veřejně přístupných databází.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VYSVĚTLENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ SOUVISEJÍCÍCH S OBCÍ

Obec – je základním územním samosprávným celkem, územním společenstvím občanů, které má právo na samosprávu (čl. 99 a 100 odst. 1 Ústavy). Uvedené ústavní charakteristiky vymezují obec třemi základními znaky: území, občané (osobní základ) a samospráva.. Obec vlastní svůj majetek, s nímž hospodaří samostatně, má vlastní rozpočet. Je veřejno-právní korporací, tj. právnickou osobou veřejného práva. V právních vztazích veřejného a soukromého práva vystupuje svým jménem a nese odpovědnost vyplývající z těchto vztahů. Obec je nositelem veřejných úkolů. Pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem vyjádřený v zákonech a jiných právních předpisech. K plnění svých úkolů může zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky obce jako zařízení bez právní subjektivity, pokud zákon nestanoví jinak. Obec jako územní samosprávný celek je relativně nezávislá na státu. (Mates, 2001, s. 75-76)

Obec se rozkládá na katastrálním území. Obec je územní celek, který má jedno nebo více katastrálních území, jež jsou vyznačena v územních plánech obce. Území obce se dělí na vnitřní část s označením intravilán (část obce určená k obývání, je zabydlena, pozemky mají větší finanční hodnotu) a vnější část s označením extravilán (část obce tvořená pozemky, zemědělskou půdou, lesy, pozemky mají nižší finanční hodnotu). (Káňa, 2010, s. 50)

Občané se podílejí na záležitostech obce přímo nebo nepřímo. Přímou (dobrovolnou činností v komisích obecního úřadu, účastí v místním referendu, účastí na veřejných schůzích). Nepřímo (prostřednictvím volených zástupců do zastupitelstva ve veřejných komunálních volbách). (Káňa, 2010, s. 51)

Orgánem obce jsou zastupitelstvo obce, rada obce, starosta a obecní úřad. (Mates, 2001, s. 86)

Zastupitelstvo – členy zastupitelstva jsou zvolení zástupci jednotlivých politických stran, případně to jsou nezávislí kandidáti zvolení na dobu 4 let. Členové zastupitelstva ze svých řad zvolí radu města. Jednání zastupitelstva je veřejné. Počet členů zastupitelstva je závislý na počtu obyvatel obce (např. v malé obci mají pouze 5 členů zastupitelstva, ve statutárních městech mají 50 – 70 členů zastupitelstva). Zastupitelstvo své záměry musí zveřejnit na vývěškách nebo jiným způsobem. (Káňa, 2010, s. 53)

Zastupitelstvo stanovuje program rozvoje obce a rozpočet obce, schvaluje zřízení rozpočtových a příspěvkových organizací, schvaluje obecně závazné vyhlášky, schvaluje čestné občanství, schvaluje nabytí a převod majetku obce, schvaluje bezúplatné převody peněžních prostředků a převody movitých věcí, je zřizovatelem organizací (základní školy, komunální dopravní podnik, organizace vytvořené za účelem podnikání a dosažení zisku), je zřizovatelem obecní policie a integrovaného záchranného systému v obci. (Káňa, 2010, s. 53)

Není-li v obci zvoleno z jakýchkoliv důvodů obecní zastupitelstvo, administrativní správu obce vykonává státní správce pověřený ministrem vnitra České republiky. V kompetenci správce obce jsou pouze běžné záležitosti obce a občanů obce. Státní úředník nemůže disponovat městským majetkem, sjednávat pro město smlouvy, úvěry, rozhodovat o investicích a evropských dotacích. Rovněž obec nemůže být spojena s jinou obcí, protože o tom nerozhodlo zastupitelstvo obce, které není v takovém případě řádně zvoleno. (Káňa, 2010, s. 53)

Rada obce – tvoří ji starosta, místostarosta (místostarostové a další členové rady volení z řad členů zastupitelstva obce.) Počet členů rady obce je lichý a činí nejméně 5 a nejvýše 11 členů, přičemž nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce. Rada obce se nevolí v obcích, kde zastupitelstvo má méně než 15 členů. (Zákon č.128/2000 Sb., o obcích, 2000) Rada v obcích zabezpečuje: hospodaření města, stanovuje plat starostovi a místostarostům, řídí činnost komisí, kontroluje činnost orgánů, které městská rada zřídila, ukládá sankce a pokuty, projednává připomínky a petice občanů. (Káňa, 2010, s. 54)

Starosta – zastupuje obec navenek. Nemá však povahu statutárního orgánu právnické osoby a úkony, které vyžadují schválení zastupitelstva nebo rady, může učinit, až po jejich schválení, jinak jsou absolutně neplatné. Starosta a místostarosta jsou voleni zastupitelstvem z řad členů zastupitelstva, musí mít české státní občanství. Za výkon funkce jsou odpovědní zastupitelstvu. Starosta jmenuje a odvolává se souhlasem přednosty okresního úřadu tajemníka obecního úřadu a stanoví mu plat. Bez souhlasu přednosty okresního úřadu je jmenování a odvolání neplatné. Starosta zpravidla svolává a řídí zasedání zastupitelstva a rady, podepisuje spolu s ověřovateli zápis z jejich jednání. Starosta spolu s místostarostou nebo jiným radním podepisují právní předpisy obce a usnesení zastupitelstva i rady. Starosta může pozastavit výkon usnesení rady obce v samostatné působnosti, je-li nesprávné. V případech stanovených zákony zřizuje starosta pro výkon přenesené pů-

sobnosti zvláštní orgány obce, jmenuje a odvolává jejich členy. (Koudelka, 2001, s. 111-114)

Obecní úřad – starosta, zástupce starosty, tajemník a další pracovníci (úředníci) obce tvoří obecní úřad. Obecní úřad plní v samostatné působnosti úkoly, které mu uložila rada nebo zastupitelstvo a pomáhá v práci komisím a výborům. V přenesené působnosti vykonává státní správu, kterou obcím svěřují jednotlivé zákony. Obecní úřad se vnitřně organizačně člení na odbory a oddělení. O tom, jaké odbory a oddělení se na obecním úřadě zřídí, rozhoduje rada obce. Bez ohledu na to, zda vůbec a jaké odbory na obecním úřadě existují, je orgánem obce, a v přenesené působnosti orgánem pověřeným vykonávat státní správu, obecní úřad jako celek. (Dohnal, 2003, s. 65)

Výbory – zastupitelstvo obce může zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory. Zastupitelstvo obce zřizuje vždy finanční a kontrolní výbor. Předsedou výboru je vždy člen zastupitelstva obce. Výbor plní úkoly, kterými jej pověří zastupitelstvo obce. Ze své činnosti se zodpovídá výbor zastupitelstvu obce. Počet členů výboru je vždy lichý. Výbor se schází podle potřeby. Usnesení výboru se vyhotovuje písemně a podepisuje jej předseda výboru. (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, 2000)

Komise – jsou podle potřeby zřizovány a rušeny radou, která jmenuje a odvolává z funkce jejich předsedy a členy. Jsou iniciativními a poradními orgány rady a předkládají jí svá stanoviska a náměty. Usnášejí se většinou hlasů všech svých členů. Komise jsou za svou činnost odpovědny radě. (Mates, 2001, s. 46)

Tajemník – funkce tajemníka obecního úřadu se obligatorně zřizuje v obcích, kde působí pověřený obecní úřad, v ostatních obcích se zřizuje fakultativně. Tajemník obecního úřadu nesmí vykonávat funkce v politických stranách a v politických hnutích. Má tyto povinnosti: plní podle pokynů starosty úkoly vyplývající z usnesení zastupitelstva obce a z usnesení rady další úkoly vyplývající z jeho pracovní náplně, uzavírá a ukončuje pracovní poměr a stanovuje platy zaměstnancům zařazeným do obecního úřadu. Zajišťuje úkoly v přenesené působnosti obce, vyplývající ze zvláštních zákonů, řídí a kontroluje organizační složky obce, pokud zastupitelstvo nestanoví jinak. (Mates, 2001, s. 147-148)

Místostarosta – po dobu nepřítomnosti starosty jej zastupuje místostarosta. Místostarosta může plnit úkoly starosty, i když je přítomen, pokud je odmítne plnit starosta v rozporu se zákonem, či rozhodnutím zastupitelstva nebo rady. Zastupitelstvo může zvolit více mís-

tostarostů a svěřit jim zabezpečování konkrétních úkolů v samostatné působnosti. Pokud je více místostarostů, určí zastupitelstvo, v jakém pořadí zastupují starostu. (Koudelka, 2001, s.115)

2 PROGRAM ROZVOJE OBCE

Je nedílnou součástí komunální politiky a tedy veškerého dění v obci.

Význam programu rozvoje obce, jakožto základního a nejvýznamnějšího nástroje koncepční přípravy rozvoje municipality lze definovat prostřednictvím následujících bodů:

- Je stěžejním podkladem pro vytvoření argumentační základny pro rozhodování orgánů obce v zásadních rozvojových otázkách.
- Představuje manuál pro opatření vedoucí k aktivizaci vnitřních zdrojů obce a realizaci rozvojových aktivit.
- Vytváří systémové předpoklady pro upevnění pozice obce v regionu a posílení jeho konkurenceschopnosti.
- Je významnou koncepční oporou pro čerpání finančních prostředků z domácích dotačních zdrojů a ze zdrojů Evropské unie. (Koncepční příprava rozvoje obcí, 2011 s. 2)

2.1 Právní aspekty a úkoly programu rozvoje obce

Program rozvoje obce, či města je pořizován v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb. (zákon o obcích), jako dokument střednědobé i dlouhodobé koordinace veřejných a soukromých aktivit demografického, ekonomického, sociálního, kulturního a ekologického charakteru na území obce. Hlavním smyslem programu je organizace všeobecného rozvoje obce na bázi sladování jednotlivých zájmů tak, aby obec jako celek prosperovala. (Wokoun, 2004, s. 199)

Z právního hlediska je program rozvoje obce dokumentem koordinačním a indikativním, který nemá charakter obecně závazného předpisu. Záměry vyjádřené v programu rozvoje a navržené postupy jejich realizace jsou závazné jen pro samotného pořizovatele, pro ostatní fyzické a právnické osoby činné v obci je program závazný jen v míře, s níž sami vysloví dobrovolný souhlas. (Wokoun, 2004, s. 200)

Každá obec by měla mít schválený program rozvoje obce, jako svůj první dokument. Druhým dokumentem, na program rozvoje navazující, z něho čerpající a závazně vycházející, by měl být schválený územní plán obce (snad s výjimkou nejmenších obcí, čítajících několik desítek obyvatel). (Wokoun, 2004, s. 200)

Úkolem programu rozvoje obce je:

- Definovat společné zájmy obce, jejich obyvatel a podnikatelských subjektů.
- Definovat místní předpoklady realizace těchto společných zájmů.
- Optimalizovat územně-technické a sociálně-psychologické podmínky pro rozvoj bydlení a podnikání v obci.
- Koordinovat vynakládání veřejných investic v obci z hlediska územního a funkčního vzhledem k záměrům a potřebám rozvoje privátního sektoru.
- Koordinovat účelnou alokaci běžných veřejných výdajů v zájmu vytváření stabilních podmínek pro bydlení a podnikání.
- Definovat dlouhodobé záměry hospodářské, ekologické i sociální politiky obce.
- Posilovat vědomí sounáležitosti k obci a odpovědnosti za její rozvoj u místních obyvatel a podnikatelů. (Wokoun, 2008, s. 456)

Program rozvoje obce by měl sloužit především jako podklad pro:

- Zpracování konkrétních podnikatelských a dalších investičních záměrů realizovaných v obci.
- Sestavování obecního rozpočtu.
- Práce na novelizaci územního plánu obce nebo případné vypracování územního plánu obce.
- Posuzování regionálních plánů a programů z pohledu obce.
- Podklad pro zodpovědný vstup obce na kapitálový trh. (Wokoun, 2008, s. 456)

2.2 Zpracování programu rozvoje obce

Struktura programu musí vycházet z jeho účelu, úkolu a využití. V první řadě jde o analýzu vnějších a vnitřních podmínek dosavadního vývoje obce, za druhé o definování rozvojových šancí obce a jejich slabých stránek. Za další by měly na základě výsledků analytických hodnocení být definovány strategické směry, cíle a priority rozvoje obce a formulován návrh opatření k jejich dosažení. A konečně na závěr by měl být navržen katalog projektů nezbytných pro naplnění strategie a odpovídající definovaným cílům rozvoje. Navržené

projekty a opatření se pak teprve mohou stát hlavním nástrojem realizace programu rozvoje obce. (Wokoun, 2004, s. 201)

2.2.1 Sociálně ekonomická analýza

Analytická část hodnotí vývoj a stav jednotlivých význačných ekonomických, kulturně-historických, společenských, ekologických a dalších ukazatelů a jevů a na základě rozboru těchto ukazatelů odhaluje příčiny a důsledky jejich vývoje. Jedná se o stěžejní výchozí část každého rozvojového dokumentu, kdy zjednodušeně řečeno, rozebíráme a hodnotíme současný stav a vývoj klíčových socioekonomických ukazatelů v obci (hledáme jak kladné, tak záporné stránky rozvoje obce) a popisujeme příčiny tohoto stavu a možná opatření, jak stav zlepšit. V současnosti obecně používaná metodika zpracování územních rozvojových koncepcí rozděluje celou problematiku, tedy i analytickou část do šesti základních kapitol, tzv. problémových okruhů: (Tvorba programu rozvoje obce, 2009)

- **Ekonomika** – v této oblasti je třeba zaměřit pozornost jednak na soukromou ekonomickou sféru (podnikání, zaměstnanost, efektivnost ekonomiky) a dále na odvětví veřejné ekonomiky. Výsledkem analýzy v této oblasti je zhodnocení ekonomické úrovně obce, její současné hospodářské síly a rezerv, kterých je do budoucna možno využít. (Koncepční příprava rozvoje obcí, 2011)
- **Lidské zdroje** – obsahově nejširší oblast se zabývá zejména demografickým vývojem (počet obyvatel, přirozený přírůstek, migrace obyvatel, sňatečnost, atd.), otázkou bydlení (kvalita, kapacita), úrovní zázemí pro bydlení (sportovní a kulturní vyžití, úroveň občanské vybavenosti a služeb) a v neposlední řadě i otázkou vzdělání, zdravotních podmínek a péče, sociální problematikou. (Koncepční příprava rozvoje obcí, 2011)
- **Infrastruktura** – dělíme na dvě subkapitoly:
 - Dopravní infrastruktura**, tj. **dopravní dostupnost** (tedy jak je obec dostupná, resp. jak jsou dostupná okolní centra z pohledu socioekonomických aktivit, existence a kvalita silniční a železniční sítě, dostupnost letecké dopravy, apod.) a **dopravní obslužnost**, tzn. jak je daná obec (lokalita) obsluhována hromadnou osobní dopravou (silniční, železniční). Tyto dvě kategorie a jejich kvalita mají zejména v odlehlej-

ších oblastech zásadní vliv na rozvoj celého území. (Tvorba programu rozvoje obce, 2009)

Technická infrastruktura, která hodnotí veškerá síťová vedení (energovody, vodovody, kanalizace), dále čistírny odpadních vod, veřejné osvětlení, atd. Kvalita těchto složek je jedním ze základních měřítek hodnoty úrovně zázemí pro život obyvatel obce. (Tvorba programu rozvoje obce, 2009)

- **Životní prostředí** – zdravé životní prostředí a obecně soulad všech aktivit v území s principy udržitelného rozvoje musí být základním cílem realizace každého koncepčně-rozvojového materiálu. V problémovém okruhu „životní prostředí“ se zkoumá a analyzuje stav a vývoj všech základních složek přírody. Tj. vody, ovzduší, půdy, rostlinstva a živočišstva na popisovaném území. Lokalizují se též možné budoucí zdroje znečištění/ohrožení a následně se v návrhové části dokumentu přijímají preventivní opatření proti zjištěným potenciálním znečišťovatelům. (Tvorba programu rozvoje obce, 2009)
- **Cestovní ruch** – hodnotí dvě základní nezbytné složky tohoto odvětví, kterými jsou atraktivita cestovního ruchu (tvoří základ poptávky a motivaci pro návštěvu turistů v dané lokalitě) a vybavenost pro cestovní ruch, tzn. kvalitní a v dostatečném rozsahu vybudovanou síť ubytovacích, stravovacích a dalších doplňkových zařízení. Bez tohoto obslužného zázemí není možný rozvoj ekonomicky zajímavého cestovního ruchu ani v sebeatraktivnějších lokalitách. (Koncepční příprava rozvoje obcí, 2011)

2.2.2 SWOT analýza

Standardní metodu používanou ke shrnutí a prezentaci závěrů sociálně ekonomické analýzy reprezentuje SWOT analýza. (Koncepční příprava rozvoje obcí, 2011)

Cílem zpracování SWOT analýzy je specifikovat stěžejní analytické závěry, tzn. definovat, které silné stránky a možnosti, příležitosti, rezervy je možno využít pro nastartování hospodářské a sociální konjunktury v obci a naopak, jaké problémy a ohrožení mohou zamýšlený růst oslabit, případně znemožnit. (Koncepční příprava rozvoje obcí, 2011)

Protože je tento veřejný sektor jiný, než soukromý sektor – SWOT analýza byla trochu modifikována.

S - STRENGTHS (silné stránky) – rozvojově jednoznačně pozitivní a současně aktivní jevy a trendy vývoje v dané věcně a územně vymezené oblasti. (Koncepční příprava rozvoje obcí, 2011)

W - WEAKNESS (slabé stránky) – rozvojově negativní a současně aktivně působící jevy a trendy vývoje v dané věcně a územně vymezené oblasti. (Koncepční příprava rozvoje obcí, 2011)

O -modifikace OPTIONS (možnosti) – vnitřní rezervy a nevyužitý rozvojový potenciál dané věcně a územně vymezené oblasti, vnější příležitosti rozvoje území (pozn.: v klasickém pojetí představují příležitosti – opportunities – pouze vnější rozvojové možnosti, rezervy, pozitivní okolnosti, které nelze působením analyzovaného subjektu ovlivnit ani aktivizovat). (Koncepční příprava rozvoje obcí, 2011)

T- THREATS (hrozby) – dosud neaktivní vnitřní, věcná a územní rizika, která potenciálně mohou ohrozit rozvoj území, vnější možné hrozby. (Tvorba programu rozvoje obce, 2009)

V posloupnosti zpracování analytické části programu rozvoje územního obvodu obce se na základě provedené socioekonomické analýzy nejprve zpracují tzv. dílčí SWOT analýzy, tj. SWOT analýzy ke každému problémovému okruhu zvlášť. Následně vytvoří zpracovatel programu tzv. globální SWOT analýzu, tj. shrnutí všech stěžejních silných, slabých stránek, možností a hrozeb za celou oblast rozvoje obce. (Koncepční příprava rozvoje obcí, 2011)

Tato globální SWOT analýza je odrazovým můstkem ke zpracování návrhové části programu rozvoje územního obvodu obce. (Tvorba programu rozvoje obce, 2009)

2.2.3 Návrhová část programu rozvoje obce

Po analytickém zhodnocení situace v rozvoji dané obce je třeba přistoupit ke zcela klíčové části programu rozvoje obce a to k formulaci návrhové části. Zde dojde postupně k vymezení dlouhodobých, střednědobých a krátkodobých cílů, úkolů a aktivit. (Koncepční příprava rozvoje obcí, 2011)

Výstupem návrhové části programu rozvoje obce je Katalog projektů, který vymezuje náměty na řešení dílčích problémů obce ve struktuře: Cíl projektu, Zdůvodnění projektu a jeho charakteristika, Zajištění projektu. (Wokoun, 2004, s. 203)

3 ZDROJE FINANCOVÁNÍ OBCE

Vzhledem k tomu, že současný legislativní systém financování obcí (rozpočtové určení daní, neexistence obecních daní, apod.) nezajišťuje municipalitám dostatek finančních zdrojů, či motivaci k jejich získání a s ohledem na to, že vlastní aktivita obcí (obecní podnikání) v nynějších podmínkách nemůže jinak výrazně zvýšit úroveň obecních rozpočtových příjmů. Naprostá většina obcí je finančně nesoběstačných. (Financování rozvoje obce – souhrn, 2009)

Za této situace lze možné finanční zdroje pro rozvoj obcí rozdělit do tří základních skupin:

- a) Vlastní prostředky obecních rozpočtů.
- b) Prostředky partnerů rozvoje v obci.
- c) Cizí zdroje. (Financování rozvoje obce – souhrn, 2009)

3.1 Vlastní prostředky obecních rozpočtů

Rozpočet obce, resp. volné rozpočtové prostředky, tedy ta část rozpočtu obce, která zůstane po odečtení těch výdajů obecního rozpočtu, které musí obec vynaložit pro splnění svých základních funkcí (tzv. mandatorní výdaje) od celkového objemu finančních prostředků. V praxi se jedná o zajištění běžných veřejných statků a služeb nezbytných pro život obce dle stanovených priorit:

- Vlastní činnosti obce (zajišťování výkonu samostatné a přenesené působnosti).
- Zajišťování chodu organizací zřízených obcí (školy, knihovny, muzea, apod.).
- Příspěvky na společnou činnost na základě smluv o sdružení (svazky obcí, sdružení obcí, apod.).
- Vlastní preferované veřejné statky a služby – veřejné osvětlení, celoroční údržba komunikací, atd.). (Financování rozvoje obce – souhrn, 2009)

Výše uvedené volné rozpočtové prostředky (běžné, kapitálové) se pak následně použijí v souladu se schváleným programem rozvoje územního obvodu obce, případně s jeho akčním plánem na realizaci těch aktivit a projektů, které jsou uvedeny jako prioritní. (Financování rozvoje obce – souhrn, 2009)

3.2 Prostředky partnerů rozvoje v obci

Prostředky podnikatelských subjektů. Podnikatelé vynakládají prostředky, resp. jsou ochotni finančně participovat na takových aktivitách, které jim ve finále zajistí zvýšení vlastního prospěchu. Zaměstnavatelé spolupracují s obcemi na zajišťování kvalitního bydlení, budování zázemí pro trávení volného času, spolufinancování kulturních a zábavných akcí, apod. Velmi často lze také spatřovat spolupráci podnikatelských subjektů a místní veřejné správy v oblasti místních komunikací, ať už se jedná o podíl na rekonstrukci či opravě vozovek poškozených nadměrnou zátěží v důsledku dopravní obslužnosti konkrétního podniku nebo o zimní údržbu zajišťovanou prostřednictvím nevyužité techniky soukromých zemědělců v zimním období. Tento způsob výrazně šetří obecní prostředky a zároveň napomáhá zemědělcům snadněji překlenout neproduktivní období. (Financování rozvoje obce – souhrn, 2009)

Prostředky spolků, občanských sdružení a dalších neziskových organizací v obci. Tito partneři se většinou svojí aktivitou výrazně podílejí na životě obce, pořádají různé akce a z velké části je financují z vlastních zdrojů. Při promyšlené spolupráci mohou tyto organizace některé typy aktivit zcela převzít a zajišťovat. Financování těchto aktivit pak lze zajišťovat ze zdrojů, které jsou dosažitelné právě jen pro neziskové organizace. (Financování rozvoje obce – souhrn, 2009)

Prostředky občanů. Nejde o pojmenovanou formu daně, či poplatku, ale spíše o konkrétní ukázkou možného partnerství, o sázku na jistou míru patriotismu občanů. Tímto způsobem však nelze realizovat běžné aktivity, ani není vhodné jimi vyrovnávat rozpočtové schodky. Jedná se o doplňkový zdroj, který má upevňovat partnerství s občany a jejich pozitivní vztah k obci. (Financování rozvoje obce – souhrn, 2009)

Příjmy ze sdružování prostředků. Tato forma financování bývá zpravidla účelová. Na základě písemné dohody několika obcí, sdružují své prostředky na společné zajišťování a financování dohodnutých aktivit. Ze sdružených prostředků obcí se financují takové veřejné statky a služby, na jejichž realizaci by jedna obec neměla dostatečné zdroje. Sdružování prostředků tedy vede k dosažení vyšší efektivity používání veřejných finančních zdrojů, zejména využíváním tzv. úspory z rozsahu. (Financování rozvoje obce – souhrn, 2009)

3.3 Cizí zdroje (v oblasti samostatné působnosti)

Účelové dotace. Tento zdroj tzv. nenávratného příjmu je charakterizován přesně vymezeným účelem použití. Tento druh finančních prostředků umožňuje poskytovateli (EU, stát, kraj) zasahovat do rozhodování nižších orgánů v rámci konsensuálně přijatých rozvojových pravidel. V běžné praxi se jedná zejména o **dotace státní**. Dále, v hierarchii územně správního uspořádání, o **dotace krajů** (grantová politika, fondy) a v neposlední řadě o dotace ze **Strukturálních fondů Evropské unie**. U všech výše uvedených dotačních zdrojů je třeba ve většině případů počítat s nutností vynaložení vlastního podílu finančních prostředků. Je důležité udělat správné rozhodnutí vzhledem k dočasně volným rozpočtovým zdrojům. Jedním z podstatných efektů dotačních programů je participace poskytovatele na rozvoji či realizaci žádoucích aktivit, vzhledem k prioritám rozvoje širšího území (kraje, republiky) při respektování záměrů obcí. Z tohoto pohledu je třeba brát uvedené dotace jako specifický druh naplňování principu partnerství. (Financování rozvoje obce – souhrn, 2009)

Návratné příjmy, tj. příjmy, které jsou v rozpočtu obce dočasné s obligatorní (povinnou) návratností. Jedná se zejména o:

- Úvěr od peněžního ústavu.
- Návratné půjčky a finanční výpomoci od jiných subjektů.
- Příjmy z emise obligací a dalších cenných papírů. (Financování rozvoje obce - souhrn, 2009)

Rozhodne-li se obec přijmout jakékoliv návratné finanční prostředky, tzn. vznikne jí dluh, musí do budoucna počítat se splácením tohoto dluhu, tedy splácení jistiny a splácení úroků. Toto celkově nazvané umořování dluhu může být v obci velkým problémem z důvodu omezených daňových příjmů, vzhledem k ne příliš velkým možnostem ve zvyšování nedaňových příjmů a k obtížnému snižování výdajů. Proto je před každým přijetím dluhu třeba pečlivě analyzovat současnou finanční situaci a prognózovat budoucí situaci obce, zhodnotit možné dopady případného nesplácení dluhu. (Financování rozvoje obce – souhrn, 2009)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

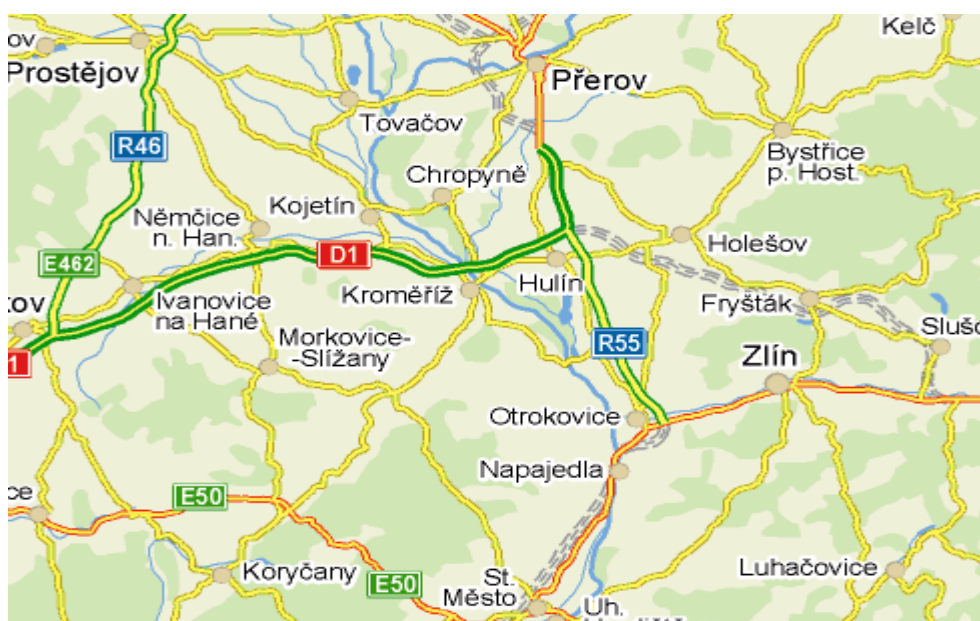
4 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA MĚSTA CHROPYNĚ

4.1 Poloha a obecný popis

Město Chropyně se nachází v hanácké rovině na rozloze 1904 ha. Žije zde téměř 5 500 obyvatel. Město se rozkládá cca 8 km severním směrem od města Kroměříže, v jižní části oblasti Hané a na soutoku Malé Bečvy a říčky Svodnice. Chropyně leží v prostoru mezi tokem říčky Svodnice a řeky Moštěnky. V roce 1970 byla Chropyně povýšena na město. K Chropyni byla jako jeho místní část připojena malá obec Plešovec. (Langerová, 2006, s. 62; Chropyně, © 2000-2012)

V Chropyni se jednou za dva roky pořádají Hanácké slavnosti. Chropyně také byla až do roku 1997 lázeňským městem. Lázně byly zničeny povodní v roce 1997 a do dnešní doby nejsou obnoveny. V okolí města se rozprostírají rozlehlé lužní lesy. (Chropyně, © 2000-2012)

„Je-li středem Moravy úrodná oblast Hané, je srdcem Hané Chropyně. Kdysi velká vesnice, dnes město, prostě obec, s níž je po staletí spojována krásná lidová pověst o hanáckém králi Ječmínkovi. V Chropyni se narodil a také tajemně zmizel v lánu obilí, aby se znovu vynořoval, jako symbol dobroty a spravedlnosti a vůbec jako symbol moravské země a jejího lidu, v němž se legendárně odráží staleté a snad tisícileté spojení rolníka s půdou.“ (Fišer, 1999, s. 7)

Obr. č. 1 – Topografická mapa (Chropyně, © 2011)

4.2 Správa obce

Samosprávu obce vykonává zastupitelstvo města a rada města. Zastupitelstvo má 17 členů, kteří byli zvoleni v posledních volbách pro volební období 2010 – 2014. Zastupitelstvo zvolilo na svém ustavujícím zasedání 5 členů rady města. Starostkou Chropyně je v současné době Ing. Věra Sigmundová a místostarostou Mgr. Milan Bajgar.

Byl ustanoven Finanční výbor Zastupitelstva města Chropyně a Kontrolní výbor Zastupitelstva města Chropyně.

Rada města zřídila tyto komise: Ústřední inventarizační komise Rady města Chropyně, Likvidační komise Rady města Chropyně, Bytová komise Rady města Chropyně, Letopisecká komise Rady města Chropyně, Komise Rady města Chropyně Sbor pro občanské záležitosti.

Chropyně má Odbor vnitřních věcí, Finanční odbor, Odbor sociálních věcí, Odbor výstavby a životního prostředí.

Město Chropyně je zřizovatelem Mateřské školy Chropyně, Základní školy Chropyně, Zařízení školního stravování Chropyně, Správy majetku města Chropyně.

Příspěvková organizace Správa majetku města Chropyně zabezpečuje správu majetku patřícímu městu Chropyně (především byty a nebytové prostory) a údržbu majetku města Chropyně, včetně údržby chodníků a veřejného osvětlení. Tato příspěvková organizace rovněž zabezpečuje správu a provoz městského kulturního střediska a městského koupaliště a případné další služby.

Městská knihovna v Chropyni je organizační složkou města Chropyně a byla zřízena za účelem poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb. Městskou knihovnu v Chropyni tvoří – Městská knihovna v Chropyni (centrála), Dětské oddělení Městské knihovny (pobočka), Místní lidová knihovna v Plešovci (pobočka). (Město Chropyně, 2011)

Město Chropyně je také vlastníkem sběrného dvora, ale provozovatelem je firma BIOPAS, spol. s r.o., Kroměříž.

Město Chropyně informuje své občany pomocí místního rozhlasu vždy v pondělí, ve středu a v pátek a při mimořádných událostech (povodně, požár). Vydává také Zpravodaj města Chropyně, každý měsíc, kromě prázdnin, kdy vychází dvojčíslo.

Dle metodiky členění v EU na NUTS je Chropyně zařazena takto:

NUTS I – Česká republika

NUTS II – region Střední Morava

NUTS III – Zlínský kraj

NUTS IV – mikroregion Střední Haná

NUTS V – město Chropyně (Vymezení územních jednotek NUTS v ČR pro potřeby statistické a analytické a pro potřeby EU, 2012)

Město Chropyně spadá pod tyto správní úřady:

- Finanční úřad – Kroměříž.
- Celní úřad – Zlín.
- Exekutorský úřad – Kroměříž.
- Katastrální úřad – Zlín.
- Krajský úřad – Zlín.
- Pozemkový úřad – Zlín.
- Okresní soud – Kroměříž.
- Úřad práce – Kroměříž.(Chropyně, © 2000-2011)

Tab. č. 1 – Počet obyvatel ve vybraných letech (vlastní zpracování podle: Český statistický úřad, © 2012

ROK	1971	1981	1991	2001	2011
počet obyvatel	3528	5017	5411	5255	5197

V tabulce č. 1 jsem si zvolil jako sledované období roky 1971, 1981, 1991, 2001, 2011. Údaje v tabulce jsou vždy k 31.12. daného roku. V roce 1971 měla Chropyně „pouze“ 3528 občanů, bylo to způsobeno tím, že se teprve začal budovat areál bývalého Technoplastu a sídliště. V roce 1981 měla Chropyně již 5017 obyvatel. V dalších sledovaných letech se počet obyvatel vždy pohybuje přes 5000.

Tab. č. 2 – Počet obyvatel v letech 2004 – 2011 k 31.12. (vlastní zpracování podle: (Český statistický úřad, © 2012)

ROK	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
počet obyvatel	5168	5145	5131	5138	5071	5081	5112	5197

Tabulka č. 2 zobrazuje počet obyvatel v letech 2004 – 2011. Počet obyvatel se výrazně nemění, někteří lidé se stěhují jinam, ale noví lidé se zase stěhují do Chropyně. Chropyně má dobré přístupové cesty, blízké napojení na dálnici, dobrou dopravní dostupnost, relativně levné byty a dobrou občanskou vybavenost, proto je vhodná pro rodiny s malými dětmi. V roce 2011 je počet obyvatel za celé sledované období největší.

4.3 Vnější vztahy

Chropyně je součástí svazku obcí – mikroregionu Střední Haná.

Mikroregion Střední Haná vznikl seskupením 16 spádových měst a obcí – Chropyně, Ivaň, Kojetín, Křenovice, Lobodice, Měrovce nad Hanou, Němčice nad Hanou, Obědkovice, Oplocany, Polkovice, Stříbrnice, Tovačov, Troubky, Tvorovice, Uhřičice a Zářiči. (Mikroregion Střední Haná, 2012)

Mikroregion Střední Haná patří s cca 23,5 tis. obyvateli a šestnácti obcemi mezi větší existující mikroregiony kraje i regionu Střední Morava. Přesto, vzhledem k tomu, že se jedná spíše o venkovský region, kde výrazně nedominuje jediné město, je aktivním a přirozeným mikroregionem. (Mikroregion Střední Haná, 2012)

Mezi logické souvislosti, proč mikroregion vznikl, patří nejen geografická blízkost, ale i spojení kulturními a historickými tradicemi, bohužel i společnými problémy. Právě možnost operativnějšího a schůdnějšího řešení těchto problémů, efektivnějšího čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu i z fondů Evropské unie, byly hlavními impulsy k založení. (Mikroregion Střední Haná, 2012)

Strategické cíle mikroregionu:

- Podpora ekonomického rozvoje cestou efektivnějšího využívání potenciálu mikroregionu s důrazem na jeho konkurenceschopnost a zvyšování kvality. Podpora malého a středního podnikání, cílená na zvyšování příjmů z cestovního ruchu a zvyšování zaměstnanosti.

- V kulturní krajině trvale uchovat typický krajinný ráz Střední Hané se všemi tradičními prvky. Zachování mikroregionu jako jedné z ekologicky nejčistších oblastí ČR.
- Vytvořit podmínky pro rozvoj bydlení, služeb, vzdělání a současně i kulturního, sportovního a společenského vyžití obyvatel mikroregionu.
- Vytváření podmínek pro malé a střední podnikání, zvýšení hospodářského růstu a konkurenceschopnosti založené na místní tradici a potenciálu pracovní síly.
- Zajištění relativně rychlé, bezpečné a přitom ekologicky přijatelné dopravní dostupnosti regionu a všech jeho částí.
- Obnova a rozšíření technické infrastruktury v obcích. Udržení a ochrana kvalitního životního prostředí.(Mikroregion Střední Haná, 2012)

Priority mikroregionu:

- Řešení technické infrastruktury.
- Řešení dopravní infrastruktury.
- Podpora podnikání.
- Řešení zaměstnanosti v mikroregionu.
- Životní prostředí.
- Sociální rozvoj obcí.(Mikroregion Střední Haná, 2012)

4.4 Historie města Chropyně

Počátky města sahají do dávné minulosti. Ačkoliv osídlení je archeologickými nálezy doloženo již kolem roku 1000, první písemné záznamy pochází z roku 1261, kdy Emil ze Střílek daroval osadu cisterciáckému klášteru z Vizovic. (Langerová, 2006, s.62)

V 15. stol. se jejími majiteli stali pánové z Ludanic, kteří zde zřídili správní centrum svého panství. V okolí založili několik rybníků a položili tak základy ke zdejší rybníkářské tradici. Především jejich zásluhou povýšil roku 1535 Ferdinand I. Chropyni na městečko. Do znaku získalo vydru držící ulovenou štika. (Spathová, 2006, s. 67)

Jan z Ludanic prodal panství roku 1567 Vratislavovi z Pernštejna, který vzápětí Chropyni směnil s Hanušem Haugvicem z Biskupic za Litomyšl. Haugvic se Chropyňskou tvrz roz-

hodl přebudovat na hrad. Později své rozhodnutí změnil a kolem roku 1580 vybudoval v Chropyni zámek. (Něco o městě, 2012)

Roku 1620 se majitelkou chropynského panství stala Alžběta Falcká z rodu Stuartovců, která Chropyni dostala od moravských stavů jako korunovační dar. Vlastnila jej však pouze rok, neboť po bitvě na Bílé hoře musela se svým manželem prchnout ze země. (Spathová, 2006, s. 67-68)

V letech 1621 – 1848 byla Chropyně součástí panství olomouckého biskupství. (Spathová, 2006, s. 68)

Průmyslová revoluce navždy změnila ráz obce. Roku 1868 byl vybudován velký cukrovar a roku 1869 se Chropyně ocitla na nově vybudované trati Brno-Přerov Severní dráhy císaře Ferdinanda. (Něco o městě, 2012)

Roku 1949 byl původní cukrovar přebudován na závod zabývající se zpracováním plastických hmot. Původně pobočný závod Plastimatu Liberec se záhy rozrostl a stal se samostatným podnikem Technoplast. (Něco o městě, 2012)

Roku 1950 byly na dně bývalého rybníka Hejtman zbudovány lázně, které využívaly místního sírnato-jodového pramene k léčbě nemocí pohybového ústrojí a vysokého krevního tlaku. Bohužel, budova lázní byla těžce poškozena za povodní roku 1997 a musela být stržena. Lázeňský pramen tak dodnes čeká na své využití. (Něco o městě, 2012)

Rozvoj průmyslového komplexu a s ním spojený růst počtu obyvatel přispěl k tomu, že byla Chropyně roku 1970 prohlášena městem. (Něco o městě, 2012)

Vznik názvu města

V nejstarších listinách se vyskytuje jméno „Chropina“. Jméno údajně vzniklo od slova Chrop - s původním významem hlučně chodit, bouchat, tlouci. (Sadyková, 2008, s.16)

Nejstarší kronika města praví, že krystalizačním jádrem osady byla Chropova tvrz. Název pochází od obecného jména Chrop (Chrapoun, jehož význam je lenoch či darebák), s ženskou staročeskou příponou – ynja či -ynje, jako bůh – bohyně (např. Choryně, Hrabyně...) (Sadyková, 2008, s.16)

Jméno obce se psávalo různě. Např. v roce 1341 se psalo jako Chropina, dále Cropina (1380), Kropini (1569), Kropin (1708), Chropin (1772), Chropiň, až vznikl dnešní název Chropyně, který se užívá od roku 1920. (Sadyková, 2008, s. 16)

5 SOCIÁLNĚ EKONOMICKÁ ANALÝZA

Sociálně ekonomickou analýzu jsem rozdělil do pěti okruhů: ekonomika, lidské zdroje, infrastruktura, životní prostředí a cestovní ruch.

5.1 Ekonomika

5.1.1 Nezaměstnanost v Chropyni

Tab. č. 3 – Nezaměstnanost v letech 2004 – 2011 v procentech (vlastní zpracování podle: Český statistický úřad, © 2012)

ROK (%)	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Chropyně	13,60	12,70	10,00	7,40	7,90	13,50	12,30	11,40
okres Kroměříž	12,10	11,70	9,50	7,20	6,80	12,70	12,70	10,50
Zlínský kraj	9,53	9,27	7,75	6,02	6,13	10,83	10,74	9,40
ČR	9,47	8,88	7,67	5,98	5,96	9,24	9,57	8,60

V tabulce č. 3 je přehled nezaměstnanosti v letech 2004 - 2011 v městě Chropyni, okrese Kroměříž, Zlínském kraji a v celé České republice. Jak je patrné z tabulky, Chropyně měla a má vyšší nezaměstnanost, než okres Kroměříž, Zlínský kraj a celá Česká republika. V minulosti byla většina obyvatel zaměstnána v bývalém Technoplastu. Důsledkem propouštění v tomto areálu je nezaměstnanost vysoká. V letech 2007 a 2008 klesla nezaměstnanost na pouhých 7,4 % a 7,9 %. Koncem roku 2008 začala krize a v lednu 2009 došlo k velkému propouštění. Díky tomu se nezaměstnanost vyšplhala až na 13,5 %. V roce 2010 a 2011 sice poklesla, ale stále je za 10% hranicí. Situace by se mohla zlepšit, pokud by se do Výrobního a logistického areálu Chropyně podařilo nalákat nové firmy.

5.1.2 Finanční situace obce

Rozpočet příjmů a výdajů v letech 2008 – 2010

Tab. č. 4 – Rozpočet příjmů a výdajů, plánované a skutečné v letech 2008 – 2010 (vlastní zpracování podle: Město Chropyně, © 2007-2011)

Příjmy a výdaje v tis.Kč	rozpočet 2008	2008	rozpočet 2009	2009	rozpočet 2010	2010
Daňové příjmy	42430,90	43657,49	41080,30	41808,08	39794,00	41084,58
Nedaňové příjmy	6064,10	5501,41	4792,70	5081,88	5883,60	5802,29
Kapitálové příjmy	19647,50	19383,71	8639,10	8891,98	1660,50	1315,90
Přijaté dotace	27766,50	27725,59	29941,75	29691,74	15839,10	15788,71
Příjmy celkem	95909,00	96268,20	84453,85	85473,68	63177,20	63991,48
Běžné výdaje	58355,14	48683,72	60491,70	53479,09	51937,49	49693,25
Kapitálové výdaje	47308,26	47263,43	34086,20	33782,81	20911,70	37285,29
Výdaje celkem	105663,40	95947,15	94577,90	87261,90	72849,19	86978,54
Změna stavu bank. účtů	7131,40	-3140,81	10301,05	1949,13	9849,00	8152,86
Přijaté úvěry a půjčky	0,00	0,00	11000,00	9383,02	15000,00	15000,00
Uhrazené spl. jistin	-177,00	-156,19	-11177,00	-9543,94	-15177,00	-165,81
Řízení likvidity	2800,00	2975,94	0,00	0,00	0,00	0,00
Financování celkem	9754,40	-321,06	10124,05	1788,21	9672,00	22987,05

Financování slouží k vyrovnání hospodářského výsledku tak, aby došlo k vyrovnání příjmů s výdaji ke konci roku.

Tab. č. 5 – Procentuální rozbor položek příjmů a výdajů v letech 2008- 2010 (vlastní zpracování podle: Město Chropyně, © 2007-2011)

Příjmy a výdaje v tis.Kč	2008		2009		2010	
Daňové příjmy	43657,49	45,35%	41808,08	48,91%	41084,58	64,20%
Nedaňové příjmy	5501,41	5,71%	5081,88	5,95%	5802,29	9,07%
Kapitálové příjmy	19383,71	20,14%	8891,98	10,40%	1315,90	2,06%
Přijaté dotace	27725,59	28,80%	29691,74	34,74%	15788,71	24,67%
Příjmy celkem	96268,20	100,00%	85473,68	100,00%	63991,48	100,00%
Běžné výdaje	48683,72	50,74%	53479,09	61,29%	49693,25	57,13%
Kapitálové výdaje	47263,43	49,26%	33782,81	38,71%	37285,29	42,87%
Výdaje celkem	95947,15	100,00%	87261,90	100,00%	86978,54	100,00%

Z tabulky č. 5 je zřejmé kolika procenty se podílí jednotlivé příjmy a výdaje na celkových příjmech a výdajích.

Rok 2008

V roce 2008 obdrželo město každoročně se opakující dotace, které byly zahrnuty ve schváleném rozpočtu na výkon státní správy, školství a sociální dávky. Kromě toho přijalo také další neinvestiční dotace. U neinvestičních dotací došlo k poklesu z důvodu poklesu sociálních dávek. (Město Chropyně, © 2007-2011) Byly prodány pozemky v lokalitě Podlesí a prodej bytů a nebytových prostor na ulici Komenského, převod nově vybudovaného plynového vedení v lokalitě Podlesí na Jihomoravské plynárny.

Výdaje investičního charakteru zahrnovaly financování výstavby inženýrských sítí v lokalitě Podlesí, regenerace sídliště, vznik sběrného dvora, rekonstrukce koupaliště.

Rok 2009

V roce 2009 obdrželo město každoročně se opakující dotace, které byly zahrnuty ve schváleném rozpočtu na výkon státní správy, školství a sociální dávky. Kromě toho město přijalo také další neinvestiční dotace. Největší objem však představovaly investiční dotace. Příjem z prodeje pozemků v lokalitě Podlesí a z prodeje bytů. Došlo také k prodeji vyřazeného traktoru. (Město Chropyně, © 2007-2011)

Výdaje investičního charakteru zahrnují výkup pozemků a výstavbu cyklostezky, regenerace sídliště, rekonstrukce atletické dráhy, nákup nových stříkaček a vrat pro SDH Chropyně, vybudování dvou autobusových zastávek.

Rok 2010

Rozhodující příjmy pro město jsou jeho vlastní příjmy (daňové, nedaňové, kapitálové). V roce 2010 obdržela Chropyně každoročně se opakující dotace, které byly zahrnuty ve schváleném rozpočtu na výkon státní správy, školství a sociální dávky. Kromě toho město přijalo další neinvestiční dotace. Významný objem peněz představovaly investiční dotace. Část investičních dotací, které měly být součástí příjmů v roce 2010, město obdrželo z důvodu zpětného proplácení až počátkem roku 2011. (Město Chropyně, © 2007-2011) Jednalo se především o dotaci na skládku – Smeťák a zateplení MKS.

Výdajovou část tvoří běžné výdaje a kapitálové výdaje. Investiční výdaje se týkaly zateplení tělocvičny základní školy a MKS. Toto čerpání je vyšší, neboť město muselo zaplatit dosavadní náklady a dotaci obdrželo po vyúčtování akce v roce 2011. Stejná situace byla u skládky – Smeťák. (Město Chropyně, © 2007-2011) Došlo k financování atletické dráhy, koupaliště, regenerace sídliště a osvětlení umělé trávy.

Výsledek hospodaření v letech 2008 - 2010

Tab. č. 6 – Saldo hospodaření v letech 2008 – 2010 v tis. Kč (vlastní zpracování podle: Město Chropyně, © 2007-2011)

Příjmy a výdaje v tis.Kč	Rozpočet 2008	2008	Rozpočet 2009	2009	Rozpočet 2010	2010
Daňové příjmy	42430,90	43657,49	41080,30	41808,08	39794,00	41084,58
Nedaňové příjmy	6064,10	5501,41	4792,70	5081,88	5883,60	5802,29
Kapitálové příjmy	19647,50	19383,71	8639,10	8891,98	1660,50	1315,90
Přijaté dotace	27766,50	27725,59	29941,75	29691,74	15839,10	15788,71
Příjmy celkem	95909,00	96268,20	84453,85	85473,68	63177,20	63991,48
Běžné výdaje	58355,14	48683,72	60491,70	53479,09	51937,49	49693,25
Kapitálové výdaje	47308,26	47263,43	34086,20	33782,81	20911,70	37285,29
Výdaje celkem	105663,40	95947,15	94577,90	87261,90	72849,19	86978,54
Saldo	plánovaná ztráta -9754,40	zisk 321,05	plánovaná ztráta -10124,05	ztráta -1788,22	plánovaná ztráta -9671,99	ztráta -22987,06

Přehled o hospodaření a plnění rozpočtu souhrnných údajů ukazují následující tabulky.

Tab. č. 7 – Rekapitulace hospodaření – včetně financování
v letech 2008-2010 (vlastní zpracování podle: Město
Chropyně, © 2007-2011)

Příjmy a výdaje v tis.Kč	2008	2009	2010
Daňové příjmy	43657,49	41808,08	41084,58
Nedaňové příjmy	5501,41	5081,88	5802,29
Kapitálové příjmy	19383,71	8891,98	1315,9
Přijaté dotace	27725,59	29691,74	15788,71
Financování	2975,94	11332,15	23152,86
Příjmy celkem	99244,15	96805,83	87144,34
Běžné výdaje	48683,72	53479,09	49693,25
Kapitálové výdaje	47263,43	33782,81	37285,29
Financování	3297,01	9543,94	165,81
Výdaje celkem	99244,15	96805,83	87144,34

Částka ve výši 321,05 tis. Kč představuje zvýšení stavu peněžních prostředků od 1.1. 2008 do 31.12.2008 na bankovních účtech. Částka ve výši 1788,21 tis. Kč představuje snížení stavu peněžních prostředků od 1.1.2009 do 31.12.2009 na bankovních účtech. A částka ve výši 22987,05 tis. Kč představuje pohyb peněžních prostředků od 1.1.2010 do 31.12.2010 na bankovních účtech včetně přijetí úvěru na předfinancování akce skládka – Smeťák. Platí zde rovnice Příjmy + (-) Financování = Výdaje. (Město Chropyně, © 2007-2011)

Hospodaření v roce 2008

Hospodaření v roce 2008 skončilo příznivějším výsledkem, než bylo rozpočtováno. Nebylo nutné zapojit tolik rozpočtovaných prostředků, kolik se plánovalo. V roce 2008 byla uspořena rozpočtová rezerva ve výši 6.434.800,- Kč, která spolu s nečerpanými prostředky z minulých let tvoří zůstatek finančních prostředků na běžných účtech města k 31.12.2008 ve výši 10.200.211,77 Kč. Z této částky byly provedeny odvody nevyčerpaných prostředků na státní dávky ve výši 23.707,- Kč a takto poníženou částku, která činí 10.176.504,77 Kč bylo možné použít v rozpočtu roku 2009.(Město Chropyně, © 2007-2011)

Hospodaření v roce 2009

Hospodaření města za rok 2009 skončilo po provedených opatřeních příznivě. V průběhu roku byl s ohledem na ekonomický vývoj sledován vývoj daňových příjmů. S ohledem na tento nepříznivý vývoj byla připravena opatření k udržení příjmů a výdajů. Jedná se především o úspory na straně výdajů. Město Chropyně se muselo vyrovnat s daňovým propadem ve výši 5.361.000,- Kč. To je částka, která představuje, o kolik byly daňové příjmy v roce 2009 nižší než v roce 2008. V roce 2009 byla po provedených opatřeních uspořena roz-

počtová rezerva ve výši 6.619.600,- Kč, která je tvořena úsporami zahrnutými v rozpočtových opatřeních. (Město Chropyně, © 2007-2011)

Hospodaření v roce 2010

Hospodaření města v roce 2010 se muselo vyrovnat s některými nepříznivými skutečnostmi. V průběhu roku byl s ohledem na ekonomický vývoj sledován nadále vývoj daňových příjmů. S ohledem na tento nepříznivý vývoj v roce 2009 byla připravena opatření k udržení příjmů a výdajů i v roce 2010. Jednalo se především o úspory na straně výdajů. Město Chropyně se muselo v roce 2009 vyrovnat s daňovým propadem ve výši 5.361.000,- Kč. To je částka, která představuje, o kolik byly daňové příjmy v roce 2009 nižší než v roce 2008. V roce 2010 se vývoj daňových příjmů stabilizoval a nevykazoval další propad. Naopak došlo k mírnému zlepšení oproti roku 2009. (Město Chropyně, © 2007-2011)

Finanční situace města Chropyně je dobrá, i když ukazatele z roků 2008 a 2009 vychází lépe než v roce 2010. V době, kdy jsem zpracovával tuto bakalářskou práci, nebyl ještě Závěrečný účet města Chropyně za rok 2011 schválen, proto jsem porovnával roky 2008, 2009 a 2010.

5.1.3 Podnikatelské subjekty

Kapitola je rozdělena na firmy, které sídlí v bývalém areálu Technoplastu a.s. Chropyni, nyní má název Výrobní a logistický areál Chropyně a firmy, které sídlí mimo tento areál a na samostatnou podkapitolu zemědělství.

5.1.3.1 Výrobní a logistický areál Chropyně

Výrobní a logistický areál Chropyně vznikl v roce 2010 a je to vlastně bývalý areál Technoplastu Chropyně. V tomto areálu nesídlí pouze jedna firma. Jsou tady soustředěny provozny řady významných výrobců i distributorů. V bakalářské práci se zmiňuji pouze o nejvýznamnějších z nich. V areálu působí 24 firem.

Areál je rozprostřen na ploše padesáti hektarů a tvoří východní část města Chropyně. (Výrobní a logistický areál Chropyně, 2012)

Energetika Chropyně, a.s. již řadu let podniká v oblasti výroby a dodávek energií. Sídlí na okraji Výrobního a logistického areálu Chropyně, v němž od počátku roku 2010 zastává úlohu správce. Svým klientům poskytuje provozní služby, nepřetržitý energetický dispe-

čink, poradenství (energetický management) a služby související s údržbou, ostrahou a rozvojem Výrobního a logistického areálu Chropyně. (Výrobní a logistický areál Chropyně, 2012) Počet zaměstnanců je 54.

ERCE CZ, s.r.o. je dceřinou společností francouzské akciové společnosti Ercé plasturgie a působí v České republice od roku 1999. Zabývá se vstřikováním plastů pro automobilový průmysl. V chropynské výrobní hale probíhá výroba komponentů pro chladicí ventilační jednotky motorů, převodovkové skříně, palivové systémy i SCR systémy redukující emise. Jsou průkopníky výroby prvního plastového střešního otevíracího mechanismu pro kabriolety. (Výrobní a logistický areál Chropyně, 2012) Počet zaměstnanců je 78.

Fatra, a.s., odštěpný závod Chropyně – Fatra, a.s. je přední evropský zpracovatel plastů, jehož výrobní program je zaměřen zejména na výrobu podlahových krytin, izolačních fólií, technických fólií, paropropustných fólií a laminátů, vytlačovaných profilů, PVC granulátů, BO PET fólií, solárních fólií a vstřikovaných výrobků. Výrobky se uplatňují v mnoha tržních segmentech (stavebnictví, potravinářství, galanterii, obuvnictví, odvětví hygieny, zdravotnictví, automotive, energetika, spotřební průmysl. (Výrobní a logistický areál Chropyně, 2012). Počet zaměstnanců v odštěpném závodě Chropyně je 289.

V Chropyni Fatra vyrábí:

- Tvarované obaly z plastů pro potravinářství i technické aplikace.
- BO PET fólie + vícevrstvé lamináty pro obalové materiály (zejména pro potravinářské účely) a elektroizolační aplikace, výrobky jsou určeny především pro export.
- Vstřikované výrobky + fólie a desky z polyolefinů (EVA, LDPE, HDPE, PP), které nacházejí uplatnění zejména ve spotřebním a stavebním průmyslu. Obě výrobní skupiny jsou určeny především pro export. (Výrobní a logistický areál Chropyně, 2012)

Chropynská strojírna, a.s. navázala na zdejší, od roku 1949 se rozvíjející výrobu strojního zařízení a výrobu vstřikovacích forem, když v roce 1993 odkoupila strojírenský provoz včetně budovy strojírny o ploše 12230 m². V průběhu následujících let se Chropynská strojírna stala významným dodavatelem zejména v oblasti automobilového průmyslu a dnes patří mezi nejúspěšnější výrobce kroměřížského okresu i Zlínského kraje. (Výrobní a logistický areál Chropyně, 2012)

Chropynská strojírna dodává zařízení od jednotlivých částí až po kompletní automatizované linky dodané na klíč (automatické linky dodávané na klíč – svařovny, montážní linky, mezioperační doprava, jednoúčelové stroje a zařízení – svařovací přípravky, montážní přípravky, tvarovací a lemovací stroje, jednoúčelové stroje, formy pro vstřikování plastů – malosériové hliníkové formy, velkosériové, kontrolní přípravky, elektroinstalace a řídicí systémy). (Výrobní a logistický areál Chropyně, 2012) Počet zaměstnanců je 216.

Svitap J.H.J. s.r.o. – podniká v oblasti textilní výroby. Produkuje technické tkaniny (stanovky a plachtoviny, lnářské tkaniny, filtrační tkaniny) a technickou konfekci (stany, haly, plachty, altány), tkaniny na pracovní ošacení, podstřešní a jiné fólie, syntetické usně a vázací PET pásek. Svitap J.H.J. s.r.o. disponuje vlastní úpravnou a barvírnou tkanin. V současnosti nabízí také kompletní sortiment bytového textilu, z něhož nejvýznamnější jsou výrobky z mikrovlákna, které Svitap J.H.J. s.r.o. prodává pod vlastní značkou Sleepwell a dále potahové tkaniny, úklidové textilie, ubrusy, utěrky, ručníky, povlečení. (Současnost, © 2010)

Výroba a prodej jsou rozčleněny do 6 divizí, z nichž většina sídlí ve Svitavách, včetně podnikové prodejny Mozaika. Syntetické usně vyrábí divize 5, situovaná ve Výrobním a logistickém areálu Chropyně, kde Svitap J.H.J. s.r.o. vlastní provozní budovy o zastavěné ploše 12.000 m².(Výrobní a logistický areál Chropyně,2012) Počet zaměstnanců v divizi syntetických usní je 80.

Remiva - zpracovatel plastových technických odpadů z výroby v ČR. Zpracovává odpady nadrozměrné, jako jsou boule (koláče) z najíždění výroby, dále pak vlákna, textilie netkané i tkané, folie nejen čisté, ale i potištěné, piliny, hobliny, desky, profily atd. (Remiva, © 2004-2011) Počet zaměstnanců po požáru v dubnu 2011 pouze 20.

BRENTAG CR, s.r.o. – je společnost specializovaná na distribuci chemikálií pro průmyslové zákazníky. Činnost je rozdělena do několika hlavních oblastí:

- Distribuce standardních chemikálií, běžně používaných v celé řadě průmyslových odvětví.
- Distribuce speciálních chemikálií, vyráběných pro účely konkrétních průmyslových odvětví.
- Distribuce průmyslových obalů, obalů pro finální výrobky a obalová příslušenství.

- Poskytování služeb s přidanou hodnotou, např. míchání a výroba směsí podle specifikací zákazníka, řízení odpadních obalů a chemických výrobních odpadů.

Logistická infrastruktura společnosti je tvořena dvěma obchodními kancelářemi a sklady umístěnými v Praze pro Čechy a v Chropyni pro Moravu. (O nás, [2010]) Počet zaměstnanců je 35.

V areálu působí i další firmy – ROBICONT – Robert Lučan, Unicentrum Plus s.r.o., K.T. Kaltech s.r.o., Zbyněk Vojče – ZV Plasty, Techfloor s.r.o., International Trade & Product, s.r.o., P+P technik s.r.o., ROKOSPOL a.s., Semadeni s.r.o., AUTTEP, spol. s r.o.

5.1.3.2 Podnikatelské subjekty mimo areál.

Podnikatelé nejsou pouze v areálu bývalého Technoplastu. Budu jmenovat pouze některé: MERIV- Jaroslav Bradík, Cyril Dragon – DLAŽBA, Jaromír Hanák – Stavoplast, Ing. Josef Gaja – Stavmont, Technosoft, s.r.o, Pavel Otáhal Klempířství, Ferdus, Pavel Ocknecht – Global, Jan Mika sdružení Auto cont, Tepelná čerpadla Ludvík s.r.o., František Kotásek – Zámečnictví.

Rybářství Hulín – firma vznikla v roce 1992 pronájmem rybníků v oblasti Kroměřížska, Prostějovska, Přerovska a Zlínska, které jsou v majetku společnosti Rybářství Přerov a.s.. V současné době hospodaří Rybářství Hulín na ploše 272 ha rybníků. Součástí jsou i sádky v Chropyni, s kapacitou 200 t zásádkovaných ryb. Hlavní činností je chov ryb, hlavně kapra, amura, lína, karase, cejna, tolstolobika, štiky a sumce. (Úvodní strana, © 2012) Počet zaměstnanců je 29.

5.1.4 Zemědělství

Agroječmínek s.r.o.

Státní statek Chropyně vznikl po roce 1948 zestátněním chropyněského dvora, který patřil k Arcibiskupskému velkostatku Kroměříž. Nástupcem Arcibiskupského velkostatku v Chropyni byl Československý státní statek, hospodářství Chropyně. (Sadyková, 2008, s. 162-163)

K 31.12.1992 státní statek v Chropyni zanikl a k 1.1.1993 vznikla společnost Agroječmínek. (Sadyková, 2008, s. 164). Od svého vzniku se výrazně orientuje na chov skotu holštýnského plemene. V roce 2002 byla společnost začleněna do skupiny Lukrom.

V současné době má Agroječmínek 100 zaměstnanců. (Agroječmínek s.r.o., © Květen 2012)

Rostlinná výroba - Agroječmínek hospodaří na celkové výměře 1650 ha zemědělské půdy, z čehož 1400 ha představuje půda orná. Pěstovány jsou obiloviny a píce (vojtěška, kukuřice). Vyprodukované pícniny jsou konzervovány na senáž a siláž a zkrmovány v rámci chovu skotu. (Agroječmínek s.r.o., © Květen 2012)

Živočišná výroba – nosným programem společnosti je produkce mléka. Ve velkokapacitní stáji, jedné z největších v České republice, jsou chována telata, jalovice a dojnice v celkovém počtu 1100 kusů. Od roku 2004 Agroječmínek s.r.o. odchovává jalovice na farmě v Huštěnovicích. Jalovice jsou z Chropyně přemísťovány ve stáří devíti měsíců a zpět se vrací v pětiměsíční březosti. (Agroječmínek s.r.o., © Květen 2012)

Na území Chropyně hospodaří také soukromí zemědělci na cca 40 ha.

Tab. č. 8 – Druhy pozemků v katastru Chropyně k 31.12.2010 (vlastní zpracování podle: (Český statistický úřad, © 2012)

Druhy pozemků	ha	% podíl
celková výměra pozemku	1901	100,00
zemědělská půda (z toho:)	1057	55,60
- orná půda	794	75,12
- zahrady	50	4,74
- ovocné sady	14	1,33
- trvalé travní porosty	199	18,84
lesní půda	544	28,62
vodní plochy	70	3,68
zastavěné plochy	52	2,75
ostatní plochy	178	9,35

V katastrálním území města Chropyně se nenachází žádné vinice ani chmelnice. Jak je patrné z tab. č. 8 - 55,60 % zaujímá zemědělská půda a 28,62 % lesní půda. Zastavěná plocha je pouze 2,75 % z celkové výměry pozemků.

5.2 Lidské zdroje

5.2.1 Obyvatelstvo

Tab. č. 9 – Přirozený a migrační přírůstek obyvatel Chropyně v letech 2004 – 2011 (vlastní zpracování podle: (Český statistický úřad, © 2012)

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Narození	48	61	46	56	44	63	60	40
Zemřelí	32	46	34	45	46	34	33	48
Přistěhovalí	87	101	96	124	87	84	121	80
Vystěhovalí	107	139	122	128	152	103	117	103
Přirozený přírůstek	16	15	12	11	-2	29	27	-8
Migrační přírůstek	-20	-38	-26	-4	-65	-19	4	-23
Celkový přírůstek	-4	-23	-14	7	-67	10	31	-31

Tabulka č. 9 znázorňuje přehled narozených dětí, zemřelých, občanů, kteří se přistěhovali a vystěhovali v letech 2004 - 2011. Přirozený přírůstek se vypočítal narození – zemřelí. Počet narozených je pořád větší než počet zemřelých. Pouze v roce 2011 bylo více zemřelých, než narozených. Je to trend, který se projevuje po celém západním světě. Přibývá lidí důchodového věku a rodí se méně dětí. Migrační přírůstek se vypočítal: přistěhovalí – vystěhovalí. Počet vystěhovalých je více, než přistěhovalých. Není to dobrý jev, ale nejedná se ještě o alarmující číslo. Chropyně je stále atraktivní pro nové obyvatele, hlavně mladé lidi s rodinou. Hodně lidí se také stěhuje z důvodu nalezení práce v jiných městech a nechce dojíždět.

Tab.č. 10 – Obyvatelstvo podle pohlaví a druhu pobytu.
(Český statistický úřad, © 2012)

		26.3.2011 ^[1]	1.3.2001	3.3.1991
Obyvatelstvo celkem		5 095	5 256	5 388
v tom pohlaví	muži	2 481	2 544	2 634
	ženy	2 614	2 712	2 754
v tom druh pobytu	trvalý	5 067	5 246	5 388
	dlouhodobý	28	10	.
z celku cizinci		57	22	.
Narození v obci trvalého		2 316	2 519	2 282

^[1] Předběžné výsledky

Tab. č. 10 znázorňuje obyvatelstvo dle pohlaví a druhu pobytu. V Chropyni je ve všech sledovaných letech skoro vyrovnaný počet mužů i žen. Ženy však muže počtem cca 200 osob převyšují. Většina obyvatel má trvalý pobyt v obci. V tabulce jsou sledováni i cizinci, tato skupina je sledována až od roku 2001. Je patrné, že došlo k nárůstu počtu cizinců ve městě o 2,5 násobek.

Tab. č. 11 – Obyvatelstvo podle věku v Chropyni (Český statistický úřad, © 2012)

			26.3.2011 ^[1]	1.3.2001	3.3.1991
Obyvatelstvo celkem			5 095	5 256	5 388
v tom ve věku	0 - 14 let	celkem	741	854	1 318
		muži	376	417	654
		ženy	365	437	664
	15 - 64 let	celkem	3 681	3 884	3 669
		muži	1 841	1 944	1 816
		ženy	1 840	1 940	1 853
	65 a více let včetně nezjištěno	celkem	673	518	401
		muži	264	183	164
		ženy	409	335	237

V tab. č. 11 je patrné snižování počtu obyvatel, snížení počtu dětí a aktivního obyvatelstva a nárůst počtu obyvatel v důchodovém věku. Tento trend je celorepublikový a můžeme ho sledovat i za celý kraj – tab. č. 12

Tab. č. 12 – Obyvatelstvo dle věku – Zlínský kraj (Český statistický úřad, © 2012)

			26.3.2011 ^[1]	1.3.2001	3.3.1991
Obyvatelstvo celkem			590 459	595 010	596 903
v tom ve věku	0 - 14 let	celkem	83 686	98 415	129 632
		muži	43 097	50 452	66 338
		ženy	40 589	47 963	63 294
	15 - 64 let	celkem	409 571	415 055	394 982
		muži	207 423	208 534	196 784
		ženy	202 148	206 521	198 198
	65 a více let včetně nezjištěno	celkem	97 202	81 540	72 289
		muži	38 205	31 075	27 796
		ženy	58 997	50 465	44 493

^[1] Předběžné výsledky

Tab. č. 13 – Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání
(Český statistický úřad, © 2012)

		26.3.2011[1]	1.3.2001	3.3.1991
Obyvatelstvo ve věku 15 a		4 354	4 402	4 070
z toho nejvyšší ukončené vzdělání	základní vč. neukončeného	784	988	1 280
	střední vč. vyučení (bez maturity)	1 773	1 905	1 664
	úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné včetně nástavbového	1 255	1 203	911
	vysokoškolské	358	271	188
	bez vzdělání	23	15	5

Z tab. č. 13 je patrné, že dochází k nárůstu vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva a k poklesu obyvatel pouze se základním vzděláním a také se zvyšuje počet obyvatel s maturitou, což je velmi dobře. Bez vzdělání se dnes člověk těžko uplatní na trhu práce.

Tab. č. 14 – Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity (Český statistický úřad, © 2012)

		26.3.2011[1]	1.3.2001	3.3.1991	
Obyvatelstvo celkem		5 095	5 256	5 388	
Ekonomicky aktivní[2]		2 468	2 801	2 869	
v tom	zaměstnaní	2 152	2 477	2 803	
	z toho	zaměstnanci	1 797	2 162	.
		zaměstnavatelé	41	.	.
		osoby pracující na vlastní účet	185	.	.
	nezaměstnaní	316	324	66	
Ekonomicky neaktivní		2 396	2 442	2 519	

Dle tabulky č. 14 je zřejmé, že polovina obyvatel Chropyně je ekonomicky aktivní a polovina neaktivní, mezi neaktivní obyvatelstvo počítáme děti, studenty, důchodce. Počet nezaměstnaných mezi roky 2001 a 2011 je stabilní, kolem 300 osob.

[1] Předběžné výsledky

[2] Včetně pomáhajících rodinných příslušníků

5.2.2 Domovní a bytový fond

Základní urbanistická struktura vychází historicky ze zástavby podél dodnes existujícího základního komunikačního systému. Tj. cesty Kojetín - Přerov a dále cesta na Kroměříž a Zářící. Vlivem tohoto uspořádání má ve „staré části“ Chropyně převážná část domů výškově dvoupodlažní charakter. Koncem 19. století vznikli rodinné domy v ulicích Křižní, Závětrí, Nová. Na počátku 20. století vzniká další zástavba rodinných domů severovýchodním směrem, navazuje na ulici Ječmínkova a vzniká samostatná uliční zástavba podél příjezdové cesty do Kroměříže – ulice Hrad. Nové domy už nerespektují dřívější zástavbu zemědělských domů. V 50.- 80. letech 20. století dochází k budování sídliště pro potřeby zaměstnanců bývalého Technoplastu. Plocha Chropyně se prakticky zdvojnásobuje v tomto období. Z urbanistického hlediska a výrazu osídlení takové rozrůstání Chropyni uškodilo. (Akté projekt, 2010, s.8-10)

V současné době proběhla a probíhá výstavba nových rodinných domů na ulici Nádražní, vznikla také nová ulice Emila Filly s rodinnými domy, pod zámkem. Výstavba dalších domů probíhá na ulici Pazderna, Podlesí, a prodloužení ulice Hrad. V roce 2009 byl dostaven bytový dům na ulici J. Fučíka.

Většina bytových domů má nové zateplení, vyměněná stará okna za plastová, opravené balkony a okolí bytových domů. Také hodně starších domů je zatepleno a opraveno. Lze říci, že celková kvalita bytů a domů je dobrá.

Tab. č. 15 – Domy podle obydlivosti, druhu domu a vlastníka
(Český statistický úřad, © 2012)

		26.3.2011 ^[1]	1.3.2001	3.3.1991
Domy celkem		812	761	770
z toho obydlivé		724	684	671
z obydlivých	rodinné domy	600	560	560
	bytové domy	116	113	108
z obydlivých podle vlastníka domu	fyzická osoba	596	557	532
	obec, stát	17	34	101
	bytové družstvo	17	36	.
	spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek)	70	.	.
	kombinace vlastníků	12	.	.
z obydlivých s obdobím výstavby		.	.	.

^[1] Předběžné výsledky

Z tabulky č. 15 vyplývá, že za období 10 let došlo ke zvýšení počtu domů o 51. Z celkového počtu domů je 600 rodinných domů a 116 domů bytových. Počet rodinných domů od roku 2001 do roku 2011 se zvýšil o 40 domů a bytové domy pouze o 3 domy. Zvýšil se počet domů, které vlastní fyzické osoby a snížil se počet domů, které vlastnila obec nebo stát a bytová družstva. Spoluvlastnictví vlastníků bytů a kombinace vlastníků nelze porovnat, protože se sleduje až od roku 2011.

Tab. č. 16 – Neobydlené rodinné domy a důvodu neobydlenosti
(vlastní zpracování podle: Český statistický úřad, © 2012)

Neobydlené rodinné domy celkem		26.3.2011 ^[1]	1.3.2001
		82	76
z toho důvod neobydlenosti	slouží k rekreaci	2	8
	přestavba domu	7	6
	nezpůsobilé k bydlení	8	22

Tabulka č. 16 znázorňuje počet neobydlených rodinných domů. V roce 2001 bylo neobydleno 76 domů, z toho jich bylo 22 nezpůsobilých k bydlení, 6 se přestavovalo a 8 sloužilo k rekreaci. V roce 2011 nebylo obydleno 82 rodinných domů, z toho pouze 8 nezpůsobilých k bydlení, ale 7 v rekonstrukci a pouze 2 sloužící k rekreaci.

Tab. č. 17 – Obydlené byty podle právního důvodu užívání bytů (Český statistický úřad, © 2012)

		26.3.2011 ^[1]	1.3.2001	3.3.1991
Obydlené byty celkem		1 908	1 878	1 736
z toho právní důvod užívání bytu	ve vlastním domě	542	546	.
	v osobním vlastnictví	839	536	.
	nájemní	235	339	.
	družstevní	178	357	378

^[1] Předběžné výsledky

Tabulka č. 17 vyobrazuje celkový počet bytů. V roce 2011 bylo bytů 1908. Oproti roku 2001 došlo k navýšení počtu bytů. Počet obydlených bytů ve vlastním domě se oproti roku 2001 výrazně nezměnil. V roce 2011 je vidět změna poměrů – zvýšil se počet bytů v osobním vlastnictví a snížil se počet nájemních a družstevních bytů oproti roku 2001.

Tab. č. 18 – Dokončené byty v letech 2001-2009 (Rozbor udržitelného rozvoje území, 2010)

Roky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Počet bytů	10	9	3	8	20	4	5	2	22

Tabulka č. 18 sleduje počet dokončených bytů v Chropyni v letech 2001 – 2009. Nejvíce dokončených bytů bylo v roce 2005 a 2009. V roce 2009 byl dostaven bytový dům na ulici J. Fučíka. Začal se stavět v době největší bytové výstavby, která pobíhala po celé ČR, ale byl dokončen v době, kdy nastupovala krize a stále nejsou všechny byty v tomto domě prodány ani pronajaty.

5.2.3 Školství

Mateřská škola

Je situována na ulici Tyršova, budova je obklopena velkým pozemkem. Je příspěvkovou organizací a jejím zřizovatelem je město Chropyně. Mateřská škola má maximální kapacitu 168 míst. Od roku 2009 je mateřská škola maximálně naplněna a převažuje poptávka před nabídkou. Odmítnutí uchazeči jsou většinou umístováni v mateřských školkách v okolí – Zářící, Kyselovice.

Předmětem činnosti organizace je zabezpečení předškolní výchovy – uspokojování přirozených potřeb dítěte a rozvoj jeho osobnosti. Škola pracuje na principech zdravého životního stylu. Ve škole se děti mohou naučit hrát na flétnu a zdravě dýchat v rámci projektů: S flétničkou ve školce a Veselé pískání – zdravé dýchání. Škola je zapojena do projektu Zdravý úsměv, což je preventivní program v péči o chrup. (Město Chropyně, © 2007-2011)

Základní škola

V Chropyni je základní škola, která má dvě budovy. Na sídlišti v nové části Chropyně na ulici J. Fučíka je tzv. „Nová škola“, kde se vyučují 1.-5. ročníky a na staré budově, na ulici Komenského, tzv. „Stará škola“ se vyučuje od 6. – 9. ročníku.

Základní škola je příspěvkovou organizací a jejím zřizovatelem je město Chropyně. Kapacita školy na I. stupni je 300 žáků. Ve školním roce 2011/2012 není kapacita zcela zaplněna, do školy chodí pouze 245 žáků. Na II. stupni je kapacita školy 430 žáků, ve školním roce 2011/2012 je ve škole pouze 135 žáků. Nízký počet žáků na druhém stupni je způsoben odchodem žáků na víceletá gymnázia do Kroměříže a Kojetína a také slabými ročníky.

Ve škole je zajištěna péče o děti s výukovými vadami (náprava se uskutečňuje v dyslektických kroužcích), logopedickými problémy i tělesným postižením (zapojením asistentky žáka) (Město Chropyně, © 2007-2011)

Škola nabízí zájmové kroužky – dyslexie, logopedie, ruční práce, volejbal, sportovní hry, pohybové hry, dopravní kroužky, stolní tenis, výtvarné dovednosti, matematický dobrý start, výpočetní technika, internet, dramatický, čtenářský, pěvecký, rybářský a florball. (Sadyková, 2008, s.102)

Základní umělecká škola

Základní umělecká škola sídlí v budově „Staré školy“ na ulici Komenského. V současné době mohou děti studovat obory: hra na klavír, elektrické klávesy, akordeon, kytaru, housle, zobcovou flétnu, klarinet, trubku a zpěv. (Sadyková, 2008, s.100). Maximální počet míst v umělecké škole je 75 žáků.

Soukromá umělecká škola D-MUSIC

Soukromá umělecká škola D-MUSIC má pobočku v budově Základní školy na ulici J. Fučíka. Ve škole je realizována výuka v **hudebním oboru** (zobcová flétna, příčná flétna, klarinet, saxofon, trubka, lesní roh, tenor, trombon, tuba, pěvecká hlasová výchova, housle, klavír, keyboard, kytara, elektrická kytara, bicí nástroje a hudební nauka) a v **tanečním oboru** (současný moderní tanec). Ve škole funguje pěvecký sbor a dechový orchestr. V současné době navštěvuje soukromou uměleckou školu 120 žáků. (Soukromá základní umělecká škola, [2012])

Středoškolské vzdělání

V roce 1963 podnik Technoplast Chropyně otevřel odborné učiliště pro obor gumař-plastikář. Později se počet oborů rozšířil o kovoobory. Po roce 1992 se učební obory rozšířily o rodinnou školu a obor kuchař-číšník. Činnost této školy byla ukončena v roce 1996.

Od roku 1996 není v Chropyni žádná možnost získat vyšší vzdělání než základní. (Sadyková, 2008, s. 106)

5.2.4 Sociální služby

Domy s pečovatelskou službou

Chropyně má 3 domy s pečovatelskou službou:

- náměstí Svobody č.p. 26 (16 bytů).
- náměstí Svobody č.p. 27 (17 bytů).
- bytový dům Hrázky č.p. 787 a č.p. 788 (16 bytů).

Byty v domech s pečovatelskou službou jsou určeny především pro občany, u kterých lze předpokládat, že budou potřebovat sociální služby pro postupné ubývání soběstačnosti a zhoršování zdravotního stavu. Žadatelé musí být poživateli starobního nebo invalidního důchodu třetího stupně s nárokem na výplatu důchodu. S ohledem na svůj zdravotní stav nepotřebují komplexní péči a jsou schopni vést poměrně samostatný život ve vhodných podmínkách. (Město Chropyně, © 2007-2011)

Byty v domech s pečovatelskou službou jsou vybaveny kuchyňskou linkou, elektrickým sporákem nebo elektrickým vařičem s troubou. (Město Chropyně, © 2007-2011)

Samozřejmostí je přítomnost pracovníků pečovatelské služby, která umožňuje samostatně bydlet i těm, kteří již nejsou schopni zvládnout zajištění svých potřeb – nákupy, úklid bytu, osobní hygienu, přípravu jídla, pochůzky, praní a žehlení prádla apod. (Město Chropyně, © 2007-2011)

Tab. č. 19 – Počet obyvatel v domech s pečovatelskou službou (vlastní zpracování (Město Chropyně, © 2007-2011)

Domy s pečovatelskou službou	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2011
Nám. Svobody č.p. 26	17	17	17
Nám. Svobody č.p. 27	16	16	16
Bytový dům na Hrázkách	-	20	18

Z tabulky je zřejmé, že domy s pečovatelskou službou jsou plně vytíženy. Převažuje poptávka před nabídkou přidělovaných bytů. Od roku 2010 je bytový dům na Hrázkách přidělován podle stejných parametrů, jako bytové domy na náměstí Svobody. Do roku 2010 spadl pod Správu majetku města Chropyně. Z důvodu větší obyvatelné plochy jsou byty na

Hrázkách přidělovány přednostně manželům. Od roku 2010 jsou prováděny kompletní rekonstrukce bytů na náměstí Svobody, neboť tyto byty jsou staršího data, než byty na Hrázkách.

Pečovatelská služba Chropyně

Pečovatelská služba města Chropyně je službou pro občany města Chropyně, místní část Plešovec a přilehlé obce Zářičí, Kyselovice a Žalkovice. (Město Chropyně, © 2007-2011)

Město Chropyně převzalo Pečovatelskou službu v roce 2005 od Krajského úřadu Zlínského kraje a zpočátku jí provozovalo jako organizační složku města. Do funkce vedoucí organizační složky byla v minulosti jmenována pečovatelka z povolání. Vzhledem k tomu, že neměla k výkonu funkce vedoucí organizační složky města odpovídající vzdělání, byla s platností od 1. července 2009 zrušena pečovatelská služba jako organizační složka a její zaměstnanci se stali pracovníky odboru sociálních věcí Městského úřadu v Chropyni. (Město Chropyně, © 2007-2011)

V roce 2009 se stala Pečovatelská služba města Chropyně členem Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR. (Město Chropyně, © 2007-2011)

Posláním PS Chropyně je poskytovat sociální služby v přirozeném prostředí tzn. v domácnosti klienta a dále v zařízení sociálních služeb – Středisko osobní hygieny a prádelny PS Chropyně. (Město Chropyně, © 2007-2011)

PS Chropyně je terénní i ambulantní sociální službou, která poskytuje pomoc a podporu osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, tělesného nebo zdravotního postižení a jejich situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba se poskytuje na základě uzavřené smlouvy mezi poskytovatelem a klientem ve vymezeném čase v domácnosti osob a v zařízení sociálních služeb. Poskytované úkony jsou v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, prováděcí Vyhláškou č. 505/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vnitřními předpisy a standardy kvality Pečovatelské služby města Chropyně. (Město Chropyně, © 2007-2011)

Cílovou skupinou jsou:

- Senioři.
- Osoby s tělesným postižením.
- Osoby se zdravotním postižením. (Město Chropyně, © 2007-2011)

Provozní doba pečovatelské služby je v pracovní dny: 7.00 – 15.30 hodin. (Město Chropyně, © 2007-2011)

Místo poskytování PS:

- **Terénní služby** - v domácnostech klientů ve městě Chropyni a místní části Plešovec, dále v obcích Kyselovice, Zářičí a Žalkovice.
- **Ambulantní služby** – v zařízení sociálních služeb. V DPS, nám. Svobody č.p. 26, Chropyně (prádelna, výdejna obědů).
- DPS, nám.Svobody č.p. 27, Chropyně (středisko osobní hygieny). (Město Chropyně, © 2007-2011)

Předmět činnosti:

- Pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu.
- Pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu.
- Poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy.
- Pomoc při zajištění chodu domácnosti.
- Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím. (Město Chropyně, © 2007-2011)

5.2.5 Obchody

Chropyně má jeden velký problém, nachází se zde celkem hodně obchodů, ale nejsou moc soustředěny na jednom místě. Není zde zachováno staré uspořádání, že nejvíce obchodů je na náměstí.

Město Chropyně má dva velké obchody - Albert na ulici Moravská a COOP TUTY na náměstí Svobody. Dále jsou zde malé obchody smíšeného zboží, které vedou vietnamští obchodníci, jeden je na ulici Ječmínkova, naproti Hotelu a restauraci Ječmínek. Další se nachází na ulici Díly, byl přebudován ze staré kotelny, oba obchody jsou hojně navštěvovány.

V Chropyni máme jeden obchod s elektrem (Elektro Hrabal), kde se zároveň prodává značkové sportovní oblečení, knihařství, 4 kadeřnictví – paní Brandejsová (ulice Komenckého), paní Rytířová(směrem na Zářičí), pan Bursík (zdravotní středisko), Zuzana Pristovšeková (ulice Tyršova – v areálu mateřské školy), obchod s dárkovými předměty. Na náměstí Svobody je již zmiňovaný obchod se smíšeným zbožím COOP TUTY, vedle něho

pošta, levné oděvy z dovozu, vietnamský obchod s oděvy a obuví a Česká spořitelna s jediným bankomatem ve městě. V přilehlé ulici Míru, která byla na podzim 2011 kompletně zrekonstruována je jedna ze dvou prodejen pečiva, jedna ze dvou lékáren a jedna ze dvou trafik. V této zástavbě je také Chropyňská realitní kancelář a Ovoce a zelenina. Na rohu ulice, kde ústí do ulice Ječmínkova je květinářství a naproti ulici Palackého obchod s prodejem metráže paní Gajové.

Na Ječmínkové ulici je vietnamská prodejna oděvů a obuvi, obchod s podlahovinou, plastovými výrobky a zásilkovou prodejnou oblečení firmy Halens. Advokátní kancelář Talášek a syn. Na konci Ječmínkové ulice, v křižovatce směrem na Zářičí najdeme prodejnu Pečivo Kojetín.

Na ulici Komenského je obchod s obuví, kde také opravují obuv a zajišťují vyčištění peří, obchod, ve kterém prodávají odznaky, glavičky a vyrábějí klíče a prodávají knihy. Dále na této ulici najdeme vinotéku, Optik Janoušek, Zlatnictví Lazurit, Prodejna jízdních kol a cyklodoplňků V+P, kancelář České pojišťovny. V Městském kulturním středisku má sídlo nehtové studio. Na ulici Moravská již zmiňovaný supermarket Albert, papírnictví, Drogerie TETA, prodejna s vínem, trafika Marho, Lékárna Chropyně. Na Hanáckém náměstí je sokolovna, ve které je kosmetička. V Chropyni se nachází i prodejna barvy a laky, sběrna, Kamenictví Seibert, čerpací stanice Eurooil a čerpací stanice Čepro v Plešovci. V ulici Křižní se vyskytuje maso a uzenina, prodejna drogerie a oblečení vietnamských prodejců.

Uprostřed města v boční ulici Berniska je pneuservis s autoservisem a malé železářství.

V ulici Nová je veterinární ordinace MVDr. Stanislava Frkala, v jejím přízemí prodejna Zverimexu.

5.2.6 Kulturní zázemí

Městské kulturní středisko

se nachází na ulici Komenského 39. Slouží ke konání kulturních a společenských akcí, jsou zde pořádány koncerty, divadelní představení, plesy. Nabízí také pronájem velkého sálu s malými sály na soukromé, prodejní a předváděcí akce. Kapacita velkého sálu je 300-350 lidí. Malé sály jsou pro menší akce s omezeným počtem lidí. (Správa majetku města Chropyně, (2012). Parkování je ve vzdálenosti cca 50 metrů od městského kulturního střediska,

kapacita parkoviště je 50 míst. Městské kulturní středisko spadá pod Správu majetku města Chropyně.

Městská knihovna

Městská knihovna v Chropyni je organizační složkou města Chropyně a byla zřízena za účelem poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb, při zachování rovných podmínek pro všechny občany, uspokojování kulturních a informačních potřeb a k všestrannému napomáhání všem formám vzdělávání občanů ve smyslu zákona č. 257/2001 Sb., Knihovní zákon, ze dne 17. prosince 2002. (Město Chropyně, © 2007-2011)

Městská knihovna v Chropyni má hlavní sídlo na Masarykově ulici. Má dvě pobočky a to Dětské oddělení Městské knihovny na ulici Tyršova, v budově mateřské školy, a druhá pobočka je Místní lidová knihovna v Plešovci. Knihovna zaměstnává dvě pracovnice, vedoucí knihovny paní Helenu Mařhovou a knihovnici paní Evu Kotulovou.

V hlavní budově na Masarykově ulici je dětské i dospělé oddělení. Dětské oddělení je otevřeno v pondělí a ve středu od 13:00 hod. do 16:30 hod. a oddělení pro dospělé v úterý a ve čtvrtek od 9:00 hod. do 12:00 hod. a od 13:00 hod. do 18:00 hod. V dětském oddělení na ulici Tyršova se půjčuje v pondělí od 13:00 hod. do 15:00 hod. a v pátek od 12:15 hod. do 15:15 hod.. V Plešovci je výpůjční doba pouze v pátek od 17:00 hod. do 19:00 hod.

V knihovně se pořádají zajímavé besedy s autory nebo známými osobnostmi, výstavky knih a pracuje při ní velice úspěšný čtenářský kroužek mládeže. (Sadyková, 2008, s.202)

5.2.7 Sportovní organizace

T. J. Chropyně

Sídlí na Hanáckém náměstí v budově sokolovny. Je zde několik oddílů – jóga, národní házená, florbal, lehká atletika, nohejbal, karate - DO, rekreační sport, stolní tenis, kuželky, volejbal, kanoistika, ASPV, badminton, lacros. (Město Chropyně, © 2007-2011)

Fotbalový klub Chropyně, o.s. – byl založen v roce 1934, má sídlo na Hanáckém náměstí 551. Stadion pojme celkem 3000 diváků, z toho 300 míst k sezení na zastřešené tribuně. Klub má 7 mužstev - mladší a starší přípravnice, mladší a starší žáci, dorost, muži a staří páni. K dnešnímu dni má FK 156 členů.

Cyklistický oddíl Cyklosport V+P Chropyně – jsou zde 3 týmy, dospělý tým, dětský tým Junior Trophy a další skupinou je tzv. Hobby tým, cyklistický oddíl má 31 členů.

Sportovně střelecký klub Junior Chropyně – klub se soustředí na práci s mládeží do 18 let. Od nejmladších v disciplíně sportovní střelba ze vzduchových zbraní, po starší i ve střelbě z malorážek. SSK Junior Chropyně disponuje dvěma střelnicemi. Jedna střelnice je s krytou vzduchovkovou střelnicí, kde se střílí ze vzduchové pušky, či pistole na vzdálenost 10 m a venkovní malorážkovou střelnicí, kde se střílí z malorážkové pušky na vzdálenost 50 m. (Trénink, © 2008)

Hokejový tým Barex Chropyně – vznikl jako spolek dobrých kamarádů a příznivců ledního hokeje v roce 2010. Domovským stadionem je zimní stadion v Kroměříži. Jejich cílem je úspěšně vstoupit do Kroměřížské hokejové ligy a udržet pospolu partu dobrých lidí a kamarádů. V současné době je tým složen z patnácti hráčů. (Halas, © 2012)

Již v roce 1941 byl v Chropyni hokejový tým, tehdy se hrávalo na nastříkaném Sokolském hřišti naproti „Staré školy“. V roce 1981 byla postavena nová ledová plocha v areálu současného koupaliště. Po sametové revoluci, díky nedostatku finančních prostředků stadion upadl, až nakonec byla zimní plocha uzavřena úplně. Zimní stadion vydržel jen něco málo přes deset let. Hráči, kteří se hokeji věnovali, museli přejít do Kroměříže a okolních měst, byli i tací, kteří se hokeji přestali věnovat úplně a přešli k jinému sportu. (Halas, © 2012)

Moravskoslezský kynologický SVAZ – ZO MSKS č. 10702 – kynologický klub Technoplast Chropyně – první zájemci o výcvik služebních psů se začali scházet v Chropyni v roce 1963, ale organizovaně byl kynologický kroužek založen při ZO Svazarmu Fatra Chropyně k 1.1.1964 s počátečním stavem 8 členů a 8 psy. Největší rozmach klubu byl mezi lety 1987 až 1994, kdy došlo k nárůstu členské základny na 59 členů. Od roku 2003 do 2010 dochází k poklesu počtu členů až na 6. Od roku 2011 se členská základna rozrůstá a v současnosti čítá 18 členů. Klub má klubovnu, prostor pro výcvik psů a kotce pro psy v blízkosti rybníka Hejtman. Kynologický klub má také jednoho figuranta na výcvik psů. (Kulma, © 2012)

LMK RACEK – letecko modelářský klub Racek byl založen 21. srpna 1976. Nejvyššího rozmachu dosáhl v 80. letech, kdy členská základna měla kolem 40 členů a v kroužcích mládeže bývalo průměrně 12 žáků. V současné době mají 30 členů, převážně z Chropyně, ale i z Kroměříže, Kojetína, Hulína a Zborovic. Kroužek mládeže má v současnosti 8 čle-

nů, další dva členové vedou kroužek ve spolupráci se Základní školou ve Zborovicích. (O nás, (2011))

DC RACEK Chropyně – jedná se o šipkařský klub, který hraje v restauraci Racek na Hanáckém náměstí, má 6 členů.

Sbor dobrovolných hasičů – první sbor dobrovolných hasičů byl v Chropyni oficiálně založen v roce 1891, sbor pomáhá při hašení požárů, podílí se na aktivní činnosti v oblasti prevence i konkrétního zapojení do akcí přispívajících k ochraně životů a majetku občanů. V roce 2009 byl zrušen hasičský záchranný sbor v areálu současného Výrobního a logistického areálu Chropyně. Sbor dobrovolných hasičů se zúčastňuje asistenčních požárních hlídek. Sbor dobrovolných hasičů disponuje v současné době 3 požárními vozidly a to AVIA A31, CAS Š 706 RTHP a Liaz K 25 a 4 motorovými stříkačkami. V současné době má členská základna 16 členů. Z toho jsou dva strojníci, 11 hasičů, dva velitelé družstev a jeden velitel jednotky (Zapletal Věrek). Nejen Chropyně má sbor dobrovolných hasičů, také v Plešovci je sbor dobrovolných hasičů. Jednotka v současné době čítá 10 členů. Z toho jsou dva strojníci, 6 hasičů, jeden velitel družstva a jeden velitel jednotky (Chmela František). Jednotka disponuje zásahovým požárním automobilem DVS 12 tovární značky AVIA s rokem výroby 1975 a výkonem čerpadla 1200 l/min. (Město Chropyně, © 2007-2011; Hasiči Chropyně, © 2009)

5.2.8 Organizace volného času

JUNÁK – Svaz skautů a skautek ČS – Středisko „Krále Ječmínka“ v Chropyni – jednou týdně se schází v klubovně u Zámeckého rybníka. Jezdí na půldenní nebo celodenní výlety, podle oddílu jsou aktivity zaměřeny různě – cyklistika, akční sporty, turistika, rukodělné práce, účast na závodech vlčat a světlušek, různé hry, snaha naučit děti týmové práci a různým dovednostem důležitým pro život. JUNÁK v Chropyni má tyto oddíly:

1. oddíl skautů – chlapci ve věku 11-15 let.
2. smečka vlčat – chlapci ve věku 6-11 let.
4. roj světlušek – dívky ve věku 6-15 let.

Old scouts – technická a zkušenostní podpora celého mladého vedení střediska, složení dva členové.

Rovenský kmen – chlapci a dívky 15 - 18 let, ale i starší do 26 let.

A-TOM ČR, TOM Chropyně, turistický oddíl Kamínek – oddíl Kamínek vznikl v Chropyni v lednu 2007. V současné době má více než 40 registrovaných členů všech věkových kategorií a to nejen z Chropyně, ale i širokého okolí se kterým se scházejí na pravidelných schůzkách, kde rozvíjejí své tábornické dovednosti. Různými technikami vyrábí různé předměty a ozdoby podle ročního období nebo blížících se svátků, či jiných příležitostí. Hrají různé hry, jak uvnitř klubovny tak i na hřišti. Chodí na vycházky do přírody. Pořádají „víkendovky“ – jezdí např. do Vsetína, Prahy a jinam. Společně s Klubem českých turistů pořádají různé tematické pochody a dokonce spolupracují i s městským úřadem, který je oslovuje například při stavění máje, chropyněských hodech. Vrcholem celoroční činnosti je letní tábor. (TOM Chropyně, © 2011)

Pionýrská skupina Obránců míru Chropyně – Pionýr je demokratické, dobrovolné, samostatné a nezávislé sdružení dětí, mládeže a dospělých, které vykonává osvětovou, kulturně výchovnou, vzdělávací a charitativní činnost. Hájí a uspokojuje zájmy a oprávněné potřeby. Pionýrská skupina Chropyně je součástí Zlínské krajské organizace Pionýr a zajišťuje činnost oddílů a volnočasového klubu. Nabízí otevřené akce pro veřejnost a letní tábory. (PIONÝR Chropyně, [2011])

Pořádají přírodovědné, tábornické a turistické akce, třídní i víkendové akce, dva tábory - jeden v Náměšti nad Oslavou a druhý na Skavsku za Morkovicemi, kde jsou dvě větší chaty a 6 malých chatek. V současnosti mají 33 členů. Klubovna je v objektu Základní školy na ulici Komenského.

Moravský rybářský svaz, o.s., místní organizace Chropyně – sídlí v areálu rybářské chaty s šesti chovnými rybníčky kolem chaty. Obhospodařují 10,6 ha vodních ploch. Do revírů vysazuje několik tisíc kusů ryb různých druhů ročně. Revír se skládá z povodí Malé Bečvy a Pískáče v Zářící. V roce 2007 měl svaz celkem 521 členů, z toho 19 tvoří mládež a 32 dětí. (Sadyková, 2008, s. 199; MO Chropyně, © 2009)

Svaz tělesně postižených v ČR, o.s., místní organizace Chropyně – nezisková instituce sloužící domácnostem, byla založena v roce 2007. Organizace sdružuje osoby se zdravotním postižením, hlavně tělesným. Hájí potřeby a zájmy OZP a seniorů. (Svaz tělesně postižených v České republice o. s. místní organizace Chropyně, © 2011)

Hanácký soubor JEČMÍNEK Chropyně – soubor vznikl z tanečního kroužku Sokola. V roce 1950 sdružoval chropyněskou mládež, která v něm nacvičovala pásma z hanáckých zvyků, písní a tanců. V roce 1954 měl 40 členů, včetně hanácké muziky. Měli úspěch v okresních i krajských soutěžích, vystupovaly na největších státních folklorních přehlídkách. V roce 1978 se soubor rozdělil na Ječmíneček, ve kterém byly malé děti a Ječmínek, ve kterém tančili dospělí. Činnost Ječmínka byla na čas přerušena, v roce 1986 soubor zase obnovil činnost. Od roku 1988 pracoval jen dětský Ječmínek. Děti vystupovaly na slavnostech, přehlídkách, oslavách ve městě, sobě i rodičům pro radost. Hanácký soubor Ječmínek, ať už soubor malých, či velkých, pravidelně vystupuje na Hanáckých slavnostech, jako hostitelský soubor. (Sadyková, 2008, s. 204-206). V současné době má 19 členů, zúčastňují se Hanáckých slavností, Vítání jara - oblastní přehled dětských hanáckých souborů, Dožíněk. Pořádají vánoční besídky a jezdí za turistikou.

Klub českých turistů – nestátní nezisková organizace, členové organizují každoročně akce pro členy klubu i neorganizované zájemce o všechny druhy turistiky – pěší, cyklo, lyžařské a vodní turistiky, vysokohorské turistiky, speleoturistiky, mototuristiky, turistiky pro zdravotně postižené a nejnověji i hipoturistiky. (Klub českých turistů Chropyně, © 2009)

Myslivecké sdružení Chropyně – vykonává právo myslivosti na cca 1000 ha lesů, polí, luk a vodních ploch pronajatých od honebního společenství Chropyně. Má 25 členů, kteří se starají o drobnou a srnčí zvěř. Členové jsou pouze z Chropyně a Plešovce. (Sadyková, 2008, s. 189)

Český zahrádkářský svaz ZO č.1, č.2, č.3 – v Chropyni byla založena organizace 1.února 1964. Od roku 1982 existují v Chropyni tři základní organizace zahrádkářů. Pracují samostatně a každá má svůj výbor. Velké akce pořádají společně. Základní organizace č.1 sdružuje majitele zahrádek u rodinných domů. Hlavní zásluhou této organizace je vybudování Domu zahrádkářů v roce 1993. Zde je zajištěno moštování ovoce, následná pasterizace moštu a sušení ovoce nejlepší technologií. Pořádají se zde přednášky a poskytuje se metodická pomoc zahrádkářům. Základní organizace č.2 a 3 jsou osadové organizace. Mají zahrádky na parcelách pronajatých od města nebo odkoupených do osobního vlastnictví v lokalitě pod Zámeckých rybníkem, na Podlesí a za zahradnictvím u Šlajze. Postavili si svoje zahradní domky, obdělávají pozemky, pečují o ploty zahrad a břehy Bečvy. Pořádají často zájezdy na zahrádkářské a květinové výstavy. (Sadyková, 2008, s.201-202)

KoTě, o.p.s, pobočka Chropyně – kojenecké a mateřské centrum – organizování kurzů předporodní přípravy, cvičení s míčem pro těhotné i pro děti. Herna mateřského centra je v objektu základní školy na ulici Komenského. V pondělí si malé děti do 4 let v herně hrají a maminky si mohou vyměňovat zkušenosti s výchovou dítěte, vařením, výživou a dalšími aktivitami. Ve čtvrtek se pořádá cvičení maminek a dětí na balonech a overballech, při cvičení se učí děti písničky a říkanky. (Hýbnerová, únor 2012, s.12; KoTě o.p.s., © 1996-2012) Pobočka také nabízí cvičení na balonech pro dospělé – muže i ženy a 2x -3x za rok pořádají „bazárek“ dětského oblečení.

5.2.9 Zdravotnictví

V roce 1992 byla zrušena mateřská škola u koupaliště. V uvolněných prostorách bylo zřízeno nové komplexní zdravotní středisko, ve kterém ordinují praktičtí lékaři, dětský lékař, ženský lékař, jsou zde zubní ambulance s laboratoří a rehabilitace. Pozemek, budova i ordinace zdravotního střediska byly později prodány do vlastnictví lékařům. (Sadyková, 2008, s. 212)

V současné době mají svoji praxi v Chropyni:

- 3 praktičtí lékaři.
- 1 praktický lékař pro děti a dorost.
- 3 praktičtí zubní lékaři.
- 1 gynekolog, který ordinuje dvakrát týdně (úterý a čtvrtek).
- 1 diabetolog, internista - ordinuje každý sudý týden ve čtvrtek od 8:00 do 13:00 v objektu Městského kulturního střediska Chropyně.
- 2 rehabilitační, fyzioterapeutické ordinace.

5.3 Infrastruktura

5.3.1 Dopravní infrastruktura

Na území Chropyněska je hlavní dopravou doprava železniční, silniční, cyklistická a pěší.

Pěší doprava se uskutečňuje po chodnicích, případně v přilehlém prostoru podél silnic a místních komunikací. V katastru města je vybudována síť polních cest – záhumenkových, umožňující přístup k jednotlivým pozemkům. (AKTÉ projekt, 2010, s.22)

Chropyně je vzdálena:

- 8 km od Kroměříže a dálnice D1.
- 15 km od Přerova.
- 30 km od Zlína.
- 35 km od Olomouce (Výrobní a logistický areál Chropyně, 2012)

Silniční doprava

Přes území Chropyně procházejí tyto silnice

- II/435 – Olomouc - Tovačov – Polkovice, Chropyně – Kroměříž.
- II/436 – Kojetín – Chropyně – Kyselovice – Přerov.
- III/4328 – Hulín – Skaštice – Chropyně.
- III/4349 – Chropyně – Zářičí – Troubky. (AKTÉ projekt, 2010, s.23)

Nejvíce frekventovanou silnicí je silnice na Kroměříž a Skaštice. Cesta přes Skaštice je nejrychlejší volbou, jak se dostat na nájezd na dálnici D1 a rychlostní silnici R 55 do Hulína, ale z důvodu špatného technického stavu více vozidel jezdí na Kroměříž.

Obr. č.2 – Rychlostní silnice R55 (Rychlostní silnice R55, © 2008-2012)

Autobusová doprava

Dopravní obslužnost je velmi dobrá, hlavně na trase Zářičí – Chropyně – Plešovec - Kroměříž a zpět. Na této trase jezdí společnost Krodos Bus, a.s., Kroměříž. Zastávky jsou tam i zpět: Zářičí, obecní úřad – Chropyně, rozcestí k železniční stanice – Chropyně, kovárna – Chropyně, náměstí – Chropyně, závod – Chropyně, hrad – Chropyně, Plešovec – Kroměříž, Kaplanova rozcestí – Kroměříž, Kaplanova Plastika MHD – Kroměříž – Kaplanova, Hulínská MHD – Kroměříž, autobusové nádraží MHD. Každý autobus nezastavuje na všech zastávkách. Hlavními zastávkami jsou: Zářičí - obecní úřad, Chropyně – kovárna, Chropyně – náměstí, Chropyně – závod, Kroměříž - autobusové nádraží MHD.

Další společností, která jezdí přes Chropyni je Veolia Transport Morava, a.s., Olomouc. Jezdí na trase Kojetín – Chropyně – Kroměříž a zpět nebo Chropyně – Přerov a zpět. Tato dopravní společnost nemá tak časté spoje. Je proto výhodnější jezdit tuto trasu vlakem.

Cyklistická doprava

Chropyni prochází cyklistická trasa č. 47, což je Moravská stezka (Olomouc – Kroměříž – Uherské Hradiště – Hodonín.) Trasa je vedena po silnici č. II/435 a II/436. (AKTÉ projekt, 2010, s.24)

Cyklistická doprava se využívá hojně i na dopravu do blízkého Kroměříže, Přerova a Kojetína. Z Chropyně do Plešovce byla v roce 2009 vybudovaná cyklistická stezka Chropyně – Plešovec za přispění finančních prostředků ze Strukturálních fondů EU. Cesta pak pokračuje po silnici II/435 přes Plešovec lesem a pak je možné se napojit na méně frekventovanou cestu okrajem Kroměříže, ulice Chropyňská, tzv. Horní zahrady a dostaneme se až k hlavnímu mostu přes řeku Moravu v Kroměříži.

Na Kojetín žádná cyklostezka nevede, ale je možné využít polních cest, v půlce trasy silnice II/436 je odbočka na Včelín, kterou dojedeme až na starý most u Kojetína přes Moravu a kolem mlýna až na náměstí v Kojetíně. Hlavní silnice je velmi frekventovaná, proto je pro cyklistickou dopravu do Kojetína nevhodná a pro cyklisty nebezpečná.

Z Chropyně na Přerov nevede žádná cyklostezka a musí se jet po velmi frekventované hlavní silnici.

Železniční doprava

Chropyni prochází významná železniční trať Brno – Přerov.

V 60. letech 19. století mělo konsorcium moravských podnikatelů zájem o stavbu železnice Brno – Olomouc - Šternberk s odbočkou do Přerova. Na tak náročný projekt jim však chyběli potřebné finanční prostředky. Dne 7. května 1867 císař František Josef I. podepsal koncesní listinu na výstavbu výše uvedené trati a současně tato trať obdržela název „Moravsko - slezská severní dráha“. Trať i s odbočkou do Přerova měla mít 141 km. Po přípravných pracích se začalo stavět na podzim roku 1867. Mezitím padlo rozhodnutí, že se nejprve postaví trať z Brna do Přerova. (Sadyková, 2008, s. 173)

Původně bylo vybudováno na celé trase osm stanic. Směrem od Brna to byly: Tuřany (dnes Chrlice), Sokolnice, Křenovice, Rousínov, Vyškov, Ivanovice na Hané, Nezamyslice a Chropyně. Stavba této 88 km dlouhé tratě trvala pouhých 21 měsíců a v polovině července 1869 byla celá trať sjízdná. První zkušební jízda na trati Brno – Přerov byla uskutečněna 5. srpna 1869. V řadě měst i obcí, podél přerovské trati, vznikaly cukrovary, proto se jí také říkalo „řepná dráha“. Významnou změnou prošla trať Brno – Přerov v letech 1992 – 1995, kdy byla elektrifikována. (Molák, 2010)

V roce 2012 by se mělo začít s přípravou modernizace trati Brno – Přerov, kdy se uvažuje o rychlosti 160 km/h a nebo s variantou 230 km/h, což by znamenalo, že stávající jednokolejná trať, která má ze své historické podstaty velká omezení, bude nahrazena moderní dvoukolejnou tratí s maximální rychlostí 200 km/h. (Molák, 2010)

Železniční doprava je velmi hojně využívána a má velmi dobré spojení do Kojetína, na Přerov a Olomouc. Frekvence vlaků je dostatečná. V Chropyni nezastavují skoro žádné rychlíky.

Doprava v klidu

Dopravou v klidu se myslí počet parkovacích míst a garáží. Po ukončení několika etap regenerace sídliště se situace s parkovacími místy v Chropyni velmi zlepšila. Na ulici Nádražní, Díly, Moravská, náměstí Svobody byly opraveny komunikace a vytvořena nová parkovací místa. Místa samozřejmě nedostačují, protože přibývá stále větší počet vozidel. Další parkovací plochy jsou u Zámeckého rybníku, naproti vrátnici do výrobního a logistického areálu, tyto parkovací plochy jsou využívány hlavně zaměstnanci areálu a při pořádání akcí v Městském kulturním středisku Chropyně. Naproti vrátnice Díly je velké parkoviště, opět využívané zaměstnanci areálu, místními firmami, občany a návštěvníky koupa-

lišť. Menší parkovací plocha je na Hanáckém náměstí, parkoviště je využíváno zejména návštěvníky stadionu a koupaliště.

Počet garáží je nedostatečný, ale v současné době se výstavba nových neplánuje. Současné bloky garáží jsou podél železniční vlečky Výrobního a logistického areálu Chropyně. Další lokalitou, kde se nachází garáže, jsou řadové garáže za hřbitovem, u ČOV, na ulici Nádražní a směrem na Zaříčí u železniční tratě ČD.

5.3.2 Technická infrastruktura

Vodovody

Město Chropyně má vybudován veřejný vodovod, který je v majetku a správě VaK Kroměříž a.s. Byl vybudován v roce 1951. Vodovod je součástí SV Kroměříž. Zdrojem vody je jímací území Břest. Z věžového vodojemu Břest (500 m³) je azbestocementovým přivaděčem DN 300 celkové délky 4489 m přivedena voda do města Chropyně, kde na něj přímo navazuje vodovodní síť. Vlastní akumulaci město nemá. (AKTÉ projekt, 2010, s.24)

Rozvodná vodovodní síť je provedena z litiny DN 80 – 300 délky 13007 m a zásobuje město v jednom takovém pásmu. Na přivaděč Břest – Chropyně DN 300 jsou napojeny rovněž obce Kyselovice a Žalkovice. Agroječmínek v Chropyni má vlastní užitkový vodovod. Také Výrobní a logistický areál Chropyně má vlastní užitkový vodovod (odběr potoční vody klenutým náhonem). (AKTÉ projekt, 2010, s.24)

Vodní toky a nádrže – území patří do povodí řeky Moravy. Západním okrajem katastrálního území protéká vodoteč Malá Bečva se značným počtem bezejmenných přítoků, které napájí mlýnský náhon. Malá Bečva ústí zprava do Moštěnky u Plešovce. Jižně a západně od městské zástavby se nachází poměrně velké vodní plochy – Zámecký rybník a rybník Hejtman. Oba objekty jsou využívány k rybničnímu hospodaření. Na území jsou četné meliorační kanály. Území lze považovat za bohaté na podzemní vody. Největší zásoby podzemní vody jsou ve fluvialních sedimentech vodních toků. Území leží v CHOPAV Kvartér řeky Moravy. (AKTÉ projekt, 2010, s.26)

Kanalizace

V Chropyni je vybudována jednotná kanalizace s odvedením odpadních vod na centrální ČOV, která je v majetku Vodovody a kanalizace Kroměříž. Na tuto ČOV jsou napojeny i provozní vody z firem a z mléčnice z velkokapacitního kravína. Městská kanalizace byla

realizována postupně v návaznosti na potřeby bývalého závodu Technoplast a rozvoj města. Na síti jsou umístěny tři čerpací stanice. Do kanalizační sítě města je zaústěný výtlač splaškových OV z obce Zaříčí. (AKTÉ projekt, 2010, s.25)

Kanalizační síť byla do roku 2011 ukončena na mechanicko-biologické ČOV, která byla projektována na 168 m³/hod. ČOV byla uvedena do provozu v roce 1972 a je vybudována jako mechanicko-biologická s částečným kalovým hospodářstvím. Vyprodukovaný kal je lisován a odvážen na skládku v Němčicích na Hané. Odtok z ČOV je zaústěn do Malé Bečvy. (AKTÉ projekt, 2010, s.25)

V roce 2010 byla zahájena rekonstrukce a intenzifikace ČOV Chropyně. Svou důležitostí, rozsahem, technickou náročností a finančním objemem byla jednou z největších stavebních akcí realizovaných na území města Chropyně. Celková cena stavebního díle je téměř 72 mil. Kč. (Rekonstrukce a intenzifikace ČOV Chropyně, © 2012)

Po rekonstrukci a intenzifikaci ČOV je biologický stupeň doplněn o dvoulinkové řešení aktivačních nádrží, jsou vybudovány dvě nádrže oběhové aktivace. Dále je vybudován nový zděný objekt, který zajistí ochranu mechanického přečistění. U starších objektů proběhla rekonstrukce technologie, stavební úpravy včetně nové elektroinstalace. K demolici došlo u objektu šnekových čerpadel, plechové boudy a přístřešku mechanického předčistění. ČOV má nyní kapacitu 6500 ekvivalentních obyvatel a stálý přítok 7,5 l/s. [Krajský úřad Zlínského kraje, 2007)

Plynovod

Chropyní prochází dálková trasa VVTL plynovodu republikového významu Hrušky – Příbor Js 700 mm s ochranným pásmem 200 m na obě strany od osy plynovodu. Zásobování města Chropyně je provedeno napojením na VTL plynovod vedený na trase Hulín - Kojetín. Tato VTL přípojka je vedena do Chropyně, zde je ve výrobním a logistickém areálu instalována předávací stanice pro potřeby závodu. Pro potřeby města je instalována regulační stanice VTL/STL v prostoru u zámku. Z této je pak proveden STL rozvoj po městě k jednotlivým odběratelům. (AKTÉ projekt, 2010, s.28)

Zásobování teplem

Ve Výrobním a logistickém areálu Chropyně je vybudována centrální teplárna, která zásobuje teplem výrobní a logistický areál a přilehlé sídliště. Zdrojem tepla byla až do konce března 2011 pára. V současné době probíhá ve výrobním a logistickém areálu rekonstrukce

a modernizace energetické soustavy. Přechází z páry na teplovodní systém. V současné době je centrální zásobování tepla řešeno novou plynovou kotelnou s teplovodním rozvodem. Původně bylo plánováno spalování biopellet, které jsou rostlinného původu a patří k nahraditelným zdrojům. V současnosti se z tohoto záměru z ekonomických důvodů ustoupilo.

Zásobování elektrickou energií

Kolem Chropyně prochází trasa stávajícího vedení 220 kV V 251/252 z el. stanice Prosenice do el. stanice Sokolnice. (AKTÉ projekt, 2010, s.29)

Město je napájeno vedením VVN 110 kV s napojením do rozvodny Výrobního a logistického areálu Chropyně a dalšími vedeními VN 10 kV přes jednotlivé distribuční trafostanice. Vedení VN 10 kV obepíná prakticky celé město. Jedná se převážně o vzdušné vedení, v zastavěné části je částečně vedení kabelizované. Vlastní město je zásobeno ze 13 trafostanic. Místní část Plešovec zásobují 3 trafostanice. Z katastru je zásobována i obec Zaříččí – 2 trafostanice. Ve volné krajině jsou umístěny 4 trafostanice k zásobování solitérních částí (sklady, velkokapacitní kravín, technická infrastruktura). Rozvody el. energie od trafostanic k jednotlivým odběratelům jsou provedeny venkovním vedením el. sítě NN s izolovanými vodiči a venkovním vedením el. sítě NN kabelovým. (AKTÉ projekt, 2010, s.29)

Veřejné osvětlení

Slouží k osvětlení místních komunikací a přilehlých prostor. Je v majetku města, které zajišťuje provoz i údržbu celého zařízení. (AKTÉ projekt, 2010, s.31)

Spojová zařízení

Město má provedený rozvod kabelů místní telekomunikační sítě. Kolem Chropyně prochází radioreléové trasy RS Holý Kopec – RS Kojal, RS Kroměříž – Kyselovice. Dále zde vede dálkový optický kabel v souběhu s trasou VVTL plynovodu Hrušky – Příbor. (AKTÉ projekt, 2010, s.31)

Odstraňování odpadů

Likvidace odpadů je zajišťována shodně s platnou obecně závaznou vyhláškou města Chropyně o odpadech. Odvoz komunálního odpadu je řešen prostřednictvím firmy Biopas s.r.o., Kroměříž. Město má zřízen sběrný dvůr odpadů, který je umístěn v severní části Chropyně

u železniční trati. V blízkosti ČOV je zřízena skládka bioodpadu. (AKTÉ projekt, 2010, s.31)

V severozápadní části Chropyně je stará skládka odpadů Smet'ák. Skládka byla ukončena a v roce 2010 došlo k rekultivaci skládky tuhého komunálního odpadu. (AKTÉ projekt, 2010, s.31)

Celé okolí Chropyně se nachází v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů skupinového vodovodu Kroměříž a Přerov. (AKTÉ projekt, 2010, s.31)

V současné době jsou po Chropyni rozmístěny sběrné kontejnery na bílé sklo, barevné sklo, papír, plasty, plechovky a od roku 2011 na drobné elektropřístroje. Odvoz, třídění a likvidaci tohoto odpadu zajišťuje firma RESO, Hulín.

Město Chropyně je spolu se šesti dalšími obcemi členem dobrovolného svazku obcí RESO, jehož cílem je sběr a třídění separovaného odpadu. (RESO získalo pět milionovou dotaci, duben 2011, s. 3)

5.4 Životní prostředí

5.4.1 Přírodní podmínky

Geologický přehled

Širší okolí Chropyněska, tzv. Chropyněska rovina je součástí jižní části neogenní sraženiny Hornomoravského úvalu, v níž zaujímá nejnižší položené území. Nadmořská výška je v průměru 193 m. n. m. (Sadyková, 2008, s.12)

Tato oblast představuje širokou údolní nivu vodních toků Moravy a Bečvy. Ráz krajiny se zde utvářel v průběhu posledního zalednění, kdy se řeka Morava podílela na modelování celé této roviny. Činností řek docházelo k usazování štěrkopísků, které dosahují v oblasti Chropyně mocnosti 10 a více metrů. (Sadyková, 2008, s.12)

Vyskytují se zde tak mocné vrstvy nepropustných jíílů, pozůstatků třetihorních moří, jejichž usazeniny tvoří tyto jíily. Chropyně a její okolí jsou protkány pásy takových jíílů. (Sadyková, 2008, s. 13)

Kolem Chropyně je jen mírně zvlněná nebo absolutní rovina. Půda je zde nejúrodnější na Kroměřížsku. Nejbližší kopce v okolí jsou: Hradisko, Barbořina a Bezměrov u Kroměříže, dále na jih Chřiby a na východ Hostýnské vrchy. (Sadyková, 2008, s. 13)

Vodopis

Největší řekou je Morava, která teče od Kojetína kolem Chropyně, Bezměrova, Hradiska a Postoupek. Roku 1780 byla u Troubek Bečva rozdělena na dvě ramena a levý tok byl spojen s bývalým řečištěm Moravy. Časem se vžil nový název řeky Bečva (Malá Bečva). Malá Bečva se vlévá do Moravy před Kroměříží. Důležitým tokem je také Moštěnka, která protéká Žalkovicemi, kolem lesa Rasina teče k Plešovci a vlévá se do Moravy. (Sadyková, 2008, s. 13)

Kromě řek jsou důležité také potoky. Pro Chropyni je velmi důležitá Svodnice, která sbírá vodu na Vlkošsku a Bochořsku, teče severně od Zaříčí, které obtéká a posléze se zatačí jižním směrem do Chropyně. (Sadyková, 2008, s.13)

Z bývalých, velmi početných rybníků zůstal jen Zámecký rybník a v roce 1975 obnovený Hejtman, podstatně menší, než v minulosti, kdy sahal až k Zaříčí. Ostatní rybníky byly postupně vypuštěny a proměněny v pole a louky. (Sadyková, 2008, s. 13)

Podnebí

Chropynské podnebí patří mezi teplé, s průměrnou teplotou 8,6 ° C a průměrným ročním úhrnem atmosférických srážek 587 mm, ve vegetačním období 388 mm. Dnů se srážkami bývá ročně kolem 120. Vodních srážek zde nebývá mnoho, oproti Kroměříží a Kvasicím výrazně méně. Vzhledem k množství atmosférických srážek za vegetační období je možno považovat území za suché. Zima bývá poměrně krátká, počet ledových dnů je průměrně 30-40, mrazových dnů 100 – 110, letních dnů 50 - 60. Průměrná červencová teplota je 17 - 19 ° C. Vegetační doba trvá 172 dní. Větry převládají severovýchodní a jihozápadní. (Sadyková, 2008, s. 13-14)

Rostlinstvo a živočišstvo

Květenu v této části Moravy ovlivňuje rovinatá tvář krajiny a velmi bohaté zavlažení půdy. Ze zajímavějších rostlinných druhů jsou to teplomilné rostliny a orientální druhy, které se sem dostaly podél řek Dunaj a Morava. Z teplomilných rostlin jsou to ostřice plstnatá, modřeneček chocholatý, pryšec drobný, aron blanatý. Z orientálních druhů ostřice chlupatá,

hvězdice modrá, mařinka sivá, hořec křížatý, koniklec obecný, řeřišnice devítolistá a další. (Sadyková, 2008, s. 14)

Velmi bohaté na roztočnou květenu jsou chropynské louky a pásy podél železniční trati. V této formaci se vyskytují zejména obyčejné traviny jako tomka, kostřava, pohánka, bika, mateřídouška a mnoho dalších. Někde se vyskytují i rostliny stepní jako koniklec, hlaváček jarní, sasanka lesní. Kolem řek a potoků se vyskytují keřovité porosty, vrby, olše, rákos a orobinec. Z rostlin je charakteristická ostřice, přeslička, psárka a různé druhy mechů. V chropynském Zámeckém rybníku se vyskytuje chráněná kotvice plovoucí (*trapa natans*). (Sadyková, 2008, s. 14)

Lesy kolem Chropyně jsou většinou listnaté, jen místy byla snaha o zalesnění jehličnany, které sem však historicky nepatří. Domov zde mají listnaté lesy smíšené s borovicí, smrkem a modřínem. Lesní porosty jsou složeny především z dubu, buku, olše, jasanu a břízy, někde se objeví i topol, javor a habr. Z rostlin se zde význačněji vyskytuje zejména ostřice oddálená, pšeníčko rozkladité, kostřava obrovská, ocún, medvědí česnek, křivatec žlutý, vraní oko, konvalinka, kokořík mnohokvětý, jmelí, orsej, sasanka pryskyřníkovitá, srha a lipnice hajní, ostřice lesní, lilie zlatohlavá, konopka, vstavač, hrachor černý a jarní, kostival hlíznatý, zvonek hadincovitý. V těchto lesích najdeme také četné křoviny, lísky, svídy, hloh, šípky, dřín a žanovce. Při lesních cestách bývá hořec křížatý a černohlávek velkokvětý. Na okrajích silnic, rumišťích a smetišťích se hojně vyskytuje plevel, z nichž jmenujme lebedu, turan, šťovík, pryšec, blín, vlčí mák, hořčici nebo sveřep. (Sadyková, 2008, s. 14)

Haná, jen málo zalesněná rovinatá země pokrytá úrodnými poli, neposkytuje bezpečí úkrytu pro většinu zvířat. Na rybnících se daří rybám, ale i vodnímu ptactvu, především jsou to rackové (rybářky), divoké kachny, labutě, divoké husy a kormoráni. (Sadyková, 2008, s. 14)

Ze savců jsou nejvýznamnější šelmy, hlodavci, kopytnatci, liška je vzácností. Častěji se zde vyskytuje kuna, tchoř, lasice a hranostaj. Na Bečvě se objevuje také ondatra a vydra. Z hlodavců se nejvíce vyskytují myši a hraboši, také křeček. Vedle zajíce býval rozšířený i divoký králík, ale ten po povodních v roce 1997 úplně vymizel. V lesích žije srnec, daněk a divoké prase. Nejhojnějšími ptáky jsou pěvci a stěhovaví ptáci, hlavně čápi, divoké husy, sluky, špačci. K domácím ptákům patří nejvíce: vrabec, pěnkava, vlaštovky, holubi. Z kurovitých ptáků husy, kachny a labutě. Z divokých: koroptev, bažant, křepelka. Z plazů se zde objevuje užovka hladká, ještěrka obecná a zelená. Z obojživelníků především různé

druhy žab a čolek. Ryby jsou rozšířeny hojně a žije zde mnoho druhů, zejména sumec, štika, okoun, candát, kapr, lín, bělice, amur, cejn, pstruh a občas se objeví rak. (Sadyková, 2008, s.14-15)

5.4.2 Zámecký rybník

Národní přírodní památka Chropynský rybník – tvoří ji Zámecký rybník s ostrůvkem uprostřed a pobřežní porosty na jihovýchodním okraji města Chropyně v lužní oblasti nivy Malé Bečvy. Rybník je spojen s parkem Chropynského zámku. Rezervace byla zřízena výnosem MK ČSR ze dne 4. 5.1954, č. 35431/54 je tedy nejstarší rezervací na Kroměřížsku. Důvodem vyhlášení je ochrana nejbohatší lokality silně ohrožené kotvice plovoucí na Moravě, ornitologická lokalita s ochranou kolonie racka chechtavého. (KM-V002, © 2011)

Je nejstarším rybníkem v Chropyni, byl založen v 16. století, ale rozhodně nebyl největším rybníkem v Chropyni. Rybník je průtočný a vodu do něj přivádí malá strouha z říčky Malá Bečva. Rybník zaujímá rozlohu 24,36 ha a nachází se v nadmořské výšce 190 m. n.m. Jsou zde bohatá podloží štěrkopísků, v jejich nadloží se nacházejí povodňové hlíny. V okolí jsou vyvinuty fluvizemě a gleje. (Chropynský rybník, 2010; Chropynský rybník, [2011]; Chráněná území ČR, 2002)

Břehové porosty tvoří zejména topol kanadský a olše lepkavá, z dalších druhů je zastoupena vrba bílá, topol bílý a topol černý. Keřové patro je tvořeno nejčastěji ptačím zobem, případně bezem černým. V rybníce je místy vyvinuté litorální pásmo s orobincem úzkolistým. Na několika místech jsou ostrůvky orobince širokolistého. Kolem ostrova v severní části rybníka převládá rákos obecný. Místně se vyskytují porosty ostřice štíhlé, ostřice ostré a ostřice pobřežní, dále je možné uvést např. zblochan vodní, puškvorec obecný, kosatec žlutý, zevar vzpřímený a další. Významné jsou druhy rostoucí na vodní hladině, kromě kotvice plovoucí je to např. okřehek menší, růžkatec ostnitý či rdest maličký. (Národní přírodní památka, [2010])

Na vodní hladině a okolních březích našla útočiště řada různých druhů vodních ptáků. (Chropynský rybník, [2011]) Ráček chechtavý, bukáček malý, chřástal vodní, rákosník velký, potápka roháč, potápka černokrká. (Národní přírodní památka, [2010])

5.4.3 Sběrný dvůr

Sběrný dvůr slouží pro bezplatné odložení vytríděných odpadů kategorie „O“ (ostatní odpad) a „N“ (nebezpečný odpad) pro fyzické osoby s trvalým pobytem na území města Chropyně, včetně části Plešovec. (Město Chropyně, © 2007-2011)

Zpětný odběr elektrozařízení (televize, rádia, monitory, počítače, lednice, zářivky, drobné elektrozařízení, baterie aj.) je prováděn pro fyzické osoby s trvalým pobytem na území města Chropyně, včetně části Plešovec bezúplatně. (Město Chropyně, © 2007-2011)

Skupiny zařízení, které jsou v rámci zpětného odběru přijímány (dle přílohy č. 7 zákona o odpadech) (Město Chropyně, © 2007-2011)

- Velké domácí spotřebiče.
 - Malé domácí spotřebiče.
 - Zařízení informačních technologií a telekomunikační zařízení.
 - Spotřebitelská zařízení.
 - Osvětlovací zařízení.
 - Elektrické a elektronické nástroje (s výjimkou velkých stacionárních průmyslových nástrojů).
 - Hračky, vybavení pro volný čas a sporty.
 - Lékařské přístroje (s výjimkou všech implantovaných a infikovaných výrobků.
- (Město Chropyně, © 2007-2011)

Provozní doba v období letního času: pondělí, středa od 12:00 hod. do 18:00 hod., sobota od 08:00 hod. do 14:00 hod. **Provozní doba v období zimního času:** pondělí, středa od 11:00 hod. do 17:00 hod., sobota od 09:00 hod. do 15:00 hod.). (Město Chropyně, © 2007-2011)

5.4.4 Rekultivace skládky „Smet'ák“

Na přelomu let 2010 až 2011 došlo k Rekultivaci skládky „Smet'ák“. Skládkování na této skládce bylo zahájeno již v roce 1935, s postupným rozšiřováním plochy a ukládáním různorodého komunálního a stavebního odpadu bez náležitého hutnění a v podstatě nekontrolovaně. Tento způsob ukládání odpadů byl ukončen v roce 1993. Od této doby bylo prová-

děno pravidelné monitorování tělesa skládky a na základě výsledků monitorování a vyhodnocování bylo rozhodnuto o rekultivaci skládky. (Hloušek, duben 2011, s.3)

Prioritními požadavky vlastní rekultivace byly požadavky na stabilizaci skládky, zamezení kontaminace vody a půdy, vhodné začlenění území do prostředí a celkový estetický vzhled. Celková plocha dnes rekultivované skládky je 30 717 m², maximální mocnost ukládané vrstvy je až 4,5 m, průměrná mocnost 3 m. Objem tělesa skládky je cca 92 152 m³. (Hloušek, duben 2011, s.3)

Provedením rekultivace skládky se výrazně snížilo riziko ohrožení životního prostředí, došlo k minimalizaci kontaminace podzemních i povrchových vod, provedlo se začlenění skládky do okolní přírody a umožnilo se následné využití rekultivované plochy skládky. Byl zpracován provozní řád skládky, ve kterém je určen rozsah a četnost monitoringu pro ukončení rekultivace. Zastupitelstvo předkládá roční zprávu o výsledcích monitoringu. Po ukončení sledovacího období je navrženo, že rekultivovaná plocha bude využívána jen jako krajinná zatravněná plocha. (Hloušek, duben 2011, s.3) Rekultivace skládky i s výkupem pozemků a zpracováním žádostí stála kolem 74 mil. Kč.

5.4.5 Požár firmy Remiva a jeho následky na životním prostředí

V souvislosti s požárem firmy Remiva, s.r.o., byla provedena celá řada analýz, jejichž cílem bylo zmapovat charakter a míru znečištění životního prostředí a to zejména v požárem nejvíce dotčeném prostoru, tedy ve směru převládajícího směru kouřové vlečky. Vzorky byly odebrány z ovzduší venkovního i vnitřního (byť na Františkově), z půdy, ze studniční vody. Dále byl analyzován biologický materiál, tj. králík, vejce, kravské mléko a dále byly vzorky odebrány z vojtěšky před jejím zkrmením. Odběry vzorků byly provedeny opakovaně, různými na sobě naprosto nezávislými firmami. (Pospíšil, 2011)

Pro jednoznačnou identifikaci vlivu požáru objektu Remivy na životní prostředí nejsou informace o stavu znečištění životního prostředí před požárem jinými slovy, nevíme, jaké znečištění tu bylo dříve. V každém případě lze jednoznačně říci, že požár měl vliv na ovzduší půdu. (Pospíšil, 2011)

Výsledky rozborů půdy z malopěstitelských ploch na Františkově prokázaly mírné překročení mezi přijatelností karcinogenního rizika pro PAU. Protože však nebyla překročena mez pro nadýchání, riziko bylo shledáno Zdravotním ústavem Ostrava jako přijatelné. Pro

naměřené hodnoty škodlivin typu PCB a PCDD/F byla konstatována přijatelná rizika. I když jsou naměřené hodnoty v prostoru Hradu lepší, je možno pro obě lokality Hrad i Františkov doporučit nepěstovat kořenovou zeleninu a ostatní produkty důkladně omývat. (Pospíšil, 2011)

V současné době řeší Městský úřad v Chropyni anonymní stížnost chropynských občanů, kteří žádají prověření, jak bylo nakládáno s odpady z požáru a jak zatížily nejen prostředí Chropyně, ale také kam byl odpad odvezen.

5.4.6 Ochrana životního prostředí

Čistota ovzduší

V minulosti byl největším znečišťovatelem bývalý Technoplast, později spalovna. V současné době jsou provedeny takové úpravy, aby se do ovzduší dostalo minimum škodlivých látek a prachu. Druhým znečišťovatelem ovzduší, hlavně zápachem a prachem je zemědělství. V době sklizně je zvýšená koncentrace prachu. Třetím znečišťovatelem je automobilová doprava kolem silnice – poléťavý prach a emise. Čtvrtým znečišťovatelem je obyvatelstvo. Město je plně plynofikováno, ale z důvodu zvyšování cen všech energií, dochází u některých obyvatel ke zpětnému topení pevnými palivy. Hlavním problémem je spalování zdraví poškozujících materiálů a látek, zejména plastů. Na jaře a na podzim hodně zahrádkářů vypaluje a pálí trávu a listí. V dubnu 2011 byla čistota ovzduší ovlivněna požárem firmy Remiva, velkého recyklovatele plastového odpadu.

Ochrana vod

Z hlediska ochrany vod jsou katastrální území Chropyně i Plešovec řazeny mezi tzv. zranitelné oblasti ve smyslu nařízení vlády č. 103/2003 Sb. Z toho plynou povinnosti, které je nutno dodržovat při používání a skladování hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření. (Maňour, 2011, s.12)

Podzemní vody patří do II. stupně, to znamená, že je to voda, která vyžaduje složitější úpravu. Musí se zde dávat pozor na množství dusíku, železa a hořčíku, je to ovlivněno zemědělskou činností v oblasti. Chropyně je napojena na kanalizační síť a má čističku odpadních vod, takže vypouštěná voda je zbavena všech nebezpečných látek a nečistot. Byla dokončena rekultivace skládky, nehrozí tedy průnik jedovatých látek do spodních vod. Po

povodních v roce 1997 došlo k určitým protipovodňovým opatřením na řece Moravě a Moštěnce, je tedy sníženo riziko vylití řek z jejich koryt.

Hluk

Problém nadměrného hluku je ve městě kolem hlavní silnice z Kroměříže na Kojetín a do Přerova. Další hluk je způsoben železniční dopravou a v noci může být způsoben nepřetržitým provozem ve výrobním a logistickém areálu. Intenzita hluku je dána povětrnostními podmínkami, záleží na směru větru z kterého vane.

Ochrana půdy

Ve výměře katastru Chropyně je 794 ha orné půdy. Orná půda spadá do 3. a 4. bonitní třídy. Nově budovaná zástavba domů je plánována na nejméně bonitní půdě. Půdu ohrožuje maximální využívání půdy výsevem nevhodných plodin – eroze půdy a používáním pesticidů a jiných chemických látek běžných v zemědělství. Ke znečištění půdy došlo v dubnu 2011 při požáru Remiva, kdy probíhaly odběry půdy a měření vzduchu.

Hlavní problémy, které ovlivnily přírodu v okolí Chropyně během posledních 20 let:

- Povodeň v roce 1997.
- Požár firmy Remiva v dubnu 2011.
- Průmyslová činnost bývalého podniku Technoplast.
- Spalovna – nyní zavřená.

5.5 Cestovní ruch

5.5.1 Památky města Chropyně

Chropyňský zámek

Zámek v Chropyni je dvoupatrová jednoduchá budova se spoustou oken v kamenných portálech. Budova je zakrytá jasně červenou střechou, které vévodí vysoká, štíhlá věž. V přední části jediného zámeckého křídla je krátké podloubí a nedaleko něj stojí kamenná studna s kovanou mříží. (Zámek Chropyně, © 2007-2011)

Dnešní renesanční zámek stojí v místech středověké rovinné tvrze vodního typu, která ovšem nebyla vhodná k obývání již ke konci 16. století. Počátkem století následujícího se

díky Františku kardinálovi z Dietrichštejna stává chropynský statek majetkem olomouckého biskupství. Tehdy byla po roce 1615 postavena patrová manýristická stavba s kaplí a věží, s využitím původní tvrze. Nynější podoba zámku pochází z let 1701 – 1703, kdy budovu přestavěl podle starších plánů G.P. Tescallyho biskup Karel Lotrinský. (Zámek Chropyně, © 2006-2012)

K další důležité změně došlo až po 2. světové válce. Přízemí zámku bylo sídlem lesní správy. Byly zde kanceláře a byty úředníků. Od ledna 1949 přešel zámek pod národní správu. V přízemí byla po uvolnění bytů a kanceláře nadlesního umístěna školní jídelna a družina. V šedesátých letech došlo ke zrušení a zboření chlévů umístěných v bývalých zámeckých stájích a prostor byl vyrovnán. (Město Chropyně, © 2007-2011)

V roce 1972 se Okresní muzeum v Kroměříži stalo novým uživatelem zámku a začala se připravovat rekonstrukce, která začala v následujícím roce. Do zámku byl zaveden elektrický proud, vodovod a kanalizace, byla opravena střecha a dále zajištěny staticky narušené zdi a opravena omítka fasády v plném rozsahu. Hospodářský trakt prošel úplnou rekonstrukcí – byl vybudován víceúčelový sál a v podkroví sálu byt pro správce zámku. Současně byl obnoven zámecký park v náznakovém pojetí renesanční zahrady. Po těchto opravách byl otevřen veřejnosti a to v roce 1983. Po roce 1989 byl zámek navrácen původnímu majiteli, tedy Arcibiskupství olomouckému. Na jeho provozu se spolupodílí Město Chropyně a Muzeum Kroměřížska. (Město Chropyně, © 2007-2011)

Rozlehlé sály v přízemí zámku jsou místem příležitostných výstav. V těchto místech se nachází také menší památník připomínající skladatele a hudebního teoretika Emila Axmana, který byl autorem řady symfonií a kantát. V roce 1946 zkomponoval Znělku městečka Chropyně pro dechové nástroje. (Na zámku v Chropyni žil selský král Ječmínek, © 2007-2008)

V prvním patře jsou dva sály - Rytířský a Ječmínkův. V přilehlých místnostech jsou nastíněny dějiny Chropyně, počínaje pravěkem - dějiny místního zemědělství, rybníkářství, lidové kultury. (Na zámku v Chropyni žil selský král Ječmínek, © 2007-2008; Zámek Chropyně, © 2006-2012)

Rytířský sál – v polovině 19. století zde nechal arcibiskup Fürstenberg provést romantizující úpravy, za nichž vznikl kazetový strop s erby Fürstenberků a spřízněných rodin, dřevěné obložení stěn s lavicemi a na stěnách byla instalována sbírka zbraní, převezená z hradu

Mírov na severní Moravě. Sbíрка představuje výzbroj pluku z doby třicetileté války a ukazuje různé typy dobových sečných i palných zbraní opatřených i značkami výrobků. (Zámek Chropyně u Kroměříže, 2011)

Ječmínkův sál – Chropyňský zámek je opředen mnoha pověstmi. Nejznámější z nich je legenda o selském králi Ječmínkovi, který se má zjevit tehdy, až se moravskému lidu povede nejhůře. (Na zámku v Chropyni žil selský král Ječmínek, © 2007-2008) Sál se nachází v části zámku vybudované na počátku 18. století Karlem Lotrinským a nazýval se hostinská jídelna. Proto se zde zachoval masivní kulatý stůl s ozdobně řezanou nohou a jídelní deskou zdobenou intarzií v podobě vidličky, nože, lžice a růže. Spolu se šesti židlemi s vyřezávanými opěradly pochází ze 17. století. Ve stejné době vznikla i majoliková kamna s erbem biskupa Karla Lichtenštějna. Sál byl podle Ječmínka nazván proto, že se v dubovém stole ukrývá náš hanácký král. Je pro něj neustále prostřen (vyřezávaný příbor a růže) a kdo z návštěvníků na stůl zaklepe a je dobrý člověk, tomu se Ječmínek ozve. (Zámek Chropyně u Kroměříže, 2011)

Druhé patro zámku je vyhrazeno památníku slavného chropyňského rodáka, malíře, sochaře a grafika Emila Filly, který byl předním představitelem expresionismu a kubismu v českém výtvarném umění. Jsou zde ukázky Fillovy grafické tvorby a podrobné bibliografické údaje. (Na zámku v Chropyni žil selský král Ječmínek, © 2007-2008). Dva sály jsou však prázdné, v roce 2003 bylo odvezeny všechny obrazy do Prahy, protože Chropyně nespĺňuje klimatické a bezpečnostní podmínky pro uložení těchto děl. V současné době jsou na zámku pouze perokresby z cyklu „Herakles“ a ve volných prostorech jsou tématické výstavy.

Kostel sv. Jiljí

Chropyňský kostel nese jméno opata sv. Jiljí. Kostel se nachází na východním průčelí náměstí a tvoří jeho výraznou dominantu.

Stavěl jej mezi léty 1761 - 72 snad Josef Ignác Cyrani z Boleshausu (nebo bylo použito jeho projektu). Na náklady majitele panství, knížete a olomouckého biskupa Maxmiliána Hamiltona. Konsekrován (posvěcen) byl však arcibiskupem Antonínem Theodorem Colorado až 10. září 1780. V roce 1876 byla podle projektu Gustava Meretty vybudována mariánská kaple, dnes kaple P. Marie Lurdské. Délka kostela je 25 m, šířka 10 m, výška veřeje 16 m. (Chropyně, kostel Sv. Jiljí, © 2012)

Na barokním vybavení kostela se podílel sochař František Ondřej Hirnle. Hlavní oltář sv. Jiljí s novodobým svatostánkem zdobí obraz patrona kostela z roku 1932 od Adolfa Kellera. Po stranách oltáře jsou sochy sv. Mikuláše a sv. Prokopa od Fr. Hirnleho. Tato sochařská výzdoba i architektura oltáře pochází z doby kolem roku 1770. Ozdobou chrámu je kazatelna a křtitelnice, rovněž od Fr. Hirnleho. Součástí křtitelnice je sousoší Ježišova křtu v životní velikosti. Výrazným prvkem chrámu je také znak zakladatele kostela, biskupa Hamiltona na klenbě před kněžištěm. Křížová cesta pochází z roku 1707 a jejím autorem je řezbář Vratislav Buk. (Chropyně, kostel Sv. Jiljí, © 2012)

Hlavní Oltář je zasvěcen sv. Jiljí, proto se v neděli po sv. Jiljí slavily v Chropyni hody. Při posvěcení kostela roku 1780 byla u něj zasazena lípa. Ta zde stála až do roku 2004, ale protože začala usychat, bylo rozhodnuto o jejím pokácení. Nová lípa byla na stejném místě zasazena o rok později. Kolem stávajícího kostela byl, podle starého zvyku hřbitov, pochovávalo se v něm až do roku 1814. (Chropyně, kostel Sv. Jiljí, © 2012)

Kostel se již druhým rokem bude v roce 2012 účastnit Noci kostelů.

5.5.2 Kultura a rekreace

Hanácké slavnosti

Hanácké slavnosti jsou v Chropyni pořádány každou poslední květnovou nedělí, každý lichý rok již od roku 1985. Konají se v prostorách zámeckého parku a náměstí Svobody. Přípravuje je město Chropyně ve spolupráci s Muzeem Kroměřížska. (Hanácké slavnosti, [2010]) Do roku 2005 byly pořádány jen jako nedělní akce, od roku 2007 jsou rozšířeny na celý víkend. (Hanácké slavnosti, [2011])

Jejich tradičním programem je jízda krále Ječmínka - krojovaní jezdcí na koních objíždějí za doprovodu dechové hudby místo dění slavností, čímž celé slavnosti zahájí. Pak se vydávají na jízdu městem, aby přilákali chropynské občany na slavnosti. (Hanácké slavnosti, [2010])

V areálu zámeckého parku jsou umístěna dvě pódia. Tzv. „Hlavní scéna“ je dějištěm folklórního festivalu. Dopoledne se prezentují dětské soubory, odpoledne soubory dospělých, z nichž jeden na závěr celých slavností provede „kácení máje“. Jde o přehlídku národopisných souborů a o ukázkou starých zvyků, tanců, zpěvů a zábavy. Program na Hlavní scéně je vždy nějak tématicky zaměřen a pojmenován. (Hanácké slavnosti, [2010])

Na tzv. „Malé scéně“ se v průběhu dne střídají hudební seskupení mnoha žánrů (od dechové a cimbálové hudby po rockové skupiny, či různá alternativní seskupení. (Hanácké slavnosti, [2010])

V areálu zámeckého parku rovněž probíhá celý den Jarmark řemesel – ukázka lidové tvořivosti a dovedností. Mimo areál Hanáckých slavností je umístěna tržnice, lunapark s mnoha zábavnými atrakcemi pro děti. (Hanácké slavnosti, [2010])

Hlavní myšlenkou Hanáckých slavností je přiblížit lidem, kteří v našem kraji žijí, narodili se tu, přistěhovali se sem nebo jsou z dalekého okolí, jak se na Hané žilo a jaké byly zvyky, jak lidé slavili různé slavnosti (dožínky, masopust aj.) (Hanácké slavnosti, [2010])

Chropyňské hrátky

V sudých letech, ve kterých se nekonají Hanácké slavnosti, jsou pořádány Chropyňské hrátky, aby byla zachována tradice pořádané akce o posledním květnovém víkendu. Zpravidla začínají sobotním rockovým festivalem a pokračují ve stejném duchu jako nedělní den Hanáckých slavností, tedy cyklistickými závody, srazem automobilových veteránů, hrami a zábavou pro děti a kácením máje.

Chropyňské hody

Na první zářijový víkend připadají v Chropyni hody – oslava patrona místního kostela. V našem případě je tím patronem sv. Jiljí, jehož památku si církevní kalendář připomíná 1. září, proto se hody konají o prvním víkendu v září. (Hanácké slavnosti, [2011])

Hody mají podobný průběh jako Hanácké slavnosti nebo Chropyňské hrátky - rocková zábava, posezení u dechovky, hry, soutěže. Program je rozšířen o akci v místním kostele – dopoledne hodová mše svatá, v posledních letech pojatá i jako poděkování za úrodu a odpolední pobožnost s požehnáním některého z novoknězů, kteří byli v daném roce vysvěceni. Pěkným oživením hodů je večerní pohádková prohlídka Chropyňského zámku. (Hanácké slavnosti, [2011])

Rozsvěcování vánočního stromu

Poslední akcí v roce, kterou pořádá město pro své občany je Rozsvěcování vánočního stromu, které má svůj původ až v roce 1932. S přestávkami v historicky těžkých obdobích byla tato tradice definitivně obnovena po revoluci v roce 1989. Je pořádána o první neděli adventní v prostorách zámeckého parku. (Hanácké slavnosti, [2011])

V programu vystupují žáci místních základních uměleckých škol, svou zdravici pronáší místní pan farář a starosta města. Spolek zručných babiček připravuje každoročně zajímavou výstavu vánočních ozdob a zvyků. (Hanácké slavnosti, [2011]) Tento spolek pořádá každý rok také Jarní a velikonoční výstavu výtvarných a ručních prací, v prostorách víceúčelového sálu Chropynského zámku.

Vodění medvěda v Plešovci a masopustní průvod

Každý rok na začátku masopustu chodí v Plešovci medvěd. Tato tradice je v Plešovci dlouholetá. Smaží se koblihy a další dobroty a připravuje se slivovice, aby se mohl pohostit masopustní průvod. Za doprovodu harmoniky a vozem bouchu se všichni setkávají v místním hostinci, kde celá veselice končí pochováním basy.

Koupaliště Chropyně

Koupaliště v Chropyni má dlouholetou tradici, již jako staré bylo velmi oblíbeným cílem všech turistů a cestovatelů. (Správa majetku města Chropyně, 2012) Provozovatelem koupaliště je Správa majetku města Chropyně, p. o. Koupaliště prošlo v letech 2007/2008 generální rekonstrukcí. (Město Chropyně, © 2007-2011)

Voda ve všech bazénech je vyhřívána za použití tepelných čerpadel. K dispozici jsou zábavné vodní atrakce. Tobogán, lezecká stěna, masážní lavice, divoká řeka, skluzavky, vodní hříby. Kromě vodních atrakcí můžete využít hřiště na plážový volejbal a hřiště na míčové hry. Parkoviště se nachází vedle areálu a samozřejmě je bezbariérový přístup (Správa majetku města Chropyně, 2012; Město Chropyně, © 2007-2011)

Provozní doba koupaliště je od 1. června do 1. září, případně je prodloužena, pokud je pěkné počasí.

Naučná stezka Okolo Chropyně

Naučná stezka v Chropyni byla zřízena v roce 1979 Pionýrskou skupinou při ZŠ v Chropyni. V roce 2003 byla ve spolupráci s Městským úřadem v Chropyni, Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR, Nadací Via, Lesy ČR a lesní správou v Bystřici pod Hostýnem obnovena a doplněna o další zastavení. (Naučná stezka okolo Chropyně, © 2011)

Stezka má nízkou náročnost. Představuje na dvanácti zastaveních přírodní zajímavosti okolí města Chropyně. Je vhodná pro pěší i cyklisty, délka trasy je 3,5 km (Naučná stezka okolo Chropyně, [2012])

Léčivý pramen aneb Chropynské lázně

Při průzkumu vrtu do hloubky asi 700 m byl v roce 1941 na louce „Hejtman“ objeven minerální pramen a chemickým rozborem vody z něj bylo zjištěno, že obsahuje látky s léčivými účinky. Vydatnost pramene je 1500 litrů vody za minutu, teplota vody je 23 °C a přetlak 450 kPa (4,5 atm.) (Město Chropyně, © 2007-2011)

Léčivé účinky pramene jsou dány zejména vyšším obsahem minerálních solí, uhličitánů a chloridů. Plynné součásti vody jsou složeny hlavně s metanu a volné kyseliny uhličitě. Mimo tyto složky obsahuje pramen jod, brom, lithium a kyselinu boritou. (Město Chropyně, © 2007-2011)

Chropynský pramen léčí převážně choroby pohybového ústrojí, a to:

- Chronický revmatismus kloubní.
- Svalové revmatismy.
- Arteriosklerózy v počátečních stádiích a při dobré funkční činnosti srdeční.
- Polyneuralgie.
- Polyarthrititis reumatica chronica.
- Neurovegetativní dystonie.
- Obrny nervů, záněty sedacího nervu.
- Cévní poruchy centrálního nervstva. (Město Chropyně, © 2007-2011)

Chemické složení termálního pramene dokládá, že je zdejší zřidelní voda lidskému zdraví prospěšná a vhodná pro účely pitné a inhalační. Má odborné složení a vlastnosti typu minerálních vod luhačovických zřidel. (Město Chropyně, © 2007-2011)

Chropynský minerální pramen byl využíván v místních lázních. Ty však byly ničivou povodní v roce 1997 zcela zatopeny a zničeny a „slibované“ rekonstrukce se lázně nedočkaly, jelikož město nemělo dostatečný objem finančních prostředků, aby se ujalo výstavby nových lázní a hledalo investora. Ten se našel až v roce 2004, kdy byly pozemky lázní prodány. (Město Chropyně, © 2007-2011)

5.5.3 Ubytovací a stravovací zařízení

V Chropyni je několik restaurací a hospod:

Restaurace Racek - stylová restaurace s venkovní zahrádkou a prolézačkami pro děti. Restaurace je u koupaliště a fotbalového stadionu. Restaurace je zařízena jako středověké hradní sídlo.

Restaurace U Orla – tato restaurace je umístěna v areálu fotbalového stadionu.

Restaurace Stop – restaurace se nachází ve staré části Chropyně, naproti škole, je zde oddělený salonek, kde se mohou pořádat svatby a jiné oslavy odděleně od ostatních návštěvníků restaurace.

Hospoda U Stařenky – hospoda je u nádraží, nabízí i polední menu.

Restaurace Ječmínek- restaurace je ve staré části Chropyně směrem na Zářící.

Hospoda U Bůčka – stará chropynská hospoda je na hlavní silnici v zatáčce směrem na Kojetín, první zmínky o ní jsou z počátku 18. století.

Rockový klub Mix – pivnice – v prostorách bývalého starého Prioru, jsou zde také hrací automaty.

Bowling – umístěn také v prostorách bývalého starého Prioru, jsou zde dvě bowlingové dráhy a hrací automaty.

Lázně Ječmínek, s.r.o. – restaurace na ulici Ječmínkova, má zahradní terasu, krb a několik salóneků.

Hostinec v Plešovci – typický vesnický hostinec, pořádají se zde svatby, oslavy výročí, pohřební hostiny. Je na trase cyklistické stezky z Chropyně do Kroměříže a je hojně cyklisty navštěvován.

Cukrárna a kavárna Vanesa- na náměstí Svobody, nově otevřená cukrárna místo Cukrárny a restaurace Bianca, která byla zavřena k 31.12.2011.

CLUB – HELL Chropyně – sídlí v bývalé budově chropynského kina, na hlavní silnici do Kojetína, hudba je určena pro náročné i méně náročné posluchače, hudební styl, který hrají je hlavně ROCK v živé i reprodukované podobě, Metal, crash, HIP-HOP, R'n'B, DISCO, POP Music a další žánry. Pořádají také specifické akce s tématickým zaměřením. (Club Hell, © 2011)

V Chropyni jsou omezené možnosti ubytování:

Ubytovna Ječmínek – ubytování pro dlouhodobě zůstávající hosty, dříve jediný chropýňský hotel s restaurací.

Lázně Ječmínek, s.r.o. – nově otevřeno v roce 2011, dva dvoupokojové pokoje s WC a koupelnou. Je zde bezproblémové parkování na přilehlém pozemku. Areál a budova bývalých jesliček.

Ubytovna Sokolovna – ubytování pro dlouhodobě zůstávající hosty, blízko fotbalového stadionu

Více ubytování nabízí 8 km vzdálená Kroměříž nebo 2 km vzdálené Záříčí v Penzionu u Kryštofa, případně 6 km vzdálený Kojetín v Hotelu Pivovar.

6 SWOT ANALÝZA

Ekonomika

Silné stránky:

- Výhodná poloha (8 km od Kroměříže a od nájezdu na dálnici D1, cca 12 km od rychlostní komunikace R55).
- Výrobní a logistický areál – pracovní příležitosti pro domácí obyvatelstvo i z blízkého okolí.
- Výhody hlídaného areálu s rozvinutou infrastrukturou – možnosti odkoupení postavené výrobní haly a také stavba na zelené louce, dostatečné prostory pro další výrobu.
- Prosperující firmy.
- Koncentrace výrobních podniků ve Výrobním a logistickém areálu Chropyně.
- Stabilní podíl ekonomicky aktivního obyvatelstva.
- Zkušenosti s čerpáním dotací z fondů EU (cyklostezka, regenerace sídliště a města).
- Dobré výsledky hospodaření obce.

Slabé stránky:

- Nedostatečná kapacita pracovních míst ve městě.
- Odliv kvalifikované pracovní síly.
- Pouze jedna banka a jeden bankovní automat ve městě (Česká spořitelna - není zde žádná konkurence).
- Léčivý pramen není v majetku města Chropyně.
- Drobní podnikatelé krachují velmi rychle, špatná koupěschopnost obyvatelstva.

Možnosti:

- Zvýšení počtu firem ve výrobním a logistickém areálu – více pracovních příležitostí pro obyvatelstvo.
- Snížení růstu nezaměstnanosti.
- Otevření ložiska štěrkopísku (nová pracovní místa).

- Příchod firem s hi- tech technologiemi.
- Využití alternativních zdrojů energie.
- Otevření nového vrtu na území patřícímu městu Chropyně (stáčení vody do lahví a distribuce po celé republice, obnova lázní).
- Rozvoj spolupráce mezi soukromým sektorem a veřejnou správou.
- Propagace zámku jako místa konání romantických svateb a zajištění pohoštění v místních restauracích.

Hrozby:

- Nezájem o práci ze strany nezaměstnaných.
- Přistěhování nepřizpůsobivých občanů.
- Růst míry nezaměstnanosti.
- Legislativní podmínky, které ztíží podnikání.
- Nezájem o práci v zemědělství.
- Špatný přístup k úvěrům s nízkou úrokovou sazbou (město).
- Špatné zákony o zdravotní péči (lázeňství).

Lidské zdroje

Silné stránky:

- Dostatečná kapacita míst pro děti v základní škole.
- Dostatečná občanská vybavenost pro rodiny s dětmi.
- Mladí lidé v produktivním věku.
- Velké množství spolků a oddílů (sportovních i společenských).
- Zdravotní středisko přímo ve městě.
- Opravená dětská hřiště.
- Centrum pro matky s dětmi (KoTě s.r.o.)
- Domov důchodců (starší obyvatelé mohou zůstat v Chropyni, nemusí se stěhovat do domova důchodců v Kroměříži, kde skoro nikoho neznají).

- Výstavba nových domů.
- Přítomnost dobrovolných hasičů (nejen výhoda pro obyvatelstvo, ale i pro firmy v Chropyni)
- Zvyšování počtu obyvatel s vysokoškolským vzděláním.
- Stabilní počet obyvatel

Slabé stránky:

- Absence střední nebo odborné školy, existence pouze základního školství.
- Nemožnost výstavby rodinných domů směrem na Zářící .
- Jiný vztah nových obyvatel k městu, než mají starousedlíci.
- Vyšší průměrný věk obyvatelstva.
- Nedostatek volných míst v mateřské škole.
- Nedostatečný počet míst v domovech důchodců.
- Nenaplněnost II. stupně základní školy, odchod žáků do jiných základních škol.

Možnosti:

- Zvyšování odborné způsobilosti obyvatelstva.
- Rozvoj výstavby domů.
- Stabilní počet obyvatel.
- Snaha utužovat v místních obyvatelích sounáležitost s městem.
- Přilákání mladých rodin s dětmi z okolních měst.
- Mírný růst počtu obyvatel.
- Rozvoj bytové výstavby.
- Získat mladé kvalitní učitele.

Hrozby:

- Snížení porodnosti.
- Odchod vysokoškolsky vzdělaných obyvatel.
- Stárnutí obyvatelstva.

- Pomalý, ale trvalý trend odchodu aktivního obyvatelstva z Chropyně.
- Spekulace se stavebními pozemky.

Infrastruktura

Silné stránky:

- Výhodná poloha – blízkost dálnice D1, rychlostní silnice R55.
- cyklostezka Moravské dálkové cyklotrasy (rovina – nenáročný terén i pro víkendové cyklisty).
- Dobrá vodovodní a plynárenská síť.
- Rovnoměrné rozvedení elektrické sítě po městě.
- Železniční trať Přerov – Brno.
- Dobré autobusové spojení – dostatečná frekvence.
- Funkční místní rozhlas.
- Modernizovaná čistička odpadních vod.
- Výborné pokrytí signálem mobilních operátorů.

Slabé stránky:

- Špatný stav silnic (silnice 2. a 3. třídy) – katastrofální stav silnice do Skaštic.
- Málo parkovacích míst.
- Nedostatečné vybavení autobusových zastávek (není krytá zastávka na Hradě, na kovárně směrem do Záříčí).

Možnosti:

- Rozvoj informačních technologií.
- Oprava a dobudování kanalizačních sítí.
- Nový dopravce v železniční dopravě.

Hrozby:

- Nárůst automobilové dopravy.
- Zhoršující se stav místních komunikací.

- Stárnutí a opotřebení stávajících rozvodných sítí (plynu, vody, elektřiny...).

Životní prostředí

Silné stránky:

- Jedna z nejkvalitnějších a nejúrodnějších zemědělských půd.
- Třídění komunálního odpadu (kontejnery po celém městě).
- Lužní lesy (ochrana města před povodněmi, výroba kyslíku, zachycovač prachu...).
- Malé znečištění ovzduší.
- Chráněná přírodní památka – Zámecký rybník.
- Dokončení rekultivace skládky „Smeták“.
- Bohatá fauna a flóra (Zámecký rybník, lužní lesy).
- Výskyt chráněných rostlin a živočichů.

Slabé stránky:

- Znečištění povrchových vod.
- Velmi suchá oblast.
- Nadměrný hluk na hlavní silnici z Přerova, Kroměříže a na Kojetín.
- Nedostatečná ochrana Plešovce před povodněmi.
- Občané neodklízí odpad po svých čtyřnohých mazlíčcích.
- Nedostatek odpadkových košů, např. u hřbitova směrem k Výrobnímu a logistickému areálu Chropyně.

Možnosti:

- Výsadba nových stromů.
- Nový park u hřbitova. (navrhovaný projekt č. 4).
- Propagace recyklace a výuka základů ochrany životního prostředí již od mateřské školy.

Hrozby:

- Úbytek zeleně.

- Zhoršení kvality ovzduší (opětovné zprovoznění spalovny, opětovné zprovoznění firmy Remiva, zvýšení frekvence dopravy).
- Výrobní a logistický areál – nedodržení bezpečnostních předpisů – požáry, nebezpečí výbuchu.
- Negativní vývoj ekologického povědomí obyvatelstva.
- Špatný zákon o ochraně ovzduší – hlavně v zimních měsících – kdy někteří obyvatelé pálí i plasty a zamořují své okolí škodlivými spalinami.
- Těžba šterkopísku mezi Chropyní a Plešovcem (nárůst dopravy, prašnosti..).
- Nekontrolovaný a nekoordinovaný rozvoj obce.
- Pokles vody způsobí vysychání studní.

Cestovní ruch

Silné stránky:

- Kulturní a společenské aktivity (Hanácké slavnosti, Chropyšské hody atd.).
- Přírodní a kulturní památky (zámek, kostel, rybník).
- Vyhříváné koupaliště s parkovištěm.
- Nenáročná cyklostezka.
- Památky v blízkém okolí (Rymice, Holešov, Kojetín, Kroměříž).
- Léčivý pramen (lidé z okolí si jezdí pro vodu, cyklisté se zastavují napít)
- Naučná stezka.
- Členství v mikroregionu Střední Haná.

Slabé stránky:

- Průmysl brání rozvoji cestovního ruchu (hodně firem z chemického průmyslu negativně ovlivňuje myšlení turistů).
- Jazyková vybavenost (cizinec se nedomluví).
- Malé možnosti kulturního vyžití (akce max. 1 za měsíc, málo zábav pro mladé lidi).

- Minimální ubytovací kapacity ve městě (ubytování v Kroměříži, Kojetíně, v Zářičí).
- Nedostatek stravovacích zařízení s lepší gastronomickou úrovní.
- Nereprezentativní prostředí současného minerálního pramene.

Možnosti:

- Obnova lázní (léčebný pramen).
- Vývoz minerální vody.
- Orientace na krátkodobou turistiku (víkendové pobyty 3 - 4 dny).
- Orientace na cykloturisty.
- Přírodní vodní plochy v okolí (Zářičí, Tovačov).
- Pohyb kurzu měny (pokud je měna vysoko, zahraniční dovolené jsou drahé, lidé budou využívat dovolené v ČR).
- Hospodářský cyklus (pokud je krize a nejsou peníze na dovolenou, cykloturistika je celkem levná záležitost).
- Zintenzivnění propagace - raději na mikroregionální úrovni.
- Navrácení obrazů Emila Filly na zámek – zvýšení návštěvnosti.
- Účast na veletrzích cestovního ruchu.

Hrozby:

- Růst kriminality.
- Nedostatečná podpora cestovního ruchu státem.
- Zdražení zboží a služeb.
- Přílišná komercializace kultury a památek.
- Nedostatečná péče o památky.
- Konkurence v atraktivnější nabídce kultury ze strany většího města Kroměříž, Olomouc, Holešov.

7 STRATEGICKÉ CÍLE ROZVOJE OBCE

Možnosti dalšího rozvoje Chropyně budu formulovat na základě informací uvedených v předešlých částech své bakalářské práce, kde vycházím ze socioekonomické analýzy a SWOT analýzy. Jednotlivé cíle by měly být řešeny z hlediska střednědobého až dlouhodobého. Musíme si klást cíle reálné, dosažitelné a měřitelné. Na některé cíle bude třeba vynaložit velké množství peněz, ale v budoucnu se nám peníze určitě vrátí zpět a někde stačí pouze vydat příslušnou vyhlášku a dohlížet na její dodržování.

Cíl 1: Rozvoj ekonomiky a podnikání

Hlavním cílem je stabilizovat a zlepšit ekonomickou situaci ve městě, snížením nezaměstnanosti a přilákáním nových firem, podporou drobného podnikání.

Opatření:

- Získání nových firem do Výrobního a logistického areálu Chropyně, spolupráce města s vedením Energetiky a.s.
- Pomoc drobným podnikatelům hlavně v oblasti pohostinství a drobných obchodů, vytvářet partnerství mezi soukromým a veřejným sektorem .
- Rozvoj ekonomiky a podpora služeb těžících z cestovního ruchu.
- Nový vrt lázeňského pramene, prověření možnosti stáčení a prodeje do obchodů (například doplněk na snížení krevního tlaku).
- Pokusit se odkoupit za spolupráce místních firem a obyvatelstva pozemek bývalých lázní a obnovit lázeňství – vznik nových pracovních míst a prostor pro rekvalifikaci a uplatnění nezaměstnaných.
- Zajištění rekvalifikačních kurzů přímo ve městě, využití učeben základní školy (např. počítačové kurzy, jazykové kurzy – např. anglický jazyk), starší generace neumí základní věci na počítači, je to velký handicap při uplatnění na trhu práce.
- Poskytnutí nepotřebných městských nebytových ploch k podnikání – nabídnout začínajícím podnikatelům za minimální nájem na určité období prostory.
- Propagace zámku, jako místo pro romantickou svatbu a zajištění svatební hostiny v místních hostincích a restauracích a s tím spojené možnosti ubytování svatebních hostů.

Cíl 2: Rozvoj lidských zdrojů

V této oblasti je hlavním cílem být atraktivním místem pro příchod mladých rodin do Chropyně. Zajistit bydlení, možnosti rozvoje podnikání, kulturní a sociální zázemí pro obyvatele.

Opatření:

- Výběr vhodných lokalit pro nové rodinné zástavby. Koupě pozemků městem nebo pozemky města zasíťovat a nabídnout zájemcům o stavbu rodinných domů, tak aby se předešlo spekulacím s pozemky.
- Podpořit program na vytváření nových pracovních míst.
- Vytvoření kroužku počítačů pro seniory, větší sociální začlenění starších občanů, opět by se mohly využít počítačové učebny v základní škole, vyučovat mohou místní učitelé.
- Podpora vzdělávání ve škole – není využita plně kapacita školy. Je třeba nabídnout takové volitelné předměty, které jiné školy nenabízejí nebo v omezeném množství a do školy tímto přilákat nové žáky z okolních měst. Ke kvalitní výuce je zapotřebí i kvalitních učitelů, které tyto předměty budou vyučovat..
- Zvýšení finanční podpory u sportovních a zájmových spolků ze strany města (Junák, atd.)
- Ve městě chybí posilovna, která by byla adekvátní pro sportovce hlavně v zimním období, kdy některé sportovní aktivity nemohou být zcela provozovány, tak i pro občany Chropyně.
- Založení nového parku s lavičkami a stromy naproti hřbitovu, kde je nyní nevyužitá zarostlé pole.

Cíl 3: Rozvoj technické a dopravní infrastruktury

Investice do infrastruktury jsou finančně velmi náročné, proto je nutné tyto investice velmi dobře naplánovat. Chropyně je elektrifikována, plynofikována a plně napojena na vodovodní vedení a také napojena na čistírnu odpadních vod. Také dopravní obslužnost je velmi dobrá.

Opatření:

- Údržba a včasná výměna vedení – tak, aby se předcházelo haváriím, kdy může dojít k velké finanční újmě na majetku občanů.
- Využití minerální vody.
- Podpora a snaha o využití alternativních zdrojů energie, informovat občany o možnostech dotací ze Strukturálních fondů a pomoci jim při vyplňování žádostí nebo zajištění konzultací s odbornými poradci.
- Úprava zchátralých chodníků – hlavně na ulici Komenského před základní školou, chodník je zcela zdevastován, velké díry, které znesnadňují chůzi a pro starší lidi i děti mohou být velmi nebezpečné.
- Protipovodňová opatření – aby nehrozilo zatopení místní části Plešovec a domů v ulici Pazderna.

Cíl 4: Životní prostředí

Ochrana životního prostředí by měla být kladena na první místo, životní prostředí rozhoduje o výběru jak bydliště, tak někdy i pracoviště. Snažíme se o zachování přírodního bohatství, jeho obnovu. Monitorování ovzduší a hluku je měřítkem, které nám pomáhá při zlepšování kvality ovzduší a vod. Snažíme se omezovat tvorbu odpadu a jeho recyklaci. V současné době je trend zdravého životního stylu, který podporuje ochranu a starost o životní prostředí.

Opatření:

- Likvidace a postih zakázaných lokálních skládek na území obce.
- Snažit se při zadávání veřejných zakázek upřednostnit ekologické nabídky, pokud budou splňovat daná kritéria.
- Pokutovat odhazování odpadků a nesebírání psích exkrementů.
- Umístit opět koše s pytlíky na psí exkrementy v oblastech s velkým výskytem psů, (u hřbitova, na sídlišti, na náměstí – hlavně v parku).
- Zajistit všechny typy sběrných kontejnerů ve všech částech města. V některých částech chybí např. kontejner na konzervy nebo na sklo. Zajištění dostatečného počtu kontejnerů na plasty a papír v některých lokalitách, kde jsou neustále plné.

- Upevňovat povědomí o recyklaci odpadů u občanů. Snažit se snížit poplatky za odvoz odpadů, pokud budou obyvatelé ještě více recyklovat a smíšený odpad se sníží na takové minimum, že bude možné vyvážet popelnice 1x za tři týdny.
- Zajistit kontejnery pro sběr organického odpadu z domácností, jako jsou odřezky, zbytky jídla a jejich včasný odvoz a zpracování.
- Monitorovat pravidelně čistotu ovzduší a vody a trvat na dodržování bezpečnostních pravidel ve firmách, které působí v katastru obce.
- Minimalizovat vytápění tuhými palivy a postihovat spalování plastových a dalších nevhodných materiálů v domácnostech.
- Postihovat vypalování suché trávy a keřů v rizikovém období (sucho, větrno atd.)
- Udržení čistoty vody v Zámeckém rybníku a okolních vodách.
- Budování protierozních opatření, apelování a podpora zemědělců, aby sadili plodiny typické pro Hanou, které nezpůsobují odplavování půdy z polí při dešti.

Cíl 5: Rozvoj cestovního ruchu

Rozvoj cestovního ruchu je jedním z nejrychleji se rozvíjejících odvětví současnosti. Narůstá stále větší počet zájemců o různé adrenalinové sporty, rekreační sporty a návštěvy památek. Odvětví je důležité neustále rozvíjet, přicházet s novými nápady. Velmi důležité je zviditelnění dané aktivity a nesmí se podceňovat ani marketingová stránka. Město má stále nedostatky v poskytování služeb turistům.

Opatření:

- Zvýšení návštěvnosti památek, spolupráce s českými i zahraničními cestovními kancelářemi.
- Zlepšení a zvýšení počtu stravovacích zařízení – kromě hospody U Stařenky, která je mimo hlavní trasu, není v Chropyni žádné pořádné stravovací zařízení, ani bufet, ve kterém by si turisté (cyklisté) mohli dát drobnou svačinu.
- Zvýšení ubytovací kapacity – kromě zařízení Lázně Ječmínkova není v Chropyni žádné vyhovující ubytování pro turisty.
- Vybudování lázeňského zařízení zaměřeného na léčebné a wellness pobyty.
- Propagace mikroregionu Střední Haná a získání dotací z EU.

- Ze spolupráce města s Muzeem Kroměřížska se pokusit získat dotaci na opravu zámku a navrácení obrazů Emila Filly.
- V nejbližším možném časovém úseku se snažit přilákat, co nejvíce cyklistů. Je to nejvíce se rozvíjející druh turistiky v současné době. Terén v Chropyni i okolí je vhodný i pro začátečníky a hlavně rodiny s dětmi.
- Zřídit půjčovny sportovních a rybářských potřeb – nalákat turisty na cyklistiku, rybaření v Zářičí.
- Podpořit pořádání Hanáckých slavností, stavění a kácení máje, Chropyňské hrátky atd.
- Zvýšit počet pořádaných akcí v městském kulturním středisku a zajistit dostatečné naplnění kapacit.

8 KATALOG PROJEKTŮ

8.1 Projekt č. 1

Název projektu: Chropyňský pramen č. II

Popis projektu: Vybudování nového vrtu léčivého pramene na pozemcích města Chropyně v areálu „Nové školy“ na ulici J. Fučíka. V současné době je jediný Chropyňský pramen na loukách v prostoru Hejtman, tento pramen není majetkem města Chropyně, aby mohla Chropyně využívat ke komerčním účelům lázeňskou vodu, musí mít vlastní pramen, který bude majetkem města. Bude vybudován vrt a železobetonová umělecky zpracovaná nádoba, do které bude dopadat vyvěrající voda z vrtu. Kohoutek, ze kterého bude vytékat pramen, bude nastavitelný do dvou poloh, pití a odběr vody do lahví. Voda bude přepadat do žlabu, ve kterém se budou lidé moci brouzdat lázeňskou vodou. Povrch bude pokryt protiskluzovými, snadno čistitelnými dlaždicemi. Údržbu pramene bude zabezpečovat Správa majetku města Chropyně od pondělí do pátku. V dopoledních hodinách je naplánované mechanické čištění žlabu a kontrola průtoku vody kohoutkem..

Přínos: Základ pro vybudování lázní.

Oblast: Lidské zdroje.

Zdroje financování projektu: Z prostředků města Chropyně.

Cílové skupiny: Obyvatelé Chropyně, České republiky, turisté ze zahraničí, pacienti s kloubním onemocněním, revmatismem a onemocněním oběhových systémů.

Předpokládané finanční náklady: 3 – 5 mil. Kč.

Předpokládaný termín realizace: 2014 – 2016.

8.2 Projekt č. 2

Název projektu: Obrazy Emila Filly opět v Chropyni

Popis projektu: V roce 2003 byly odvezeny obrazy Emila Filly do Národního muzea v Praze, protože prostory v zámku, kde byla jejich expozice, nevyhovovaly požadavkům na uložení těchto vzácných děl. Zámek je majetkem Arcibiskupství olomouckého, město je dlouhodobým nájemcem zámku a Muzeum Kroměřížska správcem a odborným garantem.

Bude proveden mykologický a restaurátorský průzkum. Na základě průzkumu bude vypracována projektová dokumentace ke klimatickému a bezpečnostnímu zabezpečení uměleckých děl. Práce budou vykonány v tomto pořadí: vysušení místností, natažení nové elektroinstalace, nainstalování nové regulovatelné klimatizace a elektronické zabezpečení objektu a celková rekonstrukce galerie – oprava a renovace stěn, vymalování a instalace dotykových a pohybových senzorů.

Přínos: Příchod nových turistů do Chropyně, propagace Chropyně, okresu i kraje.

Oblast: Cestovní ruch, ekonomika.

Zdroje financování projektu: finance z fondů Evropské unie a z prostředků města Chropyně.

Cílové skupiny: Obyvatelé Chropyně a turisté z celé České republiky, turisté ze zahraničí, milovníci umění.

Předpokládané finanční náklady: cca 10 mil. Kč.

Předpokládaný termín realizace: 2014 – 2017.

8.3 Projekt č. 3

Název projektu: *Kurzy výpočetní techniky pro seniory a nezaměstnané*

Popis projektu: V Chropyni žije přibližně 300 nezaměstnaných, minimální znalost práce na počítači těchto nezaměstnaných je velkým problémem při získávání nové práce. Další skupinou, která má minimální nebo žádné zkušenosti s výpočetní technikou jsou senioři, kteří mají zájem o nové informace, ale nemají možnost a přístup k produktům výpočetní techniky. Od října 2011 má základní škola na ulici Komenského novou počítačovou učebnu s 25 počítači. Na základě spolupráce města, školy a Úřadu práce v Kroměříži budou zřízeny kurzy pro nezaměstnané a seniory, v době kdy na škole neprobíhá výuka žáků základní školy, tedy v odpoledních hodinách. Vyučovat budou učitelky výpočetní techniky ze základní školy. Kurzy budou koncipovány dle toho, zda se bude jednat o seniory nebo o nezaměstnané. Senioři se budou učit základy Wordu a Excelu, vyhledávat na internetu, vytvářet e-mailové schránky, komunikovat e-mailem, komunikovat pomocí ICQ a Skype. Kurzy pro nezaměstnané budou vyučovány dle učebnice, která je doporučována pro daný typ kurzu.

Přínos: Snížení počtu nezaměstnaných, zvýšení počítačové gramotnosti, větší začlenění lidí v důchodovém věku do společnosti.

Oblast: Lidské zdroje, ekonomika – nezaměstnanost.

Zdroje financování projektu: Finance z fondů Evropské unie a z prostředků města Chropyně, spoluúčast účastníků kurzu.

Cílové skupiny: Obyvatelé Chropyně a okolí.

Předpokládané finanční náklady: 250 tis. Kč.

Předpokládaný termín realizace: Školní rok 2013/2014.

8.4 Projekt č. 4

Název projektu: *Park u hřbitova*

Popis projektu: Zřízení nového parku mezi hřbitovem a objekty Výrobního a logistického areálu Chropyně. Optické a estetické oddělení hřbitova od průmyslové části města. Park bude osázen stromy a keři. V parku bude i dětský koutek s prolézačkami a pískovištěm. Středem parku povede dlážděný chodník, kolem něhož budou lavičky.

Přínos: Zvýšení zeleně ve městě, relaxační plocha.

Oblast: Životní prostředí, lidské zdroje.

Zdroje financování projektu: Finance z fondů Evropské unie a z prostředků města Chropyně.

Cílové skupiny: Obyvatelé Chropyně.

Předpokládané finanční náklady: 2,5 mil. Kč.

Předpokládaný termín realizace: 2015.

ZÁVĚR

Město Chropyně v roce 2011 oslavilo 750 let od svého založení, přesto to je město se kterým nejsou památky většinou spojovány. Od roku 1949, kdy se začal z tehdejšího cukrovaru budovat Technoplast Chropyně, který byl po privatizaci přeměněn na dnešní výrobní a logistický areál, je Chropyně vnímána jako průmyslové město.

V důsledku rozpadu bývalého Technoplastu Chropyně, velkého zaměstnavatele obyvatel Chropyně a okolí, přetrvává do dnešních dnů vysoká nezaměstnanost ve městě, přestože v areálu i mimo něj sídlí hodně významných firem. V současné době se nedaří nalákat do areálu nové firmy. V budoucnosti se snad tato situace zlepší i „díky požáru firmy Remiva“. Díky demolicím, ke kterým došlo z důvodu požáru, byly zbořeny i některé nevyužívané objekty. Vznikly tak velké celistvé nezastavěné plochy. V tomto areálu vidím nejen já, ale i další obyvatelé Chropyně budoucnost pro snížení nezaměstnanosti v obci a přílivu nových obyvatel do města.

Místním obyvatelům sice chybí některé služby, které nabízí třeba Kroměříž, jako je např. větší výběr obchodů s potravinami, ale základní potřeby a služby jsou ve městě zajištěny. Ve městě je jak zdravotní středisko, dva větší obchody s potravinami, tak i další služby jako kadeřník, kosmetika, květinářství atd. Pro speciální zboží a služby si obyvatelé musí dojet do nedaleké Kroměříže. Mohou jet na kole, autem, ale i autobusem. Mnou navrhovaný projekt na výuku počítačů pro důchodce a nezaměstnané by ušetřil našim občanům náklady na dojíždění do Kroměříže za těmito službami.

Z hlediska infrastruktury, jak technické, tak dopravní je na tom Chropyně v této oblasti velmi dobře, i přes drobné nedostatky. Je zde k dispozici vlakové, autobusové a cykloturistické spojení na velmi dobré úrovni.

Cestovní ruch není upřednostňován, je to z důvodu velké průmyslové zóny. Určitě by se mělo město více snažit propagovat Chropynský zámek, nejen jako historický objekt, ale také jako místo k uzavírání svateb. V současné době je to velmi lukrativní způsob podnikání. Cestovnímu ruchu by také velmi napomohlo vrácení obrazů Emila Filly a vyvrtání nového vrtu léčivého pramene a jeho propagace. Nemusí jít pouze o vybudování lázní, i to, že se pramen stane turistickou atrakcí, zvýší se počet turistů ve městě, kde si třeba prohlédnou zámek, kostel nebo si koupí něco v místním obchodě a poplynou z toho zisky městu. Je jasné, že jak vrácení obrazů, tak i nový vrt jsou velmi finančně nákladné akce, ale městu se

určitě vyplatí. Lidé by díky lázním a ozdravným procedurám strávili více dní v našem městě a to by přineslo další zisky městu.

Životní prostředí bylo v roce 2011 nejvíce ohroženo požárem firmy Remiva. Přestože odběry dopadly „celkem“ dobře, v obyvatelích města přetrvává stále obava, že se tato nehoda projeví zpět na životním prostředí, že dojde opět k porušení bezpečnostních předpisů a situace se bude opakovat. Životní prostředí je v Chropyni celkem dobré a Chropyňáci nedají dopustit na své lužní lesy, které je obklopují a chrání před povodněmi, i když je zde větší výskyt komáří populace.

Pozemky u místního hřbitova jsou prozatím ponechány „ladem“ a navrhovaný park v projektu by byl dobrým využitím místa a celkově by zpříjemnil tyto prostory. Hřbitov je hojně navštěvován a návštěvníci hřbitova by měli možnost si v parku odpočinout.

Myslím, že Chropyně má velký potenciál do budoucna. Představitelé města hospodaří s vyrovnaným rozpočtem a snaží se o neustálé zvelebování Chropyně. Také to, že Chropyně se nachází v blízkosti velkých měst jako Kroměříž, Přerov, Zlín, Olomouc je dobré. Dobrým předpokladem dalšího rozvoje města je také blízkost dálnice D1.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické publikace:

- [1] TŮMA, Tomáš. *Finanční analýza města Chropyně*. Zlín, 2011. Seminární práce. Univerzita Tomáše Bati, Fakulta managementu a ekonomiky.
- [2] DOHNAL, Vítězslav a Pavel ČERNÝ. *STÁT, KRAJ, OBEC A OBČAN: při ochraně životního prostředí*. Druhé, přepracované vydání. Brno: Ekologický právní servis, 2003, 111 s. ISBN 80-86544-04-4.
- [3] FIŠER, Zdeněk. *Od cukru k hologramu: Padesát let zpracování plastů v Chropyni (1949-1999)*. Kojetín: Katos, 1999, 203 s. ISBN 80-86247-06-6.
- [4] *Chráněná území ČR: Zlínsko, okres Kroměříž*. Praha: EkoCentrum, 2002, 118 s. ISBN 80-86064-38-7.
- [5] JANEČKOVÁ, Lidmila a Miroslava VAŠTIKOVÁ. *Marketing měst a obcí*. Praha: Grada, 1999, 178 s. ISBN 80-7169-750-8.
- [6] KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy: Vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol*. 3. doplněné a přepracované vydání. Ostrava – Mariánské Hory: Montanex, 2010, s. 50-55. ISBN 978-80-7225-319-7.
- [7] KOUDELKA, Zdeněk. *OBCE A KRAJE: podle reformy veřejné správy v roce 2001*. 2. aktualizované a doplněné vydání (včetně textu zákona o obcích, zákona o krajích a zákona o okrese). Praha: Linde, 2001, 423 s. ISBN 80-7201-272-X.
- [8] LANGEROVÁ, Blanka. *Zlínský kraj*. Praha: ACR Alfa, 2006, 345 s. ISBN 80-86408-14-0.
- [9] MATES, Pavel et al. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha: PROSPEKTRUM, 2001, 196 s. ISBN 80-7175-100-6.
- [10] SADYKOVÁ, Helena a Květoslav MACHALÍK. *Historie a současnost města Chropyně*. Otrokovice: město Chropyně, 2008, 252 s. ISBN 978-80-254-2083-6.
- [11] SPATHOVÁ, Jana. *Památky Zlínského kraje*. Zlín: Zlínský kraj, 2006, 191 s. ISBN 80-239-8348-2.
- [12] *Zlínský kraj: města a obce Zlínského kraje: tradice, historie, památky, turistika, současnost*. Rožnov pod Radhoštěm: PROXIMA Bohemia, 2006, s. 62. ISBN 80-239-7619-2.

[13] WOKOUN, R. et al. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 4. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2004, 183 – 203. ISBN 80-86473-80-5.

[14] WOKOUN, René et al. *Regionální rozvoj: východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: Linde, 2008, 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

Periodika:

[15] HLOUŠEK, Jaroslav. Rekultivace skládky „Smeták“ téměř před dokončením. *Zpravodaj města Chropyně*. Otrokovice: MěÚ Chropyně, duben 2011, s. 3.

[16] HRDLIČKA, A. Vrátil se obrazý Emila Filly do Chropyně?. *Zpravodaj města Chropyně*. 2012, č. 1, s. 6.

[17] HÝBNEROVÁ, Věra. KoTě, o.p.s., obnoví mateřské centrum a zavede další aktivity po děti, matky a ženy v jakémkoliv věku. *Zpravodaj města Chropyně*. Otrokovice: MěÚ Chropyně, únor 2012, s. 12.

[18] POSPÍŠIL, Jiří. Požár a jeho následky – pokračování. *Zpravodaj města Chropyně*. Otrokovice: MěÚ Chropyně, prázdniny 2011, s. 5.

[19] RESO získalo pětímilionovou dotaci. *Zpravodaj města Chropyně*. Otrokovice: MěÚ Chropyně, duben 2011, s. 3.

[20] SIGMUNDOVÁ, Věra. Lázně v Chropyni. *Zpravodaj města Chropyně*. listopad 2011, s. 5.

[21] Zásadní změny v hospodaření s energiemi v závodě Fatra, a. s. *Magazín Agrofert*. 2010, s. 16-17.

Prameny práva:

[22] Česko. Zákon č. 128/2000 ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky*. Parlament, 2000.

Internetové zdroje:

[23] Agroječmínek s.r.o. *Lukrom* [online]. © Květen 2012 [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: <http://www.lukrom.cz/cs/agrojecminek.html>

[24] AKTÉ PROJEKT. *Územní plán Chropyně: koncept* [online]. II. odůvodněné řešení. Kroměříž, 09/2010, 57 s. [cit. 2012-04-02]. Dostupné z: <http://www.mesto->

kromeriz.cz/dokumenty/uzemni-

pla-

ny/Chropyn%C4%9B/Projedn%C3%A1van%C3%BD/II%20od%C5%AFvodn%C4%9Bn%C3%AD%20%C5%99e%C5%A1en%C3%AD%20%20%C3%9AP%20Chropyn%C4%9B.pdf

[25] Aktuality. *FK Chropyně* [online]. © 2007-2010 [cit. 2012-03-18]. Dostupné z: <http://www.fkchropyne.cz/new/>

[26] Cykloodíl. *Cyklo sport Chropyně* [online]. © 2010 [cit. 2012-03-18]. Dostupné z: <http://www.cyklo sportchropyne.cz/>

[27] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Český statistický úřad* [online]. © 2012, 4.5.2012 [cit. 2012-05-05]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/>

[28] Financování rozvoje obce – souhrn. *Portál na podporu rozvoje obcí ČR* [online]. 28.12.2009 [cit. 2012-03-16]. Dostupné z: <http://www.rozvojobci.cz/news/financovani-rozvoje-obce-souhrn/>

[29] HALAS, Libor. *Barex* [online]. © 2012 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.hokejchropyne.cz/>

[30] Hanácké slavnosti: jízda krále Ječmínka. *HYJÉ – koně Zlínského kraje* [online]. [2011] [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://www.hyje.cz/akce/17935/>

[31] Hanácké slavnosti. *Lidová kultura* [online]. [2010] [cit. 2012-04-29]. Dostupné z: http://www.lidovakultura.cz/festivaly/zlinsky/hanacke_slav.htm

[32] *Hasiči Chropyně* [online]. © 2009 [cit. 2012-04-10]. Dostupné z: <http://www.hasici-chropyne.tode.cz/>

[33] Chropyně. EUROPEAN BUSINESS ENTERPRISE. *Statnisprava.cz* [online]. © 2000 – 2011 [cit. 2012-05-05].

Dostupné z: <http://zpravy.statnisprava.cz/rstsp/ciselniky.nsf/i/588512>

[34] Chropyně. [online]. © 2000-2012 [cit. 2012-04-14]. Dostupné z: <http://www.turistik.cz/cz/kraje/zlinsky-kraj/okres-kromeriz/chropyne/>

[35] Chropyně: kostel sv. Jiljí. *Farnost Chropyně* [online]. [2010] [cit. 2012-04-29]. Dostupné z: <http://www.farnostchropyne.ic.cz/data/foto/kostely/chropyne/index.html>

- [36] Chropyně, kostel Sv. Jiljí. *Noc kostelů* [online]. © 2012 [cit. 2012-04-29]. Dostupné z: <http://www.nockostelu.cz/index.php?pg=kost682>
- [37] Chropyně, okres Kroměříž. *Mapy.cz* [online]. © 2011 [cit. 2012-05-07]. Dostupné z: http://www.mapy.cz/#x=17.412488&y=49.316209&z=10&t=s&q=Chropyn%C4%9B%2C%20okres%20Krom%C4%9B%C5%99%C3%AD%C5%BE&qp=17.087344_49.364283_17.675425_49.657317_9
- [38] Chropynský rybník: národní přírodní památka. *Český rozhlas* [online]. 7. září 2010 v 00:00 SEČ [cit. 2012-04-21].
Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/priroda/krasy/_zprava/chropynsky-rybnik-narodni-prirodni-pamatka--769888
- [39] Chropynský rybník. *Turistik.cz* [online]. [2011] [cit. 2012-04-21]. Dostupné z: <http://www.turistik.cz/cz/kraje/zlinsky-kraj/okres-kromeriz/chropyne/chropynsky-rybnik/>
- [40] Chropyně, symbol – znak. *Foto doma* [online]. [2010] [cit. 2012-04-29]. Dostupné z: <http://www.fotodoma.cz/km-chropyne/symboly-znak.php>
- [41] *Ječmínek Chropyně* [online]. [2011] [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: <http://jecminek-chropyne.wbs.cz/>
- [42] *Junák Chropyně: skauting pro život* [online]. © 2011 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: www.junak-chropyne.cz
- [43] Klub českých turistů Chropyně: Nestátní nezisková organizace. [online]. © 2009 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://ikatalogy.nidm.cz/list/208396>
- [44] KM-V002: Z Kroměříže podél Moravy do Chropyně. *Trasovník.cz: Tipy na výlety po ČR* [online]. © 2011 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: http://www.trasovnik.cz/k_zlin/kromeriz/vylety/v002/km_v002.htm
- [45] *Koncepční příprava rozvoje obcí: Publikace pro představitele obecních samospráv* [online]. Národní akademie regionálního managementu, 30.11.2011 [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: <http://www.rozvojobci.cz/products/koncepcni-priprava-rozvoje-obci-brozurka-pro-predstavitele-obecnich-samosprav/>
- [46] Koupaliště Chropyně. *SEZNAM.CZ. Foto Mapy.cz* [online]. © 1996 – 2007 [cit. 2012-04-29]. Dostupné z: <http://foto.mapy.cz/85023-koupaliste-chropyne>

[47] KRAJSKÝ ÚŘAD ZLÍNSKÉHO KRAJE. *Sdělení krajského úřadu Zlínského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství k Oznámení podlimitního záměru podle § 6 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí: „ČOV Chropyně – rekonstrukce a intenzifikace“*. [online] Zlín, 11.října 2007, 2 s.

[48] KULMA. *KYNOLOGICKÝ KLUB TECHNOPLAST CHROPYNĚ* [online]. © 2012 [cit.2012-04-14].Dostupné z:

http://www.kynologiechropyne.tode.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=47&Itemid=27

[49] Lékaři: Chropyně. *Abecedalékařů.cz: seznam všech lékařů v ČR i s hodnocením od pacientů* [online].© 2012 [cit. 2012-04-09] Dostupné z: <http://abecedalekaru.cz/mesto/chropyne/>

[50] MAŇOUR, Jiří a Milada MAŇOUROVÁ. *Vyhodnocení vlivů územního plánu města Chropyně na udržitelný rozvoj území a životní prostředí: podle § 10i zákona č. 100/2001 Sb.,o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění,ve změnách daných přílohou k zákonu č.183/2006 Sb.,o územním plánování a stavebním řádu* [online]. Praha, duben 2011, 57 s. [cit. 2012-05-03]. Dostupné z:

<http://www.mesto-kromeriz.cz/dokumenty/uzemni-pla-ny/Chropyn%C4%9B/Projedn%C3%A1van%C3%BD/II.A3%20SEA%20Chropyn%C4%9B.pdf>

[51] Masérna Chropyně. *NÁŠ-TÝM.CZ. Masáže Chropyně* [online]. ©2011-2012 [cit. 2012-04-21]. Dostupné z: <http://masaze.chropyne.cz/>

[52] *Mateřská škola Chropyně* [online]. [2012] [cit. 2012-05-14]. Dostupné z: <http://www.mschropyne.wz.cz/>

[53] *Město Chropyně* [online]. © 2007-2011 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.muchropyne.cz/>

[54] *Mikroregion Střední Haná* [online]. © 2012 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.strednihana.cz/>

[55] MIRIAN. Mirian: 2011-04-08 Požár Remiva Chropyně. *Rajčenet* [online]. 8.4.2011 [cit.2012-05-06].Dostupné z:

http://mirlan.rajce.idnes.cz/2011-04-08_Pozar_Chropyne_Remiva/#P1170278.jpg

[56] MOLÁK, Radoslav. Modernizace trati Brno – Přešov s parametry vysokorychlostní železnice. *SILNICE ŽELEZNICE* [online]. 10.12.2010 [cit. 2012-04-21]. ISSN 1803-8441. Dostupné z: <http://www.silnice-zeleznice.cz/clanek/modernizace-trati-brno-prerov-s-parametry-vysokorychlostni-zeleznice/>

[57] Národní přírodní památka Chropynský rybník. *Cittadella* [online]. [2010] [cit. 2012-03-21]. Dostupné z:

<http://www.turistik.cz/cz/kraje/zlinsky-kraj/okres-kromeriz/chropyne/chropynsky-rybnik/>

[58] Naučná stezka okolo Chropyně. *Sagittaria: Sdružení pro ochranu přírody střední Moravy* [online]. © 2011 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: <http://www.sagittaria.cz/cs/naucna-stezka-okolo-chropyne>

[59] Naučná stezka okolo Chropyně. *Východní Morava* [online]. [2012] [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: <http://www.vychodni-morava.cz/trasa/4/naucna-stezka-okolo-chropyne>

[60] Na zámku v Chropyni žil selský král Ječmínek. *Česko.Svetadily.cz* [online]. © 2007-2008 [cit. 2012-04-14]. Dostupné z: <http://cesko.svetadily.cz/clanky/Na-zamku-v-Chropyni-zil-selsky-kral-Jecminek>

[61] Něco o městě. *Chropyně.cz* [online]. 2012 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: http://www.chropyne.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=2&Itemid=8

[62] O nás. *Brenntag CR* [online]. [2010] [cit. 2012-04-08]. Dostupné z: <http://www.brenntag.cz/brenntag-cr/o-nas/>

[63] O nás. *Letecko-modelářský klub RACEK: Chropyně* [online]. (2011) [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: http://lmkchropyne.webpark.cz/o_nas.htm

[64] *PIONÝR Chropyně* [online]. [2011] [cit. 2012-04-05]. Dostupné z: <http://www.chropyne.pionyr.cz/kontakty.html>

[65] Požár v Chropyni 2011. *SDH Troubky* [online]. 2011, 28.5.2011 v 12:25 SEČ [cit. 2012-05-02]. Dostupné z: http://www.sdhtroubky.cz/galerie/2011/pozar_chropyne_2011/

[66] *REMIVA: Recyklace plastových odpadů* [online]. © 2004-2011 [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: <http://www.remiva.cz/>

- [67] Rekonstrukce a intenzifikace ČOV Chropyně. *ZAPA Beton a.s.* [online]. © 2012 [cit. 2012-04-21]. Dostupné z: <http://www.zapa.cz/o-nas/aktuality/242-rekonstrukce-a-intenzifikace-cov-chropyne>
- [68] ROHANOVA, Jana. Filla se do Chropyně nevrátí. *Kroměřížský deník* [online]. 9.2.2011 v 19:57 SEČ [cit. 2012-05-12].
Dostupné z: http://kromerizsky.denik.cz/zpravy_region/filla-se-do-chropyne-nevrati.html
- [69] *Rozbor udržitelného rozvoje území: Aktualizace 2010 pro správní obvod ORP Kroměříž* [online]. Městský úřad Kroměříž, prosinec 2010, s. 154 [cit. 2012-05-01]. Dostupné z: <http://www.juap-zk.cz/docDetail.aspx?docid=85725&nid=8836&doctype=ART>
- [70] Rychlostní silnice R55. OMEGA DESIGN. *Moravská křižovatka* [online]. © 2008–2012 [cit. 2012-04-29]. Dostupné z: <http://www.moravska-krizovatka.cz/rychlostni-silnice-r55>
- [71] Současnost: O firmě. *Svitap* [online]. © 2010 [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: <http://www.svitap.cz/o-firme/soucasnost>
- [72] Správa majetku města Chropyně. [online]. (2012) [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://www.smmchropyne.cz/>
- [73] STROUHAL, Drahošlav. *Program rozvoje města Chropyně* [online]. Zlín, 2007 [cit. 2012-05-05]. Dostupné z: <http://dspace.k.utb.cz/handle/10563/3028>. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati, Fakulta managementu a ekonomiky. Vedoucí práce Jiří Macháček.
- [74] Svaz tělesně postižených v České republice o. s. místní organizace Chropyně. *Registr živnostenského podnikání s recenzí firem a živnostníků* [online]. © 2010 [cit. 2012-04-21]. Dostupné z: <http://www.registrzivnostenskehopodnikani.cz/1342618,Svaz-t%C4%9Blesn%C4%9B-postizenych-v-Ceske-republice-o-s-mistni-organizace-Chropyn%C4%9B.htm>
- [75] *TOM Chropyně: Kamínek* [online]. © 2011 [cit. 2012-04-04]. Dostupné z: <http://kaminek-chropyne.jex.cz/>
- [76] Trénink. *SSK JUNIOR Chropyně* [online]. © 2008 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.sskchropyne.cz/cs/trening>

- [77] Tvorba programu rozvoje obce. *Portál na podporu rozvoje obcí ČR* [online]. 28.12.2009 [cit. 2012-03-16]. Dostupné z: <http://www.rozvojobci.cz/news/tvorba-programu-rozvoje-obce1/>
- [78] Úvodní strana. *Rybářství Hulín* [online]. © 2012 [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: <http://www.rybarstvihulin.cz/clanky/uvodni-strana/>
- [79] VEKYN. *DC Racek Chropyně* [online]. © 2011 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://www.dcracek.ic.cz/>
- [80] VITA3597. Vita3597: 20110408 Požár Remiva Chropyně. *Rajčenet* [online]. 8.4.2011 [cit. 2012-05-06]. Dostupné z: http://vita3597.rajce.idnes.cz/20110408_Pozar_Remiva_Chropyne#DSC07450.jpg
- [81] Vyhledávač zubařů. *Nechcikazy.cz* [online]. © 2012 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: <http://www.nehcikazy.cz/vyhledavac-zubaru/1/obor/3/okoli-adresa/chropyn%C4%9B/okoli-Ing/17.364061600000014/okoli-lat/49.3569025/okoli/3>
- [82] Vymezení územních jednotek NUTS v ČR pro potřeby statistické a analytické a pro potřeby EU. *Český statistický úřad* [online]. 2012, 3.2.2012 [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/vymezeni_uzemnich_jednotek_nuts_v_cr_pro_potreby
- [83] Výrobní a logistický areál Chropyně: *Úvod* [online]. [2012] [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.areal-chropyne.cz/cs/aktuality>
- [84] Zámek Chropyně u Kroměříže: Střední Morava: Haná: Historické zajímavosti: Hrady, zámky a zříceniny: Chropyně. *InfoČesko* [online]. 2011, 8.11.2011 [cit. 2012-04-29]. Dostupné z: <http://www.infocesko.cz/content/stredni-morava-hana-historicke-zajimavosti-zamek-chropyne-u-kromerize.aspx>
- [85] Zámek Chropyně. *Muzeum Kroměřížska* [online]. © 2006 – 2012 [cit. 2012-04-13]. Dostupné z: <http://www.muzeum-km.cz/expozice.asp?expoziceid=4>
- [86] Zámek Chropyně. VLÁDA ČR. *EU2009.CZ* [online]. © 2009 [cit. 2012-04-26]. Dostupné z: <http://www.eu2009.cz/scripts/detail.php?id=2078&newsid=370&listid=11.html>
- [87] Zámek Chropyně: Zlínský kraj. *Atlas Česka* [online]. © 2007-2011 [cit. 2012-04-06]. Dostupné z: <http://www.atlaseska.cz/zlinsky-kraj/zamek-chropyne/>

Interview:

- [88] CVEKOVÁ, Alena, spolumajitelka firmy Auttep s.r.o. [rozhovor 2012-05-04]
- [89] HARVANCOVÁ, Darina. Obchodní referent, INTERNATIONAL TRADE & PRODUCT, s.r.o. [e-mail 2012-05-03]
- [90] HAVELA, Josef. Ředitel školy, Základní škola Chropyně [e-mail 2012-04-30]
- [91] HORÁKOVÁ, Lenka. Vedoucí odboru sociálních věcí, Městský úřad Chropyně [e-mail 2012-05-14]
- [92] JUŘENA, Ivan. Ředitel divize V, Svitap J.H.J. s.r.o. [e-mail 2012-05-03]
- [93] KOTULA, Jaroslav. tajemník městského úřadu Chropyně [rozhovor 2012-04-23]
- [94] KOTULA, Jaroslav. tajemník městského úřadu Chropyně [e-mail 2012-04-10, 2012-04-18]
- [95] ŠOBOROVÁ, Nad'a. Investice, odbor výstavby a životního prostředí, Městský úřad Chropyně [rozhovor 2012-04-23]
- [96] ZAPLETALOVÁ, Dagmar. Matrika a evidence obyvatel, Městský úřad Chropyně [e-mail 2012-04-17]
- [97] ŽŮREK, Jaromír. Technické oddělení a služby, Výrobní a logistický areál Chropyně, Energetika Chropyně, a.s., Správa areálu [rozhovor 2012-03-27]
- [98] ŽŮREK, Jaromír. Technické oddělení a služby, Výrobní a logistický areál Chropyně, Energetika Chropyně, a.s., Správa areálu [e-mail 2012-04-19]

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

%	Procento.
©	Copyright (autorské právo).
II/425	Silnice druhé třídy.
III/4349	Silnice třetí třídy.
°C	Stupně Celsia.
apod.	A podobně.
a.s.	Akciová společnost.
ASPV	Asociace sportu pro všechny.
atd.	A tak dále.
atm.	Jednotka tlaku – atmosféra.
BO PET	Biaxiálně orientované polyetylentereftalátové (folie).
cca	Přibližně.
č.	Číslo.
ČD	České dráhy.
Čl.	Článek.
ČOV	Čistička odpadních vod.
č.p.	Číslo popisné.
ČR	Česká republika.
ČSÚ	Český statistický úřad.
DN	Průměr vodovodního potrubí.
DPS	Dům s pečovatelskou službou.
EU	Evropská unie.
EVA	Kopolymer etylénu s vinylacetátem.
FK	Fotbalový klub.

ha	Měrná jednotka – hektar.
HDPE	Polyetylén s vysokou měrnou hmotností.
hod.	Hodina.
CHOPAV	Chráněná oblast přirozené akumulace vody.
Js	Jmenovitá světlost.
Kč	Koruna česká.
km	Kilometr.
km/h	Kilometr v hodině.
kPa	Kilopaskal.
KTM	Značka tradičního rakouského výrobce kol.
l/min	Litrů za minutu.
l/s	Litrů za sekundu.
LDPE	Polyetylén s nízkou měrnou hmotností.
LMK	Letecký modelářský klub.
m ²	Metr čtverečný.
m ³	Metr krychlový.
MěÚ	Městský úřad.
MHD	Městská hromadná doprava.
mil.	Milión.
MK ČSR	Ministerstvo kultury Československé republiky.
MKS	Městské kulturní středisko.
MSKS	Moravskoslezský kynologický svaz.
mm	Milimetr.
m.n.m.	Metrů nad mořem.
např.	Například.

NN	Elektrická síť – nízké napětí.
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek (z francouzského Nomenclature des Unites Territoriales Statistique).
Obr.	Obrázek.
Odst.	Odstavec.
o.p.s.	Obecně prospěšná společnost.
o.s.	Občanské sdružení.
OV	Odpadní vody.
OZP	Osoba se zdravotním postižením.
PAU	Polycyklické aromatické uhlovodíky.
PCB	Polychlorované bifenyly.
PCDD/F	Polychlorované dibenzopdioxiny/fluoridy.
PET	Polyethylentereftalát.
p. o.	Příspěvková organizace.
pozn.	Poznámka.
PP	Polypropylen.
PS	Pečovatelská služba.
PVC	Polyvinylchlorid.
RESO	Regionální sdružení obcí.
resp.	Respektive.
RS	Radiový signál.
s.	Strana.
Sb.	Sbírka zákona.
SCR	Selektivní katalytická redukce (z anglického Selective Catalytic Reduction).
SDH	Sbor dobrovolných hasičů.

SFŽP	Státní fond životního prostředí.
s.r.o.	Společnost s ručením omezeným.
SSK	Sportovně střelecký klub.
stol.	Století.
STL	Středotlaký.
sv.	Svatý.
SV	Skupinový vodovod.
Tab.	Tabulka.
tis.	Tisíc.
tj.	To je.
T.J.	Tělovýchovná jednota.
tzn.	To znamená.
tzv.	Tak zvaný.
VaK	Vodovody a kanalizace.
VN	Elektrická síť - vysoké napětí
VVN	Velmi vysoké napětí.
VTL	Vysokotlaký plynovod
VVTL	Velmi vysokotlaký plynovod.
ZO	Zájmová organizace.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. č. 1 – Topografická mapa	25
Obr. č.2 – Rychlostní silnice R55	57
Obr. č. 3 - Znak města Chropyně	112
Obr. č. 4 - Požár firmy Remiva I.....	119
Obr. č. 5 - Požár firmy Remiva II	119
Obr. č. 6 - Po požáru ve firmě Remiva I.....	120
Obr. č. 7 - Po požáru ve firmě Remiva II.....	120
Obr. č. 8 – Chropyňský zámek.....	124
Obr. č. 9 - Výrobní a logistický areál Chropyně	124
Obr. č. 10 - Chropyňský pramen	125
Obr. č. 11 - Kaplička.....	125
Obr. č. 12 - Základní škola na ulici Komenského.....	126
Obr. č. 13 - Městské kulturní středisko.....	126
Obr. č. 14 - Zámecký rybník	127
Obr. č. 15 - Městský úřad Chropyně	127
Obr. č. 16 - Domy s pečovatelskou službou	128
Obr. č. 17 - Rybník Hejtman.....	128
Obr. č. 18 - Mateřská škola	129
Obr. č. 19 - Hanácké náměstí.....	129
Obr. č. 20 - Chropyňské louky	130
Obr. č. 21 – Kostel sv. Jiljí	130
Obr. č. 22 – Městské koupaliště Chropyně	131

SEZNAM TABULEK

Tab. č. 1 – Počet obyvatel ve vybraných letech	27
Tab. č. 2 – Počet obyvatel v letech 2004 – 2011 k 31.12	28
Tab. č. 3 – Nezaměstnanost v letech 2004 – 2011 v procentech	31
Tab. č. 4 – Rozpočet příjmů a výdajů, plánované a skutečné v letech 2008 – 2010.....	31
Tab. č. 5 – Procentuální rozbor položek příjmů a výdajů v letech 2008- 2010	32
Tab. č. 6 – Saldo hospodaření v letech 2008 – 2010 v tis. Kč.....	33
Tab. č. 7 – Rekapitulace hospodaření – včetně financování v letech 2008-2010	34
Tab. č. 8 – Druhy pozemků v katastru Chropyně k 31.12.2010	39
Tab. č. 9 – Přirozený a migrační přírůstek obyvatel Chropyně v letech 2004 – 2011	40
Tab.č. 10 – Obyvatelstvo podle pohlaví a druhu pobytu.	40
Tab. č. 11 – Obyvatelstvo podle věku v Chropyni.....	41
Tab. č. 12 – Obyvatelstvo dle věku – Zlínský kraj	41
Tab. č. 13 – Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání.....	42
Tab. č. 14 – Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity.....	42
Tab. č. 15 – Domy podle obydlenosti, druhu domu a vlastníka.....	43
Tab. č. 16 – Neobydlené rodinné domy a důvodu neobydlenosti	44
Tab. č. 17 – Obydlené byty podle právního důvodu užívání bytů	44
Tab. č. 18 – Dokončené byty v letech 2001-2009.....	45
Tab. č. 19 – Počet obyvatel v domech s pečovatelskou službou	47
Tab. č. 20 - Obyvatelstvo podle náboženské víry	122
Tab. č. 21 – Obyvatelstvo podle národnosti.....	122
Tab. č. 22 – Obyvatelstvo podle státního občanství	122
Tab. č. 23 – Investiční akce v roce 2012.....	123
Tab. č. 24 – Investiční akce v roce 2013.....	123

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: ZNAK MĚSTA	112
PŘÍLOHA P II: POVĚST O KRÁLI JEČMÍNKOVI.....	113
PŘÍLOHA P III: VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI MĚSTA – EMIL FILLA.....	114
PŘÍLOHA P IV: VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI MĚSTA – EMIL AXMAN	115
PŘÍLOHA P V: VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI MĚSTA– HUBERT HAVRÁNEK.....	116
PŘÍLOHA P VI: POŽÁR – REMIVA - 8.4.2011 – 11.4.2011.....	117
PŘÍLOHA P VII: ORGANIZAČNÍ STRUKTURA MĚSTSKÉHO ÚŘADU V CHROPYNI.....	121
PŘÍLOHA P VIII: OBYVATELSTVO PODLE NÁBOŽENSKÉ VÍRY, DLE NÁRODNOSTI A STÁTNÍHO OBČANSTVÍ.....	122
PŘÍLOHA P IX: PŘIPRAVOVANÉ INVESTICE V ROCE 2012-2013.....	123
PŘÍLOHA P X: PROCHÁZKA PO CHROPYNI.....	124

PŘÍLOHA P I: ZNAK MĚSTA

Historie městského znaku sahá do středověku. Dne 3.7.1535 udělil Ferdinand I. městu znak, jehož popis zněl: „štít červený, v němž jest vprostřed vydra, držíce v ústech štika.“ Originál privilegia se nezachoval, navíc neznáme ani jeho dobové vyobrazení. Nejstarší známou podobu chropynského znaku můžeme najít na barokní pečetě z roku 1688. Vyobrazení znaku v pečetním poli této pečetě však neodpovídá popisu znaku z privilegia. V roce 1977 byl schválen nový znak, který nerespektoval znění privilegia, byl komplikovaný, velmi nevkusný a byly do něj neuměle zakomponovány atributy tehdejšího socialistického vývoje. (Sadyková, 2008, s. 48)

Heraldik Miroslav Pavlů ze Zlína navrhl nový, z hlediska heraldických zásad nezávadný znak, který byl zpracován podle popisu znaku původního a tvoří jej červený štít, stříbrná štika a zlatá vydra. A tento znak užívá město Chropyně i v současnosti. (Sadyková, 2008, s. 48)

Obr. č. 3 - Znak města Chropyně
(Chropyně, symbol – znak [2010])

PŘÍLOHA P II: POVĚST O KRÁLI JEČMÍNKOVI

Před dávnými časy vládl v Chropyni pán, kterého měli poddaní velmi rádi. Když měl nastoupit na místo markraběte, celé okolí se radovalo. Jenže radost netrvala dlouho, pánovi stoupla pýcha do hlavy a zatvrdila srdce. Na zámku se začalo žít jako u dvora. Hostina střídala hostinu, ve dne jezdily návštěvy na lov a ničily vesničanům jejich skromná políčka. Poddaní pána prosili o slitování, ale nepochodili. Chropyňská paní se za své poddané přimlouvala, pánovo srdce však bylo již tak tvrdé, že pohrozil vyhnáním i jí. Časté hodování vyprázdnilo zámecké truhlice, a tak pán zvýšil daně a přidal roboty. Utrápení poddaní se rozhodli, že zámek napadnou a všechny pobijí. Bylo jim však líto chropyňské paní, a proto ji včas varovali. Prchla ze zámku se zbrojnoši v patách, jen tak tak se stačila ukrýt v blízkém lánu ječmene. A jaký div. Zohýbaná stébla ječmene se znovu narovnala a paní schovala. Zanedlouho nastaly žně a ženci našli v ječmeni paní s krásným děťátkem, kterému začali říkat Ječmínek. Paní vesničany požádala, aby zlému pánovi odpustili všechny jeho zlé skutky, a slíbila jim, že až Ječmínek doroste, křivdy svého otce napraví. Poté jim i s Ječmínkem zmizela před očima. Od té doby na Hané čekají návrat svého krále, který se má zjevit tehdy, až se moravskému lidu povede nejhůře. (Zlínský kraj, 2006, s. 192)

PŘÍLOHA P III: VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI MĚSTA – EMIL FILLA

(1882 - 1953), akademický malíř, grafik, světoznámý představitel kubismu. Narodil se v nádražním služebním bytě chropynského železničního úředníka 4. dubna 1882. Po čtyřech letech se rodina odstěhovala do Brna. Tam vystudoval obchodní školu a byl půl roku úředníkem v pojišťovně. Našetřil si tak peníze na studia v Praze, na Akademii výtvarného umění. Jeho ženou se později stala výtvarnice Hana Krejčí – sestra Iši Krejčího, hudebníka. Filla směřoval k novému stylu v malbě. Studoval v evropských městech díla významných malířů. Přikláněl se nejvíce ke stylu Pabla Picassa – ke kubismu. Válka v roce 1914 ho vyhnala do Holandska, kde začal spolupracovat s T.G. Masarykem a E. Benešem na vzniku ČSR. V letech 1918 - 1920 působil jako velvyslanec ČSR v Holandsku. Po návratu do ČSR učil na Vysoké škole umělecko-průmyslové v Praze, nadšeně maloval, vystavoval svá díla v Evropě i v USA. Stal se světově uznávaným umělcem. Nebezpečí fašismu zobrazil už v roce 1937 ve svých obrazech Zápasy a boje. Pro svůj protifašistický postoj byl hned první den po obsazení Prahy zatčen a celou válku vězněn v koncentračním táboře. V květnu 1945 se vrátil nemocný. Léčil se dva roky, pak namaloval triptych Buchenwald. Poté maloval svobodně až do roku 1949, kdy byla jeho nezkrotná touha po svobodě projevů nepřijatelná režimu. Kubistické obrazy byly označeny za „zrůdné“. Proto se Filla obrátil k námětům z přírody a z lidových písní. Byly to poslední práce velkého vlastence, člověka, který proslavil českou zem v celém světě. V roce 1950 občanům Chropyně daroval dva obrazy z cyklu Lidové písně. Ty byly padesát let pohozeny v depozitáři zámku, pak pět let vystaveny v expozici zámku a v současné době jsou opět „uloženy“ – tentokrát v depozitáři Muzea Kroměřížska. (Sadyková, 2008, s. 42)

PŘÍLOHA P IV: VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI MĚSTA – EMIL AXMAN

(1887 - 1949) hudební skladatel. Narodil se v Ratajích, chodil do chropynské obecné školy, pak vystudoval hudební vědu na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Pracoval v hudebním archivu Národního muzea v Praze a stal se hudebním skladatelem, publicistou a kritikem. Složil mimo jiné skladby i znělku pro místní rozhlas v Chropyni, která poprvé zazněla 25.12.1946. Byla nahrána Orchestrem hradní stráže Praha a dlouho uváděla všechny hlášení místního rozhlasu. Byl jmenován čestným občanem města. Do Chropyně se vracel rád. Zemřel v Praze, pohřben je v Kroměříži. (Sadyková, 2008, s. 43)

PŘÍLOHA P V: VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI MĚSTA – HUBERT HAVRÁNEK

(1887 - 1970) spisovatel, čestný občan města. Vystudoval práva a působil u policejního ředitelství v Praze, později přešel na ministerstvo zdravotnictví, kde postupoval po úřednických hodnostech, aby se v roce 1945 stal sekčním šéfem v oboru zdravotně-právní judikatury, ve věcech péče o repatrianty a reemigranty a ve věcech subvencí pro soukromé zdravotní ústavy. Havránek začal literárně pracovat za studentských let v Praze, kde psal fejetony do deníků Čech a básně do měsíčníku Obzor. Zřejmě v důsledku válečných událostí se během 1. světové války odmlčel, aby se pak od roku 1924 věnoval literatuře již soustavně. Od poloviny dvacátých let pak lze nalézt mnoho jeho drobných povídek, básní, úvah, vzpomínek, recenzí a fejetonů v množství tehdy vycházejících listů. Veřejnosti však byl nejvíce znám jako autor básnických sbírek a řady poměrně obsáhlých románů. Z těch prvních šlo o sbírky Pramen (1934), Písně o matce (1936) a Z plamenů srdce (1939). Z beletrie zaslouží mimořádnou pozornost sbírky fejetonů Duše Hané (1930), která do značné míry popisuje jeho vzpomínky na domov, mládí a starou Chropyni. Napsal také hodně románů, např. Děvče z fabriky, o dělnici v chropynském cukrovaru (1931), Pro lásku (1931) a Vykoupení lásky (1932), Za lepším chlebem (1932), Přístav v bouři (1933) aj. (Sadyková, 2008, s. 44)

PŘÍLOHA P VI: POŽÁR – REMIVA - 8.4.2011 – 11.4.2011

Více než stovka hasičů se od časných ranních hodin potýkala s obrovským požárem podniku na zpracování plastů. Čtyřpodlažní budova byla v plamenech a oheň se stále nedařilo dostat pod kontrolu. Během noci se propadla střecha, bortily se stropy i obvodové zdi. Kvůli silnému větru se oheň rozšířil i na okolní objekty a hasiči tak vyhlásili nejvyšší možný stupeň požárního poplachu. Krizový štáb rozhodl o evakuaci tří blízkých ulic Hrad, Františkov a Drahy. Sice zde nebyly naměřeny nadlimitní koncentrace nebezpečných látek, ale jejich dlouhodobé působení by mohlo zdejšími obyvatelům uškodit. Lidé mohli odjet buď ke svým známým, či příbuzným nebo mohli najít azyl v tělocvičně místní sokolovny. (Hasiči Chropyně, © 2009)

Policisté, kteří na evakuaci dohlíželi, se v okolí hořícího areálu museli pohybovat v plynových maskách. Zaměstnanci se z noční směny dostali z hořícího objektu včas ven. Plameny se rozšířily ze čtvrtého podlaží do dalších pater objektu. Většina lidí varování města Chropyně ani neslyšela a probouzeli se ráno překvapení, co se to děje. (Hasiči Chropyně, © 2009)

Zásah komplikoval nedostatek vody, protože požár vyřadil z provozu čerpadlovou stanicí, hasiči tak museli vodu dovážet z nedalekého rybníka. Hasiči museli také přestat používat hasící pěnu, hrozil totiž kolaps kanalizační sítě. (Hasiči Chropyně, © 2009)

Na místě zasahovalo více než 30 jednotek profesionálních a dobrovolných hasičů ze Zlínského, Olomouckého i Jihomoravského kraje, celkem šlo nejméně o 100 hasičů. Do akce se zapojil i hasičský vrtulník, jeho dřívější nasazení blokovala špatná viditelnost. Zápach prostupoval skrz zavřená okna. Nad ránem při rozednění byly na dálku vidět chuchvalce těžkého černého dýmu. (Hasiči Chropyně, © 2009)

Pilot hasičského vrtulníku s kolegy provedl první den nad hořícími objekty o rozloze asi 200 metrů 138 shozů vody, vždy po 900 litrech. Voda z vrtulníku dopadala každé čtyři minuty do žhavých rozvalin, které se každou chvíli mohly zřítit. (Hasiči Chropyně, © 2009)

Vítr unášel nebezpečné zplodiny hoření na okolní obce, varování byli obyvatelé Chropyně, Hulína, Skaštic, Břestu, Žalkovic, Kyselovic a městské části Kroměříž-Bílany. (Hasiči Chropyně, © 2009)

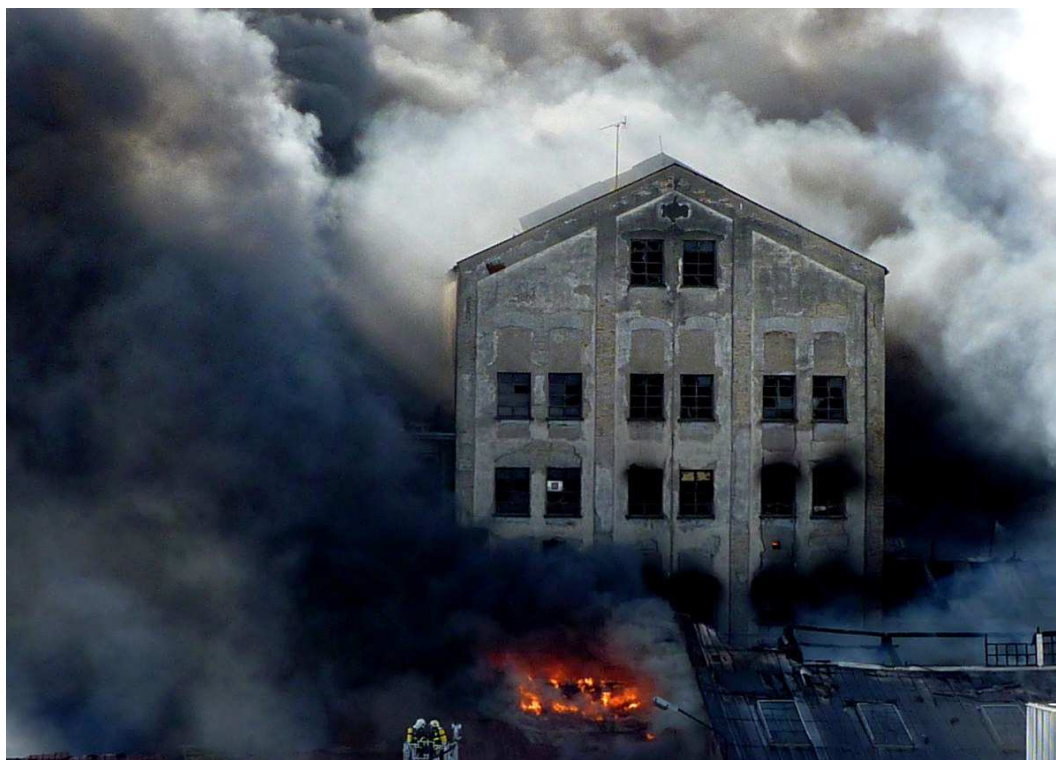
Situace byla vážná, kvůli větru se požár rozšířil i na sousední objekty. Zasažená plocha byla více než 250 metrů, vítr zapaloval i suchou trávu v okolí. (Hasiči Chropyně, © 2009)

Štiplavý kouř znepříjemňoval dýchání. Policista, který na místě odkláněl dopravu, pracoval s nasazenou plynovou maskou. Policie uzavřela všechny příjezdové cesty do města. Doprava se odkláněla ve všech směrech zhruba pět kilometru od Chropyně. Pouštěla se pouze veřejná doprava a vozy integrovaného záchranného systému. Kde hořelo, už nebylo možné nic zachránit. Hasiči se soustředili na to, aby zabránili rozšíření požáru na okolní objekty, což komplikoval vítr. Zásahové práce byly mimořádně náročné. Zasažovalo se i z několika plošin a automobilových žebříků. (Hasiči Chropyně, © 2009)

Požár se podařilo lokalizovat 9.4.2011 kolem 18:00 hod. a oheň se tak už dál nerozšiřoval. Přestože příčina požáru zatím stále není známá, podle svědků začalo hořet v místech, kde byl uskladněný materiál. Požár narušil i statiku některých budov. Části budov se i zřítily a hasiči se nemohli dostat dovnitř. I proto byly hasební práce tak zdoluhavé. (Hasiči Chropyně, © 2009)

Byli zraněni dva dobrovolní hasiči. Hasební práce komplikovalo po celý den hned několik faktorů: foukal silný vítr, požár zachvátil místnost s čerpadly a vypadla tak celá hydrantová síť, čistírna odpadních vod nestíhala filtrovat vodu z hašení, která byla plná chemických látek. Hasiči proto museli omezit účinnější hašení pěnou, protože by jinak hrozila ekologická havárie. Plameny z hořící budovy šlehaly až 20 metrů vysoko. Kouřový mrak se vyhýbal samotné Chropyni, s výjimkou místní části Františkov. Tam šel hustý dým těsně nad domy. Nad částí Chropyně vůbec nevyšlo slunce, protože bylo schované za hustým mrahem, který byl vidět desítky kilometrů daleko. Kouřový mrak vítr odnášel na Uherskohradištsko. Hustý dým byl viditelný desítky kilometrů daleko. (Hasiči Chropyně, © 2009)

V továrně bylo po požáru jako po bombardování. (Hasiči Chropyně, © 2009)

Obr. č. 4 - Požár firmy Remiva I (Mirian, 2011)

Obr. č. 5 - Požár firmy Remiva II (Vita3597, 2011)

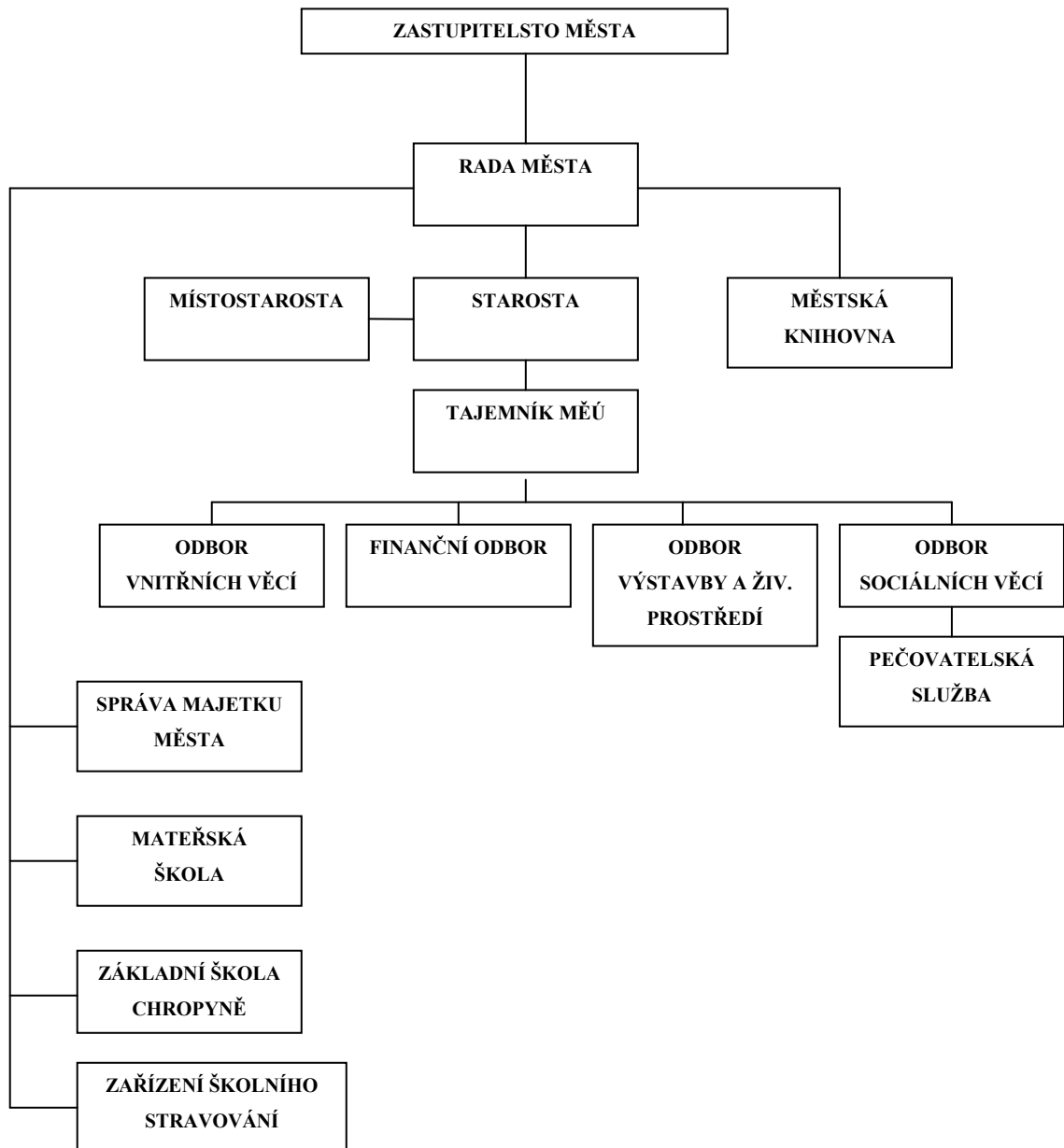

Obr. č. 6 - Po požáru ve firmě Remiva I

Obr. č. 7 - Po požáru ve firmě Remiva II (Požár v Chropyni 2011, 2011)

PŘÍLOHA P VII: ORGANIZAČNÍ STRUKTURA MĚSTSKÉHO ÚŘADU V CHROPYNI

Zdroj: vlastní zpracování podle: (Kotula, rozhovor 2012-04-23)

PŘÍLOHA P VIII: OBYVATELSTVO PODLE NÁBOŽENSKÉ VÍRY, DLE NÁRODNOSTI A STÁTNÍHO OBČANSTVÍ

Tab. č. 20 - Obyvatelstvo podle náboženské víry (Český statistický úřad, © 2012)

		26.3.2011 ^[1]	1.3.2001	3.3.1991
Obyvatelstvo celkem		5 095	5 256	5 388
Věřící - nehlásící se k církvi,		.	.	.
Věřící - hlásící se k církvi,		601	1 523	2 266
z toho	Církev římskokatolická	491	1 395	2 194
	Církev československá husitská	12	13	19
	Českobratrská církev evangelická	6	15	.
Bez náboženské víry		1 869	3 259	2 037

Tab. č. 21 – Obyvatelstvo podle národnosti (Český statistický úřad, © 2012)

		26.3.2011 ^[1]	1.3.2001	3.3.1991
Obyvatelstvo celkem		5 095	5 256	5 388
z toho národnost	česká	2 604	4 436	2 371
	moravská	761	584	2 787
	slezská	1	2	7
	slovenská	59	108	184
	polská	2	3	3
	německá	-	-	-
	romská	1	1	13
	neuveдено	1 428	83	.

Tab. č. 22 – Obyvatelstvo podle státního občanství (Český statistický úřad, © 2012)

		26.3.2011 ^[1]	1.3.2001	3.3.1991
Obyvatelstvo celkem		5 095	5 256	5 388
z toho podle státního občanství	Česká republika	5 014	5 233	.
	Slovensko	12	8	.
	Německo	-	-	.
	Polsko	1	2	.
	Ukrajina	11	3	.
	Rusko	2	-	.
	Vietnam	23	8	.

^[1] Předběžné výsledky

PŘÍLOHA P IX: PŘIPRAVOVANÉ INVESTICE V ROCE 2012 - 2013

Tab. č. 23 – Investiční akce v roce 2012 (vlastní zpracování podle: Kotula, rozhovor 2012-04-23; Město Chropyně, © 2007-2011)

INVESTIČNÍ AKCE V ROCE 2012		
Název	Ve fázi	Popis projektu
IX. etapa regenerace panelového sídliště	probíhá výběrové řízení, dotace z Ministerstva pro místní rozvoj a Programu regenerace panelových sídlišť	Opravy a rekonstrukce proběhnou na ulici Moravská, před supermarketem Albert. Rozšíří se betonové parkoviště, bude upraveno tak, aby se dalo do supermarketu, papírnictví, drogerie dojet s vozíkem od parkoviště. Budou zde vybudovány lavičky, koše, úvaz pro psy, nové osvětlení, malé dětské hřiště (kruh v průměru 10 m) a upraví se také zezeň.
Předpokládané náklady	7,3 mil. Kč	
Výstavba komunikace na ulici Podlesí	financováno z prostředků města Chropyně	Jedná se o ulici, kde probíhá nová výstavba rodinných domů, v současné době je mezi postavenými a rozestavenými domy pouze nebezpečná komunikace, v rámci tohoto projektu dojde k natažení asfaltového povrchu a vydláždění přístupových cest k domům - vznikne plnohodnotná ulice.
Předpokládané náklady	2,7 mil. Kč	

Chropyně plánuje realizovat také další investiční akce, zatím jsou tyto akce pouze ve fázi příprav a bude se žádat o dotaci ze SFŽP

Tab. č. 24 – Investiční akce v roce 2013 (vlastní zpracování podle: Kotula, rozhovor 2012-04-23; Město Chropyně, © 2007-2011)

Název	Ve fázi	Předpokládané náklady	Předpokládaná realizace
Zateplení objektů a provedení nové střechy na MŠ Tyršova.	bude se žádat o dotaci ze SFŽP	5,4 mil. Kč	2013
Úspora energií pro tribunu stadionu	bude se žádat o dotaci ze SFŽP	2,9 mil. Kč	2013
Energetické úspory na budově hasičské zbrojnice a ubytovny	bude se žádat o dotaci ze SFŽP	zatím nevyčísleno	2013

PŘÍLOHA P X: PROCHÁZKA PO CHROPYNI

Obr. č. 8 – Chropynský zámek (Zámek Chropyně, © 2009)

Obr. č. 9 - Výrobní a logistický areál Chropyně

Obr. č. 10 - Chropyňský pramen

Obr. č. 11 - Kaplička

Obr. č. 12 - Základní škola na ulici Komenského

Obr. č. 13 - Městské kulturní středisko

Obr. č. 14 - Zámecký rybník

Obr. č. 15 - Městský úřad Chropyně

Obr. č. 16 - Domy s pečovatelskou službou

Obr. č. 17 - Rybník Hejtman

Obr. č. 18 - Materšská škola

Obr. č. 19 - Hanácké náměstí

Obr. č. 20 - Chropyňské louky

Obr. č. 21 – Kostel sv. Jiljí (Chropyně, [2010])

Obr. č. 22 – Městské koupaliště Chropyně (Koupaliště Chropyně, © 1996-2007)